

Nasza

TRJWIEŚ

INFORMATOR RADY I URZĘDU GMINY

NR 11 (340) | LISTOPAD 2021

ISSN 1506-0470 | ROK XXIX

CENA 3 ZŁ | NAKŁAD 1000 EGZ.

LAUREACI W DZIEDZINIE KULTURY

Nowa Zielona Pracownia w Koniakowie

RAPORT CBA s. 11-30

**XXII Zaduszki
Istebniańskie**

**120 Lat Zespołu
Regionalnego Istebna**

**Opowieść
Karola Sikory Mleczarza**

Wójt Gminy Istebna Łucja Michałek (z lewej), Barbara Kubas przew. Komisji Oświaty i Kultury Rady Gminy (z prawej) i Małgorzata Galej | fot. Aneta Legierska

Wójt Gminy Istebna Łucja Michałek (z lewej), Barbara Kubas przew. Komisji Oświaty i Kultury Rady Gminy (z prawej) i Andrzej Rytko | fot. Aneta Legierska

Wójt Gminy Istebna Łucja Michałek (z lewej), Barbara Kubas przew. Komisji Oświaty i Kultury Rady Gminy (z prawej) i Monika Michałek | fot. Aneta Legierska

Spotkanie w sprawie programu Polski Łąd, przedstawiciele samorządów gminnych, powiatowych, wojewódzkich i krajowych | fot. arch. UG Istebna

Otwarcie Zielonej Pracowni 2021 pn. „Życie nicią malowane” | fot. Małgorzata Owczarczak

Członkowie Zespołu Regionalnego „Istebna” | fot. Daniel Franek Okiem Fotoreportera

Istebna maszeruje w górę

Gmina Istebna sukcesywnie pnie się w górę w prestiżowym rankingu samorządów „Rzeczypospolitej”. W porównaniu z ubiegłym rokiem awansowała aż o 100 pozycji i zajęła 3. miejsce spośród 12 gmin powiatu cieszyńskiego.

Niedawno minęły 3 lata, odkąd za sterami władzy w gminie Istebna stanęła Łucja Michałek. Jej rządy silnej ręki podzieliły mieszkańców. Krytyczne głosy cichną jednak w starciu z suchymi faktami. A te są po stronie Łucji Michałek. Na pewno nikt nie może zarzucić obecnej wójt niegospodarności, sprawnego zarządzania gminą, jej finansami i przede wszystkim efektywności w pozyskiwaniu środków zewnętrznych. To właśnie między innymi te kryteria brane są pod uwagę w rankingu „Rzeczypospolitej”, który uważany jest za jeden z najbardziej wiarygodnych w Polsce. Od 17 lat redakcja popularnej „Rzepy” ocenia dokonania lokalnych władz w Polsce, wskazuje te samorządy, które najlepiej dbają o swój zrównoważony rozwój. Zasady rankingu ustala niezależna kapituła, której przewodniczy były premier RP prof. Jerzy Buzek. W jej skład wchodzi także przedstawiciele organizacji samorządowych i pozarządowych, władz publicznych oraz przedstawiciele redakcji „Rzeczypospolitej”. Ranking weryfikuje skuteczność działań władz samorządowych w zakresie dbałości o jakość życia mieszkańców, stan środowiska i rozwój ekonomiczny przy zachowaniu stabilności finansów i wysokiej jakości zarządzania.

Jak zatem w tym rankingu wypada gmina Istebna? Ano coraz lepiej. Wśród wszystkich 1533 gmin wiejskich z całej Polski zajmuje dobre **247. miejsce**. To awans aż o równe 100 pozycji w porównaniu z rokiem ubiegłym (347. miejsce). Za lokalny sukces poczytywać sobie można też miejsce na podium w minirankingu odnoszącym się stricte do powiatu cieszyńskiego. Gmina Istebna zajęła **3. lokatę** spośród wszystkich 12 gmin powiatu. A jeszcze w 2018 roku, za poprzedniej kadencji, plasowała się na ostatnim miejscu w powiecie cieszyńskim, jeśli chodzi o wykorzystanie unijnych funduszy.

A jak wypadły inne gminy i miasta z naszego regionu? Najlepiej w rankingu spośród gmin wiejskich w skali całego kraju uplasowała się gmina Hażlach – 46. miejsce (24. w roku ubiegłym). Najgorzej wypadła gmina Jasienica – 629. miejsce (313. w 2020 r.). Miejsca pozostałych gmin: 116. gmina Chybie (104. w 2020 r.), dla przypomnienia 247. gmina Istebna (347. w roku ubiegłym), 268. Jaworze (340. w 2020 r.), gmina Zebrzydowice 305. miejsce (171. rok wcześniej), 317. Brenna (398. lokata w 2020 r.), 574. Golezów (387. miejsce rok wcześniej), 584. miejsce w rankingu przypadło gminie Dębowiec (rok temu było to 310. miejsce).

– Trzy lata intensywnej pracy przyniosły oczekiwane efekty. Idziemy do przodu „jak burza”. Jesteśmy w czołówce wśród gmin powiatu cieszyńskiego. Odnieśliśmy jako gmina wielki sukces, na który złożyła się ciężka praca wielu osób: pracowników Urzędu Gminy Istebna, większości radnych, sołtysów oraz przychylność mieszkańców. Pragnę Wam za udzielone wsparcie serdecznie podziękować! – mówi wójt Łucja Michałek.

– Zaś tym, którzy nie chcą współpracować, proszę, aby nie przeszkadzali! – dodaje wójt Łucja Michałek.

Zarzuty opozycji o autorytarne zapędy i spolaryzowanie lokalnej społeczności tracą też na sile rażenia w zestawieniu z konsekwencją, z jaką obecna wójt sięga po środki zewnętrzne. Rekord padł przy drodze Zaolzie (etap II), na który gmina pozyskała 99,1% dofinansowania przy zadaniu wartym prawie 8 000 000 zł. Dla porównania, za poprzedniej kadencji, gmina przebudowała drogę Zaolzie (etap I) z 27% dofinansowaniem rządowym, zaś pozostałą kwotę sfinansowano kredytem w wysokości 6 000 000 zł, który trzeba spłacać do 2030 r.

– Przejmując gminę zadłużoną, nieuporządkowaną, z ogromnymi zaległościami w wielu obszarach: podatkowym, planistycznym, finansowym, gospodarki wodno-ściekowej, zarządzanie i nakłady pracy trzeba liczyć podwójnie. Zanim zrobi się krok w przód, trzeba najpierw uwolnić się od balastu wieloletniego zaniedbania, co kosztuje dużo energii. Dziś rządy w gminie Istebna prowadzone są w sposób uczciwy i sprawiedliwy, co nie wszystkim się podoba – zaznacza wójt Michałek.

Obecnie rządzącej nie można na pewno zarzucić braku dbałości o stan gminnej kasy i wizji przyszłości. Uszczelnienie systemu podatkowego to jedno, drugie to niezwykła efektywność w pozyskiwaniu milionów na duże, kosztowne inwestycje, z których skorzystają jeszcze następne generacje (vide pozyskane niedawno prawie 8 milionów złotych na inwestycje wodno-kanalizacyjne z budżetu państwa, duże dotacje na remont istebniańskiego GOK-u czy budowę Centrum Muzyki Karpat). Niezależnie, co wydarzy się za dwa lata, o wójt Łucji Michałek pamiętać będą kolejne pokolenia.

Dyrektorki przedszkoli niepublicznych oraz wójt gminy Istebna i dyrektor CUW
I fot. Aneta Legierska

Nagrody Wójta Gminy Istebna 2021

DLA DYREKTORÓW I NAUCZYCIELI Z OKAZJI DNIA EDUKACJI NARODOWEJ PRYZNANE

W przeddzień Święta Edukacji Narodowej, 13 października 2021 roku w Karczmie Olza w Istebnej Wójt Gminy Istebna **Łucja Michałek** wraz z **Barbarą Kubas** przewodniczącą Komisji Oświaty i Kultury Rady Gminy Istebna i dyrektor Centrum Usług Wspólnych **Danutą Konarzewską** wręczyły Nagrody Wójta Gminy Istebna dla dyrektorów i nauczycieli z okazji Dnia Edukacji Narodowej. Wyróżnienia finansowe przyznano nauczycielom i dyrektorom za osiągnięcia w pracy dydaktycznej, wychowawczej i społecznej.

Gratulacje i serdeczne podziękowania za wkład włożony w działalność placówek – szczególnie w tym nietłumaczone czasie, pracę z pasją i poświęceniem na rzecz dzieci i młodzieży oraz dobrą współpracę z Organem Prowadzącym wójt gminy Istebna przekazała dla:

Danuty Haratyk-Woźniczka – dyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Istebnej,

Małgorzaty Galej – trenera klasy sportowej i nauczyciela WF-u w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Istebnej,

Katarzyny Urbaczki – poprzedniej dyrektor Szkoły Podstawowej nr 2 w Koniakowie-Rastoce,

Andrzeja Ryłko – dyrektora Szkoły Podstawowej nr 1 w Koniakowie,

Doroty Małjurek – dyrektor Szkoły Podstawowej nr 2 w Jaworzynce-Zapasiakach,

Moniki Michałek – nauczycielki języka polskiego Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Istebnej,

Anny Dziewior – nauczycielki Szkoły Podstawowej nr 2 w Istebnej-Zaolziu /Zielona Pracownia/,

Ewy Koźdoń-Waligóry – nauczycielki Szkoły Podstawowej nr 2 w Jaworzynce-Zapasiakach,

Alicji Kaczmarzyk – wicedyrektor Szkoły Podstawowej nr 1 w Koniakowie /Zielona Pracownia/,

Iwony Legierskiej – dyrektor Szkoły Podstawowej nr 2 w Istebnej-Zaolziu,

Magdaleny Marek – dyrektor Szkoły Podstawowej nr 2 w Koniakowie-Rastoce,

Doroty Kukuczka – dyrektor Szkoły Podstawowej nr 1 w Jaworzynce.

Zaproszenie skierowane zostały także do dyrekcji przedszkoli niepublicznych z terenu gminy Istebna, gdzie podziękowania i kwiaty odebrały:

Siostra przełożona Inwiolata, Barbara Skrobisz – Przedszkole Istebna-Bucznik,

Siostra przełożona Rafaela, Barbara Kopeć – Przedszkole w Istebnej Centrum (za kościołem),

Aneta Karwacka – dyrektor Niepublicznego Terapeutycznego Przedszkola „Słoneczna Kraina” w Jaworzynce,

Aleksandra Kubas – dyrektor Przedszkola „Miglańc” w Koniakowie.

Wójt gminy Istebna składa wszystkim dyrektorom szkół, nauczycielom, katechetom, pedagogom, a także pracownikom administracji i obsługi szkół najserdeczniejsze podziękowania oraz życzenia niesłabnącej pasji w przekazywaniu wiedzy młodemu pokoleniu i radości wyływającej z uczestnictwa w jego kształceniu zarówno intelektualnym, jak i moralnym. Niechaj ciekawość świata, postępy w nauce i rozwój osobisty Państwa wychowanków będą dla Was nagrodą w tej niełatwej i niezwykle odpowiedzialnej pracy.

Aneta Legierska – kierownik promocji i informacji turystycznej

Informacja

O APLIKACJI MOBILNEJ „ŚLĄSKI DZIELNICOWY” ORAZ „MOJA KOMENDA”

Aplikacja „Moja Komenda” zawiera podstawowe informacje o jednostce policji mieszczącej się na danym rejonie, a także o właściwym dzielnicowym do którego możemy zwrócić się o pomoc. Odnajdziemy tam m/in adres, numer telefonu czy godziny urzędowania jednostki policji.

Druga z kolei aplikacja „Śląska Policja” jest narzędziem bardziej rozbudowanym. Prócz podstawowych danych teled adresowych odnajdziemy w niej m/in. aktualne komunikaty policji, w tym z naszego rejonu, listę osób poszukiwanych, poradnik działania w nagłych sytuacjach a także nowe formy kontaktu z dzielnicowym. Wykorzystując wiadomości sms lub e-mail możemy zwrócić się z zapytaniem, poprosić o kontakt czy spotkanie z dzielnicowym, zasygnalizować problem związany z bezpieczeństwem lub zgłosić propozycję kolejnego zadania priorytetowego. Odnajdziemy tu także skrót do **Krajowej Mapy Zagrożenia Bezpieczeństwa**, czyli interaktywnej mapy gdzie będąc zupełnie anonimowym możemy przekazywać policji informacje o niebezpiecznych miejscach w naszej okolicy. Każde zgłoszenie jest traktowane poważnie i weryfikowane przez policję.

Pamiętajmy jednak, że w zdarzeniach które wymagają natychmiastowej reakcji policji należy dzwonić pod numer alarmowy 112, lub bezpośrednio do najbliższej jednostki policji.

istebna@cieszyn.ka.policja.gov.pl
wisla@cieszyn.ka.policja.gov.pl
resort 857-37-30, 857-37-10

Istebna „Dzielec” 1919, 43-470 Istebna, woj. śląskie
tel. 47 857 37 30, dzielnicowi 47 857 37 33
KP Wisła ul. 1 Maja 44a, tel. 47 857 37 10

Kanał plus

Blisko 8 mln zł trafi z budżetu państwa dla gminy Istebna na inwestycje wodno-kanalizacyjne.

Pod koniec października rząd ogłosił wyniki pierwszego naboru programu Polski Ład. 7 799 500 zł trafi do Istebnej! Bezzwrotne dofinansowanie z rządowego funduszu zostanie wykorzystane na dwa projekty:

- **Budowa kanalizacji sanitarnej w przysiółku Kadłuby i Matyska w Koniakowie (6 279 500,00 zł)**
- **Budowa zbiornika wody oraz rozbudowa sieci wodociągowej dla przysiółka Łupienie w gminie Istebna (1 520 000,00 zł).**

W przypadku tego pierwszego zadania w latach 2019-20 trwały uzgodnienia przebiegu sieci z właścicielami nieruchomości położonych na odcinku Kadłuby – Matyska – Beskid, została też wykonana dokumentacja geotechniczna oraz wykonane mapy do celów projektowych. Pozwolenie na budowę uzyskano w 2021 r. Zakres rzeczowy aktualnie obejmuje wykonanie 5025 m kanalizacji grawitacyjnej (budowana jest na obszarach, na których występuje wyraźny spadek terenu w kierunku oczyszczalni ścieków) wraz z przyłączeniem 60 budynków oraz 865 m kolektora tłoczonego i dwóch przepompowni ścieków.

Gmina Istebna skanalizowana jest w niespełna 35%. Nie pomagają trudne warunki terenowe i rozproszona zabudowa. Położenie 1 km rur kanalizacyjnych w obszarach górskich to często koszt nawet ponad 1 mln zł. Taka inwestycja nie dość, że niewidoczna gołym okiem i często przez mieszkańców gminy po prostu niedostrzegana, to jeszcze zwraca się całymi latami, wręcz dekadami. Choć rozbudowa sieci jest zadaniem własnym gmin, często przekracza ich możliwości finansowe. Bez dotacji mało kto się na nią nie zdecyduje. Tym bardziej cieszą pieniądze przekazane na te proekologiczne zadania. W XXI wieku w nowoczesnej, turystycznej gminie, za jaką chce uchodzić Istebna, takie inwestycje to wręcz obowiązek.

Artur Jackowski

Park jak malowany

Pięknie prezentuje się w jesiennej oprawie zrewitalizowany Park im. Pawła Stelmacha w centrum Istebnej.

Park wdział nowe szaty: wymieniono chodniki, jak i podziemną linię energetyczną, zabezpieczono system korzeniowy starych drzew (kasztanów i lip), dokonano nasadzeń krzewów i roślin ozdobnych oraz trawnika, ustawiono nowe ławki i kosze na śmieci.

Zrewitalizowany park w centrum Istebnej | fot. Jacek Kohut x2

Park prezentuje się wytwornie zarówno w dzień, jak i po zmierzchu. Wszystko za sprawą punkтового oświetlenia wkomponowanego w nowe trotuary. Subtelne światło z podłoża skierowane jest wprost w niebo. To symboliczny hołd oddany zmarłym – nie zapominajmy, że teren parku usytuowany jest w miejscu pierwszego drewnianego istebniańskiego kościoła i cmentarza.

Na rewitalizację parku Gmina Istebna uzyskała dotację z Programu Interreg V-A Polska-Słowacja 2014-2020 r. w ramach projektu „Promocja dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego gmin Hlboke nad Vahom i Istebna” dofinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w kwocie nie przekraczającej 60 693,99 EUR oraz środki z budżetu państwa w kwocie nie przekraczającej 3 920,29 EUR.

W kolejnym etapie prac przewidziano kapitalny remont budynku Gminnego Ośrodka Kultury i placu kościelnego przed kościołem rzymskokatolickim pw. Dobrego Pasterza wraz z nową koncepcją komunikacyjną. Powstanie również nowy parking za budynkiem GOK-u.

Artur Jackowski

Nagrody z dziedziny kultury wręczone

Haftują, szyją, grają i śpiewają lub prowadzą tradycyjny wypas owiec. Są ambasadorami i bogactwem naszej ziemi... 21.10 br. w Gminnym Ośrodku Kultury w uroczystej atmosferze uhonorowani zostali twórcy i zasłużeni działacze kultury z Trójwsi Beskidzkiej.

Nagrodę Wójta Gminy Istebna otrzymali: **Maria Motyka, Magda i Weronika Łacek, Maria i Piotr Kohut**. Nagrody Rady Gminy powędrowały do **Janiny Kukuczki i Józefa Łupieżowca**.

Wszystkich w progach Gminnego Ośrodka Kultury w Istebnej powitała dyrektor placówki Łucja Dusek. Opisy dorobku kandydatów odczytała Aneta Legierska – kierownik promocji GOK-u.

Wręczenia nagród dokonali: **Łukasz Małysz** – zastępca wójta gminy Istebna, sołtys Jaworzynki **Bogusława Kawulok**, sołtys Koniakowa **Jan Gazur**, przewodniczący Rady Gminy **Stanisław Legierski**, przewodnicząca Komisji Kultury i Oświaty **Barbara Kubas**, radna **Lucyna Bytow**.

Wśród zebranych byli również radni **Władysław Zowada, Ignacy Zowada i Kazimierz Łacek**, znajomi i rodzina zebranych, media oraz przedstawiciele Zespołu Regionalnego Istebna, którzy przyszli w strojach regionalnych zaśpiewać swojej kierownicze i instruktorowi. W czasie uroczystości pięknie przygrywała Kapela Rajwach.

W dalszej części uroczystości przybyła także Wójt Gminy Istebna **Łucja Michałek**, którą zatrzymały obowiązki służbowe. Złożyła laureatom słowa uznania i gratulacje.

LAUREACI :

Piotr i Maria Kohutowie prowadzą hodowlę owiec w systemie tradycyjnego kulturowego wypasu. Posiadają certyfikaty UE na produkcję tradycyjnych produktów regionalnych jak oscypek i redykołka. Prowadzą Centrum Pasterskie w Koniakowie – niezwykle miejsce ze sklepikiem góralskim, wystawą pasterską i bacołką. Od lat Piotr i Maria współpracują z twórcami ludowymi, zespołami regionalnymi, kapelami, rzemieślnikami oraz społecznością lokalną w celu kultywowania i pielęgnowania tradycji góralskich. Aktywnie uczestniczą w konkursach, wystawach i prezentacjach produktów tradycyjnych w Polsce i zagranicą, zdobyli liczne prestiżowe nagrody. Współrealizują zadania na rzecz zrównoważonego rozwoju Karpat oraz wdrażania zapisów Konwencji Karpackiej w ramach Porozumienia Karpackiego Karpaty Naszym Domem oraz Karpaty Łączą. Tradycyjne zawody „Baca” należą do ginących, Piotr należy do osób, która nim się tytułuje. Ważną i mającą szeroki zasięg działalnością Piotra Kohuta jest jego aktywność na polu literatury popularnonaukowej poruszającej tematykę pasterską. W latach 2004-2011 pełnił funkcję prezesa Związku Podhalań Oddział Górali Śląskich, zasiada również w Prezydium Związku Podhalań w Polsce. Za swoją działalność społeczną i kulturową został uhonorowany nagrodami Osobowość Ziemi Górskich 2009 przyznaną przez Koalicję Marek Ziemi Górskich, a w 2012r. od Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej otrzymał odznakę honorową Zasłużony dla Kultury Polskiej.

Laureaci nagrody wraz samorządowcami i przedstawicielami GOK-u | fot. Jacek Kohut

Laureaci nagrody I fot. Jacek Kohut

Maria Motyka – utalentowana solistka i instrumentalistka, laureatka wielu nagród w przeglądach i konkursach zarówno w kategorii solista jak i „mistrz i uczeń”. Jej charakterystyczny „bioły” głos i gra na skrzypcach docenione zostały na wielu konkursach i przeglądach w kraju i za granicą. Kierownik Zespołu Regionalnego „Istebna” oraz „Mała Istebna”. Instruktor śpiewu i gry. Jako kierownik daje się poznać jako osoba odpowiedzialna, skrupulatna i zorganizowana, co owocuje licznymi, ciekawymi inicjatywami zespołu, te zaś zmierzają do ocalenia od zapomnienia archaicznych zwyczajów, pieśni i melodii, ale także pozwalają zespołowi na zdobywanie nowych. Prowadzi szereg działań na rzecz osób potrzebujących, m.in. koncerty charytatywne. Jedną z wielu nagród jest zdobycie „Złotej Ciupagi” podczas 52. Międzynarodowego Festiwalu Folkloru Ziem Górskich w Zakopanem za program „Wesele górali Istebniańskich” oraz „Srebrne Żywieckie Serce”. Wspólnie z członkami zespołu podróżuje po świecie, gdzie promuje kulturę Górali Śląskich oraz kulturę polską na arenie międzynarodowej.

Siostry **Magdalena i Weronika Łacek** to absolwentki etnografii na UŚ w Cieszynie. Ich pasją jest beskidzki haft krzyżykowy. Na co dzień zajmują się wyszywaniem tradycyjnych strojów ludowych Górali Śląskich w tym „kabotków”, elementów do męskich koszul i „chust czepinowych”. Są jednymi z kilku hafciarek młodego pokolenia, które doskonale posługują się archaicznym, beskidzkim haftem krzyżykowym jedno i dwustronnym. Same tworzą i komponują wzory oraz wymyślają nowe formy zastosowania haftu w ozdobach czy przedmiotach codziennego użytku. Swoje wyroby prezentowały między innymi na prestiżowym Jarmarku Jagiellońskim. Prowadzą warsztaty tradycyjnego haftu w instytucjach kulturalnych między innymi w Gminnym Ośrodku Kultury w Istebnej, w Muzeum im. A. Podzorskiego w Wiśle, Domu Narodowym w Cieszynie czy w Muzeum na Grapie oraz pokazy haftu na wielu imprezach folklorystycznych w Polsce. Weronika kilkakrotnie brała udział w projektach „Mistrz Tradycji”, gdzie pod jej okiem techniki haftu poznało kilkudziesięciu uczniów. Prócz znakomitego warsztatu hafciarskiego, Magdalena Łacek jest pasjonatką badania kultury naszych przodków. Prowadzi badania terenowe zbierając materiały m.in. do publikacji, których jest współautorką. Chętnie współpracują z innymi stowarzyszeniami czy instytucjami kultury przekazując swoją wiedzę najmłodszym pokoleniom. Weronika i Magda Łacek to lokalne patriotki, bardzo skromne i mocno związane z rodzinną ziemią. Dbają o spuściznę pięknej i bogatej kultury Trójwsi Beskidzkiej.

Józef Łupieżowiec – utalentowany tancerz, instrumentalista, wieloletni instruktor taneczny Zespołu Regionalnego Istebna. Posiada umiejętność szycia kyrpców i guni, prowadzi także warsztaty tego rzemiosła. Od 2006 roku jest instruktorem tańca w Zespole Regionalny „Istebna”.

Janina Kukuczka szyje stroje ludowe beskidzkie i cieszyńskie. Tą sztukę odziedziczyła po prababci, babci i mamie. Pierwsze stroje szyła dla Zespołu Regionalnego „Koniaków”, potem także dla zespołu z Łomnej Dolnej, Czeskiego Cieszyzna, Ostrawy, dla chóru Górol z Jabłonkowa. Jest członkiem STL od 2011 r, należy do Szlaku tradycyjnego rzemiosła Śląska Cieszyńskiego, jest członkiem Góralskiej Swobody, posiada certyfikat Produkt Regionalny. Uczestniczyła w wielu imprezach folklorystycznych w Polsce, Czechach, Słowacji.

Serdecznie gratulujemy wszystkim Laureatom.

Gminny Ośrodek Kultury w Istebnej

Komunikat Przewodniczącego Rady Gminy Istebna w sprawie przyjmowania stron

„Szanowni Państwo,

w związku z utrzymującym się stanem epidemii niezbędne jest podejmowanie działań mających na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2, dlatego nie prowadzę jeszcze bezpośredniej obsługi interesantów w Urzędzie Gminy w Istebnej.

Kontakt z Radą Gminy Istebna odbywa się przede wszystkim z wykorzystaniem komunikacji elektronicznej, telefonicznej, a także korespondencji tradycyjnej.

Do Państwa dyspozycji pozostają adresy i numery:

adres: Rada Gminy Istebna 43-470 Istebna 1000

e-mail: biuro.rady@istebna.eu

tel.: 338556500 wew. 39 – biuro rady

tel. 691 785 355 – Przewodnicząc Rady Stanisław Legierski

Ponadto informuję, że w każdy ostatni wtorek miesiąca o godz. 10:00 oraz w każdy ostatni czwartek miesiąca o godz. 14:00 odbywają się w Urzędzie Gminy w Istebnej posiedzenia Rady Gminy Istebna. Terminy te mogą ulegać zmianie, o czym informujemy na stronie internetowej www.istebna.eu. Wszystkie materiały i projekty uchwał będące tematem obrad Rady Gminy Istebna, oraz transmisja z obrad sesji dostępne są na stronie internetowej www.istebna.esesja.pl.

Stanisław Legierski – Przewodniczący Rady

Sukces Patrycji Juroszek i Hanny Nosowicz –

LAUREATEK XXV OGÓLNOPOLSKIEGO KONKURSU LITERACKIEGO „LIPA 2021”

W piątek 22 października 2021 r. w sali Spółdzielczego Centrum Kultury Best w Bielsku-Białej odbyło się uroczyste podsumowanie XXV Ogólnopolskiego i XXXIX Wojewódzkiego Przeglądu Dziecięcej i Młodzieżowej Twórczości Literackiej „Lipa 2021” pod patronatem prezydenta Bielska-Białej.

Historia „Lipy” narodziła się w pierwszej połowie lat 80. minionego wieku, gdyż – jak tłumaczy Jan Picheta, pomysłodawca przeglądu – ówczesna szkoła niszczyła dyspozycje twórcze dzieci. Przegląd miał pokazać, jak można wspierać utalentowanych młodych ludzi i pomagać im w duchowym, a szczególnie literackim rozwoju. I ta formuła sprawdza się już od 39 lat! Dziś to najdłużej nieprzerwanie trwający przegląd dziecięcej i młodzieżowej twórczości literackiej w kraju. O popularności tego konkursu świadczy ogromna liczba uczestników.

Jurorzy, czyli znamienici artyści: Tomasz Jastrun, Jan Picheta, Juliusz Wątroba oraz Irena Edelman mieli zatem nie lada wyzwanie, aby spośród tak licznych twórców wybrać i nagrodzić – wedle tradycji – stu najlepszych autorów. Wszyscy laureaci otrzymali równorzędne nagrody, ponieważ – jak zgodnie od pierwszej edycji powtarzają jurorzy – nie chcą z literatury robić wyścigów czy zawodów sportowych. Komisja doceniła tych, którzy wyróżnili się oryginalną konstrukcją literackiej rzeczywistości, ciekawym przekazem wizji świata czy solidnym warszatem twórczym. Pośród tego zaszczytnego grona młodych artystów znalazły się dwie uczennice ze **Szkoły Podstawowej nr 1 w Istebnej: Patrycja Juroszek (kl.7a) oraz Hanna Nosowicz (kl.5c)**. Dziewczyny napisały opowiadania pod kierunkiem p. Cecylii Suszki, w których poruszyły ważne dla ich wrażliwości problemy nastolatka. Patrycja przedstawiła kwestię bycia autentycznym w środowisku uczniowskim, a Hania – sprawę młodzieżowego buntu i niezrozumienia przez świat dorosłych. Udział w gali konkursowej był dla dziewczynek wielkim wydarzeniem artystycznym i duchowym. Miały bowiem okazję obejrzeć i wysłuchać koncertu Czesława Mozila, który od kilku lat jest stałym przyjacielem „Lipy” oraz uczestniczyć w trzygodzinnych warsztatach literackich, które poprowadzili jurorzy. Patrycja i Hania były pod wrażeniem tej świetnej, pełnej fluidów twórczych imprezy. Naszym młodym artystkom serdecznie gratulujemy i życzymy dalszego rozwoju oraz weny twórczej, a także wielu sukcesów literackich!

Hania Nosowicz w towarzystwie jurorów | fot. arch. pryw.

Przy pisaniu tego tekstu korzystałam z artykułu p. Kamila Lorańczyka oraz zdjęć zamieszczonych pod linkiem: Lipa 2021 w Bielsku-Białej, czyli przegląd twórczości literackiej dzieci i młodzieży już za nami.

Cecylia Suszka

Uroczyste pasowanie na ucznia w Rastocze

Pasowanie na ucznia
| fot. arch. szkoły

Miłym akcentem obchodów Dnia Edukacji Narodowej w Szkole Podstawowej w Koniakowie-Rastocze było uroczyste ślubowanie i pasowanie na ucznia. Jest to szczególny dzień, który na długo pozostaje w pamięci każdego ucznia klasy pierwszej a w szkolnym kalendarzu jest jednym z ważniejszych wydarzeń.

Aktu pasowania, którego świadkami były wzruszone mamy pierwszoklasistów dokonała dyrektor szkoły **Magdalena Marek**. Podczas ceremonii najmłodszy uczniowie otrzymali pamiątkowe dyplomy, które wręczyła opiekunka klasy **Aleksandra Matuszny** oraz legitymacje szkolne. Od tego momentu pierwszoklasiści zostali oficjalnie przyjęci w poczet uczniów szkoły. Na zakończenie dzieci zostały obdarowane wspianymi prezentami ufundowanymi przez rodziców. W uroczystości wzięli udział także: **Stanisław Legierski** – przewodniczący Rady Gminy Istebna, radne **Lucyna Bytow** i **Barbara Kubas** oraz sołtys Koniakowa **Jan Gazur**.

Z pewnością ten dzień na długo pozostanie w pamięci wszystkich uczestników tego wydarzenia.

Jacek Kohut – instruktor GOK Istebna

Podziękowania

W imieniu uczniów klas 7 i 8 SP nr 1 w Jaworzynce składam serdeczne podziękowania przedsiębiorcom, którzy umożliwili naszym uczniom wejście do zakładów pracy. W ramach zajęć z doradztwa zawodowego odwiedziliśmy (w tym i poprzednim roku szkolnym):

- Firmę Unihaus – (Jasnowice)
- Mechanika Samochodowa – Kawulok (Jasnowice)
- Firmę 4WH Andrzej Sikora (Jasnowice)
- Lys Fusion Poland Sp. z o.o. (Istebna)
- Kompleks Istebna Zagroń (Istebna)

Uczniowie mieli okazję zapoznać się ze specyfiką pracy w poszczególnych firmach. Mam nadzieję, że praktyczne zajęcia z doradztwa zawodowego pomogą im podjąć dobrą decyzję przy wyborze szkoły i zawodu.

Dziękuję również panu Łukaszowi Łupieżowcowi za przybliżenie młodzieży charakteru pracy strażaka zawodowego.

Anna Dziewior – opiekun

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w KATOWICACH

Otwarcie nowej Zielonej pracowni – biologiczno-chemicznej pn. „Życie nicią malowane...”

Laureatem konkursu „Zielona Pracownia 2021” organizowanym przez **Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej** w Katowicach jest kolejny, drugi w tym roku projekt, tym razem ze **Szkoły Podstawowej nr 1 im. Stanisława Wyspiańskiego** w Koniakowie pn. „Życie nicią malowane...”. Na ten cel Gmina Istebna uzyskała w sumie 50 000,00 zł. Do pozyskanej kwoty 40 000,00 zł należy jeszcze doliczyć wkład własny pozyskany w I etapie konkursu, który wyniósł 10 000,00 zł. Koordynatorką projektu pracowni biologiczno-chemicznej z ramienia szkoły była pedagog **Alicja Kaczmarzyk**.

Uroczystość rozpoczęła się od tradycyjnej muzyki ludowej zagranej na skrzypcach i zaśpiewanej przez dziecięcą kapelę z Ogniska Pracy Pozaszkolnej w Koniakowie pod kierownictwem **Pauliny Kupczyk** i akompaniamentem **Bartłomieja Rybki** i **Zenona Knopka**. Wydarzenie poprowadził Dyrektor Szkoły **Andrzej Ryłko**, który na wstępie serdecznie przywitał gości zapraszając do uroczystości. Odczytał list z gratulacjami przysłany przez **Jadwigę Wiśniewską** Europeoseł do Parlamentu Europejskiego.

Następnie uczniowie zaprezentowali przygotowane programy artystyczne nawiązujące do tradycji regionu, nauki i szacunku do przyrody. Padły słowa o wyjątkowości miejsca jakim jest nowa Zielona Pracownia, która pozwoli rozwijać umiejętności uczniów, zainteresowania i pasję. Wspomniano o tradycji heklowania, która potrafi wymalować świat nitką przyrodą inspirowany. **Jagna Suszka** zatańczyła pięknie balet a tańcem i śpiewem pod przewodnictwem **Elżbiety Legierskiej-Niewiadomskiej** zaprezentował się „Mały Koniaków”. **Lucyna Ligocka-Kohut** Prezes Fundacji Koronki Koniakowskie opowiedziała o historii góralskich kobiet heklujących koniakowskie koronki i o koronczarstwie.

Andrzej Ryłko ze wzruszeniem podziękował zebranyemu gościom za tą wyjątkową pracownię, która będzie służyła pogłębianiu wiedzy uczniów tej szkoły.

Łucja Michałek Wójt Gminy Istebna nawiązała do bardzo ważnych patriotycznych wartości, które niewątpliwie łączą się z pielęgnowaniem i poszanowaniem tradycji regionu.

Głos zabrali również **Jan Chrzęszcz** Wicewojewoda Śląski i **Adam Lewandowski** z-ca prezesa WFOŚiGW gratulując **Łucji Michałek** wójt gminy Istebna determinacji w skutecznie podejmowanych działaniach, która skutkuje otwarciem czwartej już pracowni w gminie Istebna. Zostało wypowiedzianych wiele ważnych słów. w

Po zakończonym programie artystycznym przystąpiono do uroczystego przecięcia wstęgi nowej pracowni laboratoryjnej. Gratulowano szczególnie **Andrzejowi Ryłce**, **Alicji Kaczmarzyk**, **Damianowi Polokowi** oraz **Janowi Chrzęszczowi**, **Adamowi Lewandowskiemu** wręczając kwiaty i upominki.

Alicja Kaczmarzyk w swojej wypowiedzi pięknie nawiązała do sensu nazwy pracowni „Życie nicią malowane...”. Pielęgnowanie więzi człowieka z przyrodą jest ważnym przekazem dla uczniów tej szkoły, z której to pracowni będą mogli skorzystać również starsze pokolenia. **Damian Polok** nauczyciel biologii z radością powiedział: „marzenie się spełniło”.

Na uroczystości otwarcia obecni byli prócz wyżej wymienionych: **Stanisław Legierski** Przewodniczący Rady Gminy Istebna, **Jan Gazur** Sołtys wsi Koniaków, **Lucyna Bytow**, radna gminna.

Dyrektorzy Szkół Podstawowych:

Danuta Haratyk-Woźniczka – Zespół Szkolno – Przedszkolny w Istebnej, **Iwona Legierska** z-ca dyrektora Szkoły Podstawowej nr 2 w Istebnej Zaolziu, **Dorota Kukuczka** – Szkoła Podstawowa nr 1 w Jaworzynce, **Dorota Małjurek** – Szkoła Podstawowa nr 2 w Jaworzynce – Zapasieki, **Magdalena Marek** – Szkoła Podstawowa nr 2 w Koniakowie – Rastoka. **Danuta Konarzewska** dyrektor CUW oraz rada rodziców. Ks. kanonik **Krzysztof Pacyga**, ks. wikariusz **Grzegorz Tomaszek** – Parafia św. Bartłomieja w Koniakowie.

Realizacja projektu Interreg V-A „MOC TRADYCJI / SILA TRADIC”

Reprezentujący gminę Istebna Gminny Ośrodek Kultury, Promocji, Informacji Turystycznej i Biblioteka Publiczna w Istebnej oraz Obec Hřčava i Uniwersytet Śląskich w Katowicach realizują wspólnie projekt pt. „**Moc Tradycji / Sila tradic**”, a tym samym realizują działania mające na celu poszerzenie współpracy dwóch wiosek położonych na pograniczu polsko-czeskim oraz odkrycie ich unikatowości i wspomnienie wzajemnych tradycji.

W ramach projektu odbywają się wydarzenia kulturalne, naganiania, realizowane są rekonstrukcje o tematyce historycznej i kulturalnej oraz zostaną założone tradycyjne regionalne zogródki. W mijającym czasie w ramach projektu odbyły się trzy działania.

Koncert plenerowy – Góralaska Jesień

Tłumy mieszkańców i turystów zebrały się 12 września 2021 roku w amfiteatrze w Istebnej, by wspólnie spędzić czas i pożegnać mijające lato pośród dźwięków muzyki, tradycji i kultury dostępnej dla przybyłych dzięki koncertowi plenerowemu „Góralaska Jesień”. W ramach realizacji działań tego projektu podczas koncertu plenerowego wystąpili: Kapela Góralaska Jetelinka, Kapela Wałasi oraz Zespół Superior Silesian Band. W wydarzeniu udział wzięli: starosta Obec Hřčava **Marek Sikora**, Wójt Gminy Istebna **Łucja Michałek** oraz dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury **Łucja Dusek** wraz z pracownikami. Nie zabrakło także dobrej góralaskiej kuchni regionalnej.

Wyjazd do skansenu do Rožnova pod Radhoštěm

Czeska strona jako Partner w projekcie zorganizowała wyjazd do przepięknego skansenu położonego w historycznej części Republiki Czeskiej – na Valašsku, do Rožnova pod Radhoštěm. W dniach 18 i 19 września 2021 r. przedstawiciele Gminnego Ośrodka Kultury w Istebnej oraz uczestnicy Teatralnej Grupy Rekonstrukcji Literackiej wraz z partnerami z Czech i przedstawicielami Uniwersytetu Śląskiego poznali dawne budownictwo i życie górali w Drewnianym Miasteczku oraz w Wałaskiej Dziedzinie, które stanowią część skansenu w Rožnove pod Radhoštěm. Są to niezwykle miejsca, które zostały zachowane w niezmiennym wyglądzie dla obecnych pokoleń. Oprócz samego skansenu uczestnicy mieli także okazję skosztować dawnych potraw i zwiedzić miasto Vsetin i tereny regionu Valašsko.

Rekonstrukcja na Hřčave

W niedzielę 3 października 2021 r. odbyła się rekonstrukcja organizowana przez Obec Hřčava wraz z Gminnym

Fot. Fragment koncertu plenerowego Góralaska Jesień

Ośrodkiem Kultury w Istebnej i Uniwersytetem Śląskim. W wydarzeniu wzięli udział rekonstruktorzy Beskidzcy Harnasie, którzy przedstawili sposób działania zbójników na terenach Beskidów, a także ich strojów i codzienne życie. Spektakl pt. „Czarnoksiężnik” przedstawiła Grupa Rekonstrukcji Literackiej „Na Granicy”, który przyjęty został wielkimi brawami. Można było także posłuchać muzyki tradycyjnej kapeli góralaskiej w składzie gajdy i skrzypce. Niemały zachwyt wzbudził pokaz bitwy wojów z zamku jesenickiego. Wszystko połączone zostało z rozsodem owiec na Hřčave. W wydarzeniu udział wzięli Łucja Michałek – Wójt Gminy Istebna, starosta Gminy Hřčava Marek Sikora, pracownicy GOK Istebna, mieszkańcy i turyści z Polski oraz Republiki Czeskiej.

Więcej o projekcie na stronie istebna.eu lub na profilu facebookowym: Sila tradic – Moc tradycji – The Power of Tradition

Projekt nr. CZ.11.4.120/0.0/0.0/17_028/0001641, pt. „Moc tradycji / Sila tradic” finansowany jest z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego z funduszy Programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska, pt. Przekraczamy Granice 2014 – 2020.

Aneta Legierska – kierownik promocji i informacji turystycznej

Fot. arch. GOK Rekonstrukcja na Hřčave i Beskidzcy Harnasie

Fot. arch. GOK | Uczestnicy wycieczki w Rožnovie pod Radhoštěm

Fot. Daniel Franek | 120 lat Zespołu Regionalnego Istebna

Jubileusz 120-lecia Zespołu Regionalnego ISTEBNA

W sobotę 16 października 2021 r. miał miejsce niezwykle jubileusz Zespołu Regionalnego Istebna – 120 lat istnienia! To był niezapomniany czas, który na długo pozostanie w naszych sercach. Wiele pokoleń „zespoloków” mogło się spotkać w jednym miejscu i wrócić wspomnieniami do dawnych czasów. Uroczystość rozpoczęła się od mszy św. w Kościele pw. Dobrego Pasterza w Istebnej, a zaś dalsza część odbyła się w restauracji Dwór Kukuczka w Istebnej. W uroczystości udział wzięli przede wszystkim byli i obecni członkowie Zespołu, muzycanci oraz wielu zaproszonych gości – **Łucja Michałek** – Wójt Gminy Istebna, **Andrzej Kudełka** – Nadleśniczy Nadleśnictwa Wiśla, **Janina Żagań** – Wicestarosta Powiatu Cieszyńskiego, **Stanisław Legierski** – Przewodniczący Rady Gminy Istebna, **Barbara Kubas** – przewodnicząca Komisji Oświaty i Kultury Rady Gminy Istebna, **Lucyna Bytow** – Radna Gminy Istebna, **Dorota Ząbkowska** – Ministerstwo Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, **Małgorzata Kieres** – Dyrektor Muzeum Beskidzkiego w Wiśle, **Paweł Milewski** – Ambasador RP w Japonii, **Magdalena Koim** – Dyrektor programowo-artystyczny TKB, **Monika Kasperek-Zacny** – Regionalny Ośrodek Kultury w Bielsku-Białej, **Łucja Dusek** – Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Istebnej, **Aneta Legierska** – Kierownik Punktu Informacji Turystycznej w Istebnej, **Krzysztof Pawlak** – Fundacja Piastun, **Józef Broda** – muzyk, folklorysta, **Czesław Polok**, **Daniel Franek**, **Zbigniew Kukuczka** – szef restauracji Dwór Kukuczka. Wspólną kolacją rozpoczęliśmy świętowanie, następnie odbył się wielopokoleniowy występ zespołu, w którym zaprezentowały się różne pokolenia „zespoloków” poczynając od tych z ekipy ciotki Hanki Urbaczki-Bury, Józka Kawuloka „Żmudka”, Eli Legierskiej-Niewiadomskiej, Piotra Kukuczki, Michała Zowady, Tadeusza Papierzyńskiego, aż po obecny skład. Pokazuje to niesamowitą integrację międzypokoleniową oraz wspólne przywiązanie do tradycji!

Z okazji jubileuszu 120-lecia w imieniu Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu Pani **Dorota Ząbkowska** wręczyła Zespołowi Regionalnemu Istebna **Złoty Medal Zasłużony dla Kultury GLORIA ARTIS!** Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu przyznał również **Srebrny Medal Zasłużony dla Kultury Gloria Artis** dla najstarszej żyjącej kierowniczkii Zespołu – **Anny Urbaczki-Bury**.

Minister przyznał również cztery medale „Zasłużony dla Kultury Polskiej” dla Józefa Kawuloka, Michała Zowady, Tadeusza Papierzyńskiego oraz Józefa Łupieżowca. **Dyplomem Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu** za upowszechnianie dziedzictwa kulturowego uhonorowano Piotra Kukuczkę, Agnieszkę Gretkowską, Annę Łupieżowic oraz Katarzynę Juroszek. W ten sposób doceniono ich pracę i poświęcenie na rzecz rozwijania kultury i pielęgnowania tradycji oraz przekazywania jej następnym pokoleniom. Część oficjalną zakończył tort jubileuszowy. Zabawa taneczna odbywała się przy dźwiękach muzyki zaproszonych kapel góralskich, które zaszczyciły nas swoją obecnością oraz uświetniły naszą uroczystość – Kapela Zwyrtni, Jetelinka, Wałasi, Rajwach, Wróble, Wiśla, Beskidzcy Zbójce, Kapela Romana Jakubka z Czech oraz wielu innych muzykantów, którzy włączyli się do wspólnego grania.

Szczególne podziękowania kierujemy do Pana Zbigniewa Kukuczki za możliwość zorganizowania tak wspaniałego wydarzenia. Dziękujemy za otwartość i chęć współpracy z nami, cieszymy się, że mogliśmy świętować ten niezwykle jubileusz właśnie w restauracji Dwór Kukuczka. **Impreza jubileuszowa została częściowo dofinansowana ze środków Urzędu Gminy Istebna za co serdecznie dziękujemy.**

Pragniemy również podziękować wszystkim byłym i obecnym członkom Zespołu Regionalnego „Istebna”, bez których to wydarzenie nie mogłoby się odbyć. Dziękujemy za obecność i mamy nadzieję, że spotkamy się wszyscy na kolejnych jubileuszach!

Z serdecznymi pozdrowieniami

Maria Motyka

Maria Motyka z nagrodą Gloria Artis dla zespołu „Istebna” I fot. D. Franek

Fot. arch. ZRI. I Tadeusz Papierzyński, Małgorzata Kieres, Michał Kawulok, Olga Urbaczka, Anna Urbaczka-Bury, Dorota Ząbkowska, Maria Motyka

Ministerstwo
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i Sportu

Dofinansowano ze środków Ministra
Kultury, Dziedzictwa Narodowego
i Sportu w ramach programu
Narodowego Centrum Kultury
„EtnoPolska 2021”

Jubileusz 45-lecia istnienia Ogniska Pracy Pozaszkolnej

W sobotę 9 października b.r. Ognisko Pracy Pozaszkolnej w Koniakowie obchodziło jubileusz 45 – lecia istnienia. Jubileusz został poprzedzony Mszą Św. w Kościele pw. Św. Bartłomieja Apostoła w Koniakowie, której przewodniczył **ks. Krzysztof Rębisz**. Uroczystość odbyła się w „Karczmie pod Ochodzitą”.

Historię Placówki od lat tworzą ludzie związani z Trójwią Beskidzką, a zaczęła się ona od założenia zespołu „Mały Koniaków”. Uroczystość rozpoczęła się od przywitania **Marii Chmiel** – założycielki i długoletniej kierownik Ogniska Pracy Pozaszkolnej. Jak na świętowanie przystało po skosztowaniu jubileuszowego tortu dla zaproszonych gości wystąpiły zespoły: pod kierownictwem **Marii Motyki** i **Józefa Łupieżowca „Mała Istebna”**, pod kierownictwem **Elżbiety Legierskiej – Niewiadomskiej** i **Kacpra Legierskiego „Mały Koniaków”** oraz pod kierownictwem **Pauliny Kupczyk** kapela z Ogniska. Następnie przywitano gości. Dyrektor OPP **Ewa Macoszek-Dragon** wspominała o wielu osobach, bez których tego Ogniska by nie było. Wybrzmiały gratulacje dla **Marii Chmiel**, która pielęgnowała tradycję tańca, muzyki i śpiewu przez prawie 30 lat. Gratulacje złożył również zastępca wójta Istebnej **Łukasz Małysz**. Niewątpliwie ważnym momentem jubileuszu było wręczenie przez **Jana Kawuloka** Przewodniczącego Sejmiku Województwa Śląskiego na ręce **Marii Chmiel** **Złotej odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Śląskiego**.

Zwieńczeniem miłego wieczoru był koncert Muzyki Karpat zagrany przez czołowych muzykantów z Trójwsi Beskidzkiej. Jubileusz zaszczyli swoją osobą prócz wyżej wymienionych delegacje i przedstawiciele z Urzędu Marszałkowskiego woj. śląskiego, Powiatu Cieszyńskiego, Gminy Istebna, Kuratorium Oświaty w Bielsku Białej, Regionalnego Ośrodka Kultury w Bielsku-Białej, Dyrektorzy Szkół Powiatu Cieszyńskiego.

Fot. Małgorzata Owczarczak | Maria Chmiel, Józef Chmiel, Stanisław Legierski

Fot. Małgorzata Owczarczak | 45-lecie OPP. Jan Kawulok przewodniczący sejmiku woj. śląskiego, Ewa Macoszek-Dragon, Elżbieta Legierska-Niewiadomska

Listy gratulacyjne z podziękowaniami za współpracę i współtworzenie wspólnej historii od Dyrektora Ogniska otrzymali byli i obecni instruktorzy oraz pozostali pracownicy.

Wydarzenia te realizowane były w ramach zadania pn. „Karpacie inicjatywy lokalne” finansowanym przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego ze środków Programu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich Śląskie NOWEFIO na lata 2021 – 2030. Dofinansowanie projektu pt. „Kultura pasterska w Koniakowie wiecznie żywa” w ramach ogłoszonego konkursu grantowego przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju i Promocji Podkarpacia „Pro Carpathia”.

Małgorzata Owczarczak – red. naczelna

Fot. Małgorzata Owczarczak | dzieci z OPP

Mała Sycylia
Nie milną echa kontroli CBA w Urzędzie Gminy Istebna. Rzecz dotyczy się polityki podatkowej i gospodarki nieruchomościami prowadzonej przez samorząd od 2013 do 2019 roku.

PROTOKÓŁ KONTROLI
 DR/16/20

Niepodległe Biuro Antykorupcyjne
 i Prezentacja wyników kontroli w Urzędzie Gminy Istebna
 (opracowanie: dr. hab. prof. zwyczajny nauk politycznych i administracyjnych, dr. hab. nauk politycznych i administracyjnych, dr. nauk politycznych i administracyjnych w zakresie prawa podatkowego od nieruchomości) w Gminie Istebna

Protokół kontroli CBA

Na kolejnych stronach przedstawiamy pełen przedruk protokołu pokontrolnego Centralnego Biura Antykorupcyjnego przeprowadzonego w Urzędzie Gminy Istebna.

Przypomnijmy, że rzecz dotyczy polityki podatkowej i gospodarki nieruchomościami prowadzonej przez samorząd od 2013 do 2019 roku.

Od wiosny ubiegłego roku, przez 10 miesięcy, funkcjonariusze CBA przesłuchali ponad 20 osób, w tym: obecnych i byłych wódcarzy gminy, skarbnika, a także byłych i obecnych inspektorów referatu finansowego.

Na światło dzienne wyszły olbrzymie uchybienia, w efekcie których budżet gminy poniósł milionowe straty.

We wnioskach pokontrolnych czytamy, że dopiero zmiana na stanowisku wójta spowodowała w 2019 r. podjęcie na szeroką skalę weryfikacji właściwego opodatkowania nieruchomości, co przyniosło m.in. efekt w postaci odzyskania zaległych podatków o łącznej wartości szacowanej na ponad 2 mln zł.

O sprawie pisaliśmy w majowym wydaniu „Naszej Trojśmy”.

placi z uwagi na poniesione przez niego nakłady na remont rzeczonoego budynku i takie uzgodnienia poczynił ówczesną wójt poprzednich kadencji.

W dokumencie mnóstwo jest przykładowo naruszenia przepisów prawa i niewykonanie obowiązków ciągących na danym stanowisku. Ewidencja podatkowa prowadzona była nieretelnie, co więcej, w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości gminni pracownicy nie wstydziły się czynności sprawdzających. Osoby chcące uniknąć opodatkowania nieruchomości, nie składyły po prostu deklaracji lub podawały nieretelne informacje, nie ujawniały wszystkich nieruchomości bądź zaniżały wartość budowli, nie uszczągając w ten sposób należnego podatku. Bierna postawa władz gminy i pracowników referatu finansowego, która miała miejsce do końca 2018 r., niewątpliwie temu zjawisku sprzyjała. Przez niedopiętanie obowiązków przy ustalaniu wymiaru i poboru podatku od nieruchomości w latach 2013-2018 gminny budżet uszczuplony został o co najmniej 1,6 mln zł, z czego 300 tys. zł uległo przedawnieniu.

Wyciągnięto trupę z szczy

W protokole czytamy, że: „...nieodpiętnienia obowiązków w sposób rażąco dopuścić się wszystkie osoby wykonujące w tym okresie czynności przy ustalaniu wymiaru i poboru podatku od nieruchomości, począwszy od pracowników referatu finansowego, poprzez kierownika referatu sprawującego jednocześnie funkcję skarbnika, po wójta gminy jako organu podatkowego”. Pracownicy odpowiedzialni za ten stan rzeczy tłumaczyli się „niepełną wiedzą, brakiem czasu lub... nie chcieli wykraczać poza zakres własnych kompetencji...”. Byłem jedną osobą, która zajmowała się podatkami... Uczyłem się wszystkiego. Nie wiedziałem wtedy nawet, co to jest budowla”, „Nie miałam dostępu do dokumentacji architektoniczno-budowlanej i nie opierałam się na niej”, „Nie miałam obowiązku iść w teren i sprawdzać tych podatków”, „Nie wprowadzaliśmy do ewidencji podatkowej informacji wynikających z zawiadomień starosta...”, nie wprowadzaliśmy numerów ewidencyjnych gruntów”, „Jeden z byłych urzędników wskazał, że informacje o podatkach odbierał w urzędzie bezpośrednio od ręk wieszanych i rejestrował dalej w wpływu w sekretariacie. Informacji tych nie wprowadzał do systemu elektronicznego obiegu dokumentów, „ponieważ dużej by to trwało”. Pracownicy referatu finansowego narzekali na braki kadrowe i wynikające z nich nadmiar obowiązków. Byli świadkami skali rosnących nieprawidłowości i fakt, ten zgłaszał wójtowi poprzedniej kadencji, który jedynie wyraził zdziwienie tym stanem rzeczy (w swoim oświadczeniu wójt CBA stwierdził, że w tym względzie miał pełne zaufanie do pracowników, a zwiastuje do skarbnika gminy, która w tym czasie pełniła funkcję kierownika referatu finansów). Mówiąc bardziej obrazowo: symptomy choroby pacjenta były już wyraznie, leczzenie jednak nie podjęto. Dopiero zatrudnienie we wrześniu 2019 r. (już za kadencji wójta) Michała Kłopotnowego specjalisty od podatków wzmocniło zespół referatu finansów.

Czytając protokół pokontrolny Centralnego Biura Antykorupcyjnego, co ruz można złapać się za głowę i zastanawiać się, czy sprawa aby na pewno dotyczy Polski, a nie okolic słonecznego Palermo lub kłótność z krajów Ameryki Łacińskiej. Liczący 34 strony dokument bez tudu znajdziemy w Biułę gminy – jest straszno, i smieszno, jak mawiają Rosjanie. W protokole pojawiają się nawet słowa o delforodo, jakim dla inwestorów i mieszkańców była gmina Istebna. Na światło dzienne wyszły olbrzymie uchybienia, w efekcie których budżet gminy poniósł milionowe straty, a tłumaczenia osób odpowiedzialnych za nieprawidłowości mogą budzić teraz jedynie uśmiech politowania.

Równi i równiejsi

Wpływ z tytułu podatków lokalnych stanowią jedno z podstawowych źródeł dochodów wiesznych gminy. Wśród nich do najważniejszych należy ten od nieruchomości. Podatkiem tym są co do zasady objęte wszystkie grunty (czyli, że są objęte podatkiem rolnym lub leśnym), wszystkie budynki lub ich części oraz wszystkie budowle lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Te ostatnie z zasady obciążone są najwyższymi stawkami opodatkowania. Jak się okazało, Trojśmy od lat stanowiła swoisty raj podatkowy. Na przydatne traktowanie mogli liczyć zwiastuje niekorzyści przedsiębiorcy. Tajemnicą polszczyzna była, że w gminie nie płać się podatków od nieruchomości. Jeden z przedsiębiorców prowadzący obiekt hotelarski (odprowadzający podatek jedynie od gruntu, a nie od budynku) wskazał nawet na pojedynczy aspekt tego stanu rzeczy. Według niego dzięki temu gmina się rozwijała i przyciągała kolejnych inwestorów. Z kolei inny przedsiębiorca, dzierżawjący od 2009 r. nieruchomości gminną, wprost stwierdził, że podatek od nieruchomości nie

PROTOKÓŁ KONTROLI DR/16/20

Kontrola podejmowania i realizacji decyzji w zakresie rozporządzania mieniem komunalnym, zwolnień podmiotowych i przedmiotowych, ulg i preferencji wobec podmiotów zobowiązanych z tytułu podatku od nieruchomości w Gminie Istebna

Katowice, 9 lutego 2021 r

[REDAKTOWANE]
Delegatura CBA w Katowicach
Wydział III Postępowań Kontrolnych
ul. 1 – go Maja 123
40-235 Katowice

PROTOKÓŁ KONTROLI

Sporządzony na podstawie: art. 13 ust. 1 pkt. 2 w związku z art. 44 i art. 45 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1921).

1. Kontrola przeprowadzona w:

Urządzie Gminy Istebna
43-470 Istebna 1000

2. Przedmiot kontroli:

Kontrola podejmowania i realizacji decyzji w zakresie rozporządzania mieniem komunalnym, zwolnień podmiotowych i przedmiotowych, ulg i preferencji wobec podmiotów zobowiązanych z tytułu podatku od nieruchomości w gminie Istebna.

3. Kierownictwo Kontrolowanego podmiotu:

- Lucja Michalek – wójt,
- Ryszard Macura – zastępca wójta,
- Bronisława Fiedor – skarbnik,
- Teresa Laszewska – sekretarz.

4. O wszczęciu kontroli poinformowano:

- Lucję Michalek – wójta gminy.

5. Informacji i wyjaśnień odnośnie przedmiotu kontroli udzielali:

Pracownicy Kontrolowanego podmiotu:

- Lucja Michalek – wójt gminy,
- Ryszard Macura – zastępca wójta gminy,
- Bronisława Fiedor – skarbnik gminy (do 2019 również kierownik referatu finansowego),
- Agata Kobela – Zembik – kierownik referatu finansowego,
- Lukasz Małysz – specjalista w referacie finansowym,
- Adam Pilch – inspektor w referacie finansowym.

Pozostałe osoby:

- Henryk Gazurek – wójt gminy w okresie 2014 – 2018 r.,
- Artur Szmek – przewodniczący rady gminy w okresie od 2006 do 2018 r.,
- Bernadeta Bryś – były pracownik Kontrolowanego,
- Wanda Kohut – były pracownik Kontrolowanego,

6. Dane dotyczące kontroli:

Kontrolę prowadzono w okresie od 11 maja 2020 r. do 9 lutego 2021 r. na podstawie upoważnień Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego nr KA/3/2020 (1) z dnia 11 maja 2020 r., (2) z dnia 10 sierpnia 2020 r. oraz (3) z dnia 9 listopada 2020 r. przez funkcjonariuszy:

[REDAKTOWANE] oraz w okresie od 9 listopada 2020 r. do 28 stycznia 2021 r. przez funkcjonariusza [REDAKTOWANE]

[dokumentacja kontroli: T. I k. 1, T. III k. 171, T. V k. 5]

7. W trakcie kontroli podjęto następujące czynności:

- Wystąpiono do Transportowego Dozoru Technicznego w Katowicach o wykaz wyciągów narciarskich położonych w gminie Istebna, dla których wydano decyzje zezwalające na ich eksploatację w latach 2013 – 2019 i pozyskano niezbędną dokumentację,
  - Wystąpiono do starostwa powiatowego w Cieszynie o wykaz dokonanych zmian w ewidencji gruntów i budynków gminy Istebna,
  - Wystąpiono do wójta gminy Istebna o dokumentacje podatkowe oznaczonych podatników,
  - Odebrano wyjaśnienia oraz przyjęto oświadczenia w zakresie objętym kontrolą.
- ### 8. W trakcie kontroli odebrano wyjaśnienia od pracowników Kontrolowanego oraz oświadczenia od innych osób, które posiadały informacje w temacie kontroli:

Osoby, od których odebrano zaprotokołowane wyjaśnienia oraz oświadczenia, wymienione zostały w pkt. 5.

9. W wyniku przeprowadzonych czynności stwierdzono konieczność pobrania rzeczy:

nie stwierdzono konieczności.

10. Czynność przeprowadzono w obecności:

nie dotyczy.

11. W wyniku przeprowadzonych czynności stwierdzono konieczność przeprowadzenia oględzin:

nie stwierdzono konieczności.

12. W wyniku przeprowadzonych czynności stwierdzono konieczność przeprowadzenia badań z udziałem biegłego/specjalisty powołanego postanowieniem z dnia:

nie stwierdzono konieczności.

13. Krótki opis przeprowadzonych badań:

nie przeprowadzono.

14. W wyniku analizy zgromadzonego materiału dowodowego dokonano następujących ustaleń:

Gmina Istebna znajduje się w powiecie cieszyńskim w województwie śląskim. Gminę tworzą trzy sołectwa: Istebna, Jaworzynka i Koniaków.

Od listopada 2018 roku wójtem gminy Istebna jest Lucja Michalek. Jej zastępcą jest Ryszard Macura. W poprzedniej kadencji w okresie od 2014 do 2018 r. wójtem gminy był Henryk Gazurka a jego zastępcą Józef Polok. W okresie poprzedzającym kadencję Henryka Gazurka wójtem gminy była Danuta Rabin. Funkcję skarbnika Gminy nieprzerwanie od 2003 r. pełni Bronisława Fiedor.

Organizację i zasady funkcjonowania Urzędu Gminy określa regulamin organizacyjny nadany na mocy Zarządzenia nr 0050.114.2019 wójta gminy Istebna z dnia 31 lipca 2019 r. Weześniejszy regulamin organizacyjny został wprowadzony Zarządzeniem nr 1/2004 wójta gminy Istebna z dnia 12 stycznia 2004 roku. Na mocy powyższych regulaminów w kontrolowanym okresie 2013 – 2019 sprawami związanymi z gospodarką finansową gminy i poboru należności budżetowych, między innymi w zakresie podatków i opłat zajmuje się referat finansowy. Pracą referatu finansowego do 2019 roku kierowała kierownik referatu finansowego Bronisława Fiedor pełniąca jednocześnie funkcję skarbnika gminy. Od października 2019 r. kierownikiem referatu finansowego jest Agata Kobela-Zembik.

Zgodnie z §13 Regulaminu organizacyjnego, *do obowiązków kierownika referatu należą w szczególności: kierowanie działalnością referatu zgodnie z obowiązującymi przepisami, wytycznymi Rady Gminy i wójta, ustalanie podziału zadań dla poszczególnych stanowisk pracy, nadzór nad prawidłowym i terminowym wykonywaniem zadań i złatwianiem spraw przez pracowników, uczestniczenie w naradach kierownictwa Urzędu, prowadzenie kontroli wewnętrznej w referacie oraz zewnętrznej w granicach uprawnień, złatwianie z upoważnienia wójta określonych spraw (...)*. Zgodnie z §10 Regulaminu bezpośredni nadzór nad referatem finansowym został przypisany wójtowi gminy.

[dokumentacja kontroli: T. I k. 61 – 101]

Sprawami podatku od nieruchomości zajmują się inspektorzy zatrudnieni w referacie finansowym. Od 1 października 1991 r. do 24 lutego 2017 r., Halina Kohut prowadziła wymiar podatków od osób fizycznych (zatrudniona ponownie na podstawie umowy cywilnoprawnej w 2018 roku). Od 2 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2019 r., Bernadeta Bryś prowadziła wymiar podatków od osób prawnych (złożyła wypowiedzenie w 2019 roku). W styczniu 2017 roku został zatrudniony Adam Pilch w zakresie prowadzenia wymiaru podatków od osób fizycznych. We wrześniu 2019 roku do referatu został zatrudniony Lukasz Malysz.

[dokumentacja kontroli: T. III, k. 172, 263 – 282]

14.2. Podatek od nieruchomości.

Podatek od nieruchomości stanowi jeden z kilku podatków lokalnych określonych w *Ustawie z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tj. Dz.U. z 2019, poz. 1170; dalej „Ustawa”)*. Podatkiem od nieruchomości obciążone są co do zasady wszystkie grunty, chyba że objęte są one podatkiem rolnym lub leśnym oraz wszystkie budynki i ich części. Opodatkowaniu podlegają również budowle lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Ustawa określa również przypadki, w których zwalnia się

od opodatkowania oznaczone nieruchomości oraz oznaczone podmioty. Uzupełnienie ustawowego katalogu zwolnień przedmiotowych przysługuje ponadto radzie gminy.

Wysokość podatku od nieruchomości (gruntów, budynków i budowli) w drodze uchwały określa corocznie rada gminy z zastrzeżeniem maksymalnych stawek określonych w Ustawie. Poszczególne stawki podatkowe różnią się od siebie w zależności od sposobu wykorzystania przedmiotu opodatkowania. Najwyższymi stawkami opodatkowane są nieruchomości wykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej.

Powstanie obowiązku podatkowego.

Obowiązek podatkowy powstaje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstały okoliczności uzasadniające powstanie tego obowiązku. W przypadku gdy okolicznością, od której jest uzależniony obowiązek podatkowy, jest istnienie budowli albo budynku lub ich części, obowiązek podatkowy powstanie z dniem 1 stycznia następującego po roku, w którym budowa została zakończona albo w którym rozpoczęto użytkowanie budowli albo budynku lub ich części przed ich ostatecznym wykończeniem. Jeżeli natomiast w trakcie roku podatkowego wystąpiło zdarzenie mające wpływ na wysokość opodatkowania, podatek ulega odpowiednio podwyższeniu lub obniżeniu, poczynając od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło dane zdarzenie.

Zobowiązanie podatkowe osób fizycznych jest wymierzone w drodze decyzji podatkowej, które poprzedza co do zasady złożenie informacji na ten podatek. Osoby fizyczne są zobowiązane złożyć organowi podatkowemu informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych, sporządzoną na formularzu według ustalonego wzoru, w terminie 14 dni od wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie, zmianę lub wygaśnięcie obowiązku podatkowego.

Odmienne kształtuje się sytuacja przy osobach prawnych, jednostkach organizacyjnych oraz spółkach niemających osobowości prawnej oraz innych oznaczonych Ustawą. Podmioty te są zobowiązane składać do 31 stycznia organowi podatkowemu deklaracje na podatek od nieruchomości na dany rok podatkowy, sporządzone na formularzu według ustalonego wzoru, a jeżeli obowiązek powstał po tym dniu w terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie tego obowiązku. Zasada ta dotyczy odpowiednio złożenia korekty deklaracji w razie zaistnienia zdarzenia powodującego zmianę opodatkowania. Podmioty te same obowiązane są wpłacać obliczony w deklaracji podatkowej podatek od nieruchomości, bez wezwania, na rachunek właściwej gminy.

Obowiązki organu podatkowego.

Za prawidłowość i skuteczność prowadzenia postępowań podatkowych odpowiedzialny jest z mocy prawa wójt wskazany przez ustawodawcę jako organ podatkowy. Zgodnie z art. 42 ust. 5 *Ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r.* (tj. Dz. Z 2019, poz. 869) *jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania*. Ustawodawca zatem nakłada na jednostki sektora finansów publicznych obowiązek badania, czy wystąpienie danej okoliczności, powodować będzie obowiązek zapłaty środków na ich rzecz, celem podjęcia niezbędnych działań zmierzających do ich egzekucji.

Zgodnie z art. 7a. *Ustawy dla potrzeb wymiaru i poboru podatku od nieruchomości organy podatkowe obowiązane są prowadzić ewidencję podatkową nieruchomości w systemie teleinformatycznym*. Ewidencją podatkowa stanowi zbiór danych o podatniku i przedmiocie

opodatkowania. Dane te powinny wynikać w szczególności z informacji i deklaracji składanych przez podatników na podstawie przepisów Ustawy ale również z danych zawartych w księgach wieczystych, ewidencji gruntów i budynków oraz innych ewidencjach i rejestrach, w tym prowadzonych przez organy administracji publicznej, w szczególności aktów notarialnych, ewidencji decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu, wydanych decyzji o pozwoleniu na budowę itd.

Katalog ten stanowi jedynie przykładowe źródła informacji, z których powinny czerpać organy podatkowe konstruując ewidencję, o czym świadczy użycie przez ustawodawcę w przepisie art. 7a, ust. 2 zwrotu – „w szczególności”. Obok określonego przez ustawodawcę otwartego katalogu źródeł danych wskazać należy dodatkowo zawiadomienia nadawane przez wójta o nadaniu numerów porządkowych nieruchomości, zawiadomienia nadzoru budowlanego o zakończeniu budowy oraz inne, których dane będą niezbędne celem prawidłowego ustalenia wymiaru podatku. Istotnym źródłem informacji biorąc pod uwagę turystyczny walor gminy Istebna będzie również ewidencja innych obiektów świadczących usługi hotelarskie prowadzonej przez wójta na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych oraz rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 19 sierpnia 2004 r. w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie.

Jednym a zarazem najważniejszym ze źródeł informacji, obok składanych przez podatników informacji o nieruchomościach oraz deklaracji podatkowych, jest ewidencja gruntów i budynków prowadzona przez starostów. Zgodnie z § 49 ust. 1 pkt 1 *Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 19 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków* starosta zawiadamia organ podatkowy o dokonanych zmianach w danych ewidencji gruntów i budynków jeżeli zmiana danych ma znaczenie dla wymiaru podatków od nieruchomości.

Dalej również *Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2002 r. w sprawie informacji podatkowych* (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 68) nakłada na organy administracji architektoniczno-budowlanej obowiązek, bez wezwania organu podatkowego właściwego w sprawach podatku od nieruchomości, do nieodpłatnego przekazywania informacji, w formie kopii wydanych przez te organy decyzji, o pozwoleniu na budowę, pozwoleniu na zmianę sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części (art. 6, ust. 1). W sposób analogiczny organy nadzoru budowlanego są obowiązane do przekazywania informacji w formie odpowiednio kopii wydanych decyzji lub kopii otrzymywanych zawiadomień o pozwoleniu na użytkowanie obiektu budowlanego lub jego części, wyłączeniu całości lub części obiektu budowlanego z użytkowania, rozbiórce obiektu budowlanego oraz o zakończeniu budowy, co do których zgłoszono sprzeciw (art. 6, ust. 2). Powyższe informacje przekazuje się do organu podatkowego ze względu na miejsce położenia obiektu budowlanego w terminie do 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym wydana decyzja stała się ostateczna lub upłynął termin do zgłoszenia (art. 6 ust. 3.).

Ustawodawca w art. 7a. Ustawy wymieniając katalog źródeł danych Ewidencji w pierwszej kolejności odniósł się do deklaracji i informacji, jako informacji zawierających podstawowe dane do ustalenia właściwego wymiaru i poboru podatku od nieruchomości. Organ podatkowy na podstawie informacji o nieruchomościach, składanych przez osoby fizyczne, wydaje decyzje podatkowe. Ratio legis powyższego przepisu wskazuje, że pozostałe źródła informacji, na podstawie których organ podatkowy konstruuje Ewidencję podatkową, służą do ustalenia prawidłowości danych wynikających ze złożonych informacji i deklaracji składanych przez podatników a jednocześnie służą do ustalenia, które podmioty pomimo

występowania obowiązku złożenia odpowiednio informacji i deklaracji nie dopełniły obowiązku ich złożenia, a tym samym nie zapłaciły podatku od nieruchomości.

Zgodnie z art. 272 ustawy z dnia 42 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 1325; dalej: „OP”) organy podatkowe pierwszej instancji mają obowiązek dokonać czynności sprawdzających, mających na celu m.in. sprawdzenie terminowości składania deklaracji i wpłacania podatków, stwierdzenia formalnej poprawności tych dokumentów oraz ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. Organ podatkowy w przypadku stwierdzenia, iż dane zawarte w informacji lub deklaracji są niezgodne z innymi danymi znajdującymi się w Ewidencji podatkowej lub gdy w inny sposób powziął on wątpliwości dotyczące właściwego opodatkowania, obowiązany jest stosownie do treści art. 274a § 2 OP wezwać określony podmiot do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji lub informacji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w nich zawartych. Z kolei w przypadku stwierdzenia, iż pomimo zgromadzonych danych (posiadanej wiedzy) uzasadniających powstanie obowiązku podatkowego, dany podmiot nie złożył odpowiednio informacji lub deklaracji, organ podatkowy powinien stosownie do treści art. 274a § 1 OP zażądać złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia odpowiednio informacji lub deklaracji albo wezwać do ich złożenia, jeżeli nie zostały złożone pomimo takiego obowiązku. Druga powyżej opisana sytuacja niewątpliwie będzie miała miejsce wówczas gdy pomimo zgromadzonych w Ewidencji podatkowej danych potwierdzających powstanie obowiązku podatkowego lub przynajmniej powodujących prawdopodobieństwo jego powstania np. wynikających z danych z pozwolenia na budowę, danych z decyzji na użytkowanie nieruchomości czy danych o nadanym numerze porządkowym, dany podatnik nie złożył odpowiednio informacji (deklaracji) podatkowej. W przypadku bezskutecznego podjęcia powyższych czynności, w dalszej kolejności organ podatkowy powinien wszcząć postępowanie podatkowe i określić właściwy podatek.

Z powyższego wynika, że zapewnienie w jednostce prawidłowego prowadzenia Ewidencji podatkowej w sposób wprowadzania wszystkich danych niezbędnych do prawidłowego ustalenia wymiaru podatku od nieruchomości jest niewątpliwie podstawowym obowiązkiem organu podatkowego celem prawidłowego i skutecznego poboru tego podatku. Biorąc pod uwagę, iż Ewidencja stanowi zbiór wielu danych, których źródłem są zarówno dokumenty wytworzone w jednostce organu podatkowego jak i dokumenty wpływające do niego z zewnątrz, zapewnienie prawidłowego funkcjonowania Ewidencji wymaga przy tym właściwego przepływu informacji osób ją konstruujących.

14.3. Weryfikacja prawidłowości realizacji obowiązków w zakresie podatku od nieruchomości przez organ podatkowy – wójta gminy Istebna w okresie 2013 – 2019 r.

Z wyjaśnień udzielonych przez skarbnika gminy Istebna, Bronisławy Fiedor (wcześniej do 2019 roku sprawującej również funkcję kierownika referatu finansowego) pracownicy referatu konstruowali Ewidencję podatkową na podstawie danych z informacji o nieruchomościach składanych przez osoby fizyczne oraz danych z deklaracji podatkowych składanych przez osoby prawne. Ewidencja miała być również uzupełniania o dane wynikające z zawiadomień ze starostwa powiatowego o zmianie w ewidencji gruntów i budynków.

Wyjaśniła ponadto, że pracownicy mieli obowiązek weryfikacji danych zawartych w informacjach (deklaracjach) między innymi z danymi zawartymi w ewidencji gruntów i budynków oraz aktami notarialnymi wpływającymi do urzędu.

[dokumentacja kontroli: T. V k. 139 – 142]

Wanda Kohut zatrudniona w Referacie finansowym do stycznia 2017 roku (w 2018 r. ponownie zatrudniona na podstawie umowy cywilnoprawnej) w zakresie wymiaru podatku od osób fizycznych, złożyła oświadczenie, że w okresie swojego zatrudnienia do Ewidencji podatkowej wprowadzane dane z zawiadomień ze starostwa o zmianie w ewidencji gruntów i budynków lecz jak dalej wskazała – dotyczyło to głównie gruntów. Wyjaśniła, że nie miała wiedzy jaka jest powierzchnia użytkowa budynków i w takiej sytuacji wzywała danego podatnika do złożenia informacji o nieruchomościach. Oświadczyła ponadto w tym zakresie, że *„raczej pilnowałam czy dana informacja została złożona. Nawet telefonicznie dzwoniłam czasem aby przypomnieć o złożeniu tej informacji”*.

Oświadczyła ponadto, że nie miała dostępu do dokumentacji architektoniczno-budowlanej i nie opierała się na niej. Podkreśliła, że opierała się na tym co dany podatnik zgłosił do opodatkowania. Weryfikację informacji o nieruchomościach prowadzić miała w oparciu o ewidencję gruntów i budynków oraz zawiadomień z działu budownictwa o nadaniu numeru porządkowego danej nieruchomości. W przypadku stwierdzenia, że został nadany numer porządkowy sprawdzała, czy dana nieruchomość została opodatkowana. Oświadczyła ponadto, że: *„Nie miałam obowiązku iść w teren i sprawdzać tych podatników. Nawet nie byłoby czasu by wyjść w teren. Ja weryfikowałam informację o nieruchomościach”*.

[dokumentacja kontroli: T. V k. 146 – 147]

Na tle powyższego oświadczenia wskazać należy, że jednym z obowiązków określonym w zakresie czynności Wandy Kohut było zbieranie informacji niezbędnych przy wymiarze podatku, prowadzenie kontroli prawidłowości zeznań oraz przeprowadzanie kontroli w terenie wspólnie z inspektorem budownictwa odnośnie zgodności danych zawartych w oświadczeniach podatkowych ze stanem faktycznym. Poza tym organ podatkowy wyposażony został a zarazem zobowiązany w szereg uprawnień o charakterze kontrolnym.

[dokumentacja kontroli: T. III k. 264]

Bernadeta Bryś zatrudniona w Referacie finansowym od 2012 roku do 2019 roku w zakresie wymiaru podatku od osób prawnych, złożyła oświadczenie, że w okresie swojego zatrudnienia nie trafiały do niej decyzje o pozwoleniu na budowę ani decyzje inspektora nadzoru budowlanego na oddanie do użytkowania nieruchomości. *„Nie wiedziałam, że w urzędzie są takie dokumenty do wykorzystania w podatkach (...) My nie wprowadzaliśmy do Ewidencji podatkowej informacji wynikających z zawiadomień ze starostwa. My na podstawie zawiadomień wzywaliśmy podatników do złożenia informacji i deklaracji”*. Bernadeta Bryś wskazała ponadto, że nie wprowadzała do Ewidencji podatkowej numerów ewidencyjnych gruntów *„Nie jestem w ogóle pewna na dzień dzisiejszy czy w programie komputerowym była zakładka na numery działek”*.

Zakres czynności Bernadety Bryś obejmował m.in. prowadzenie dokumentacji podatkowej osób prawnych oraz przeprowadzanie kontroli w terenie wspólnie z inspektorem budownictwa odnośnie zgodności danych zawartych w oświadczeniach podatkowych ze stanem faktycznym.

[dokumentacja kontroli: T. V k. 103 – 104, T. III k. 269]

Według wyjaśnień złożonych przez Lukasz Małysza zatrudnionego w Referacie finansowym we wrześniu 2019 roku, większość kont podatkowych zawartych w Ewidencji podatkowej nie miała uzupełnionych wszystkich zakładek, w których wpisuje się szczegółowo dane dotyczące osoby podatnika oraz przedmiotu opodatkowania (grunty, obiekty, powierzchnie itp.). Wskazał ponadto, że *„przy firmach praktycznie w ogóle nie było.”*

Prowadzony u Kontrolowanego system podatkowy umożliwia również pogląd dokumentów źródłowych, który nie był i nadal nie jest w pełni wykorzystywany. Lukasz Małysz wyjaśnił, że *„Pracownik sekretariatu nie skanuje wszystkich dokumentów podatkowych. Informacji od osób fizycznych nie skanuje w ogóle. Pracownicy również z tego systemu nie korzystają.”* Funkcjonalność ta nie tylko umożliwia bowiem podgląd danego dokumentu ale ponadto sprawdzenie sposobu jego wykorzystania służbowego.

[dokumentacja kontroli: T. V k. 101]

Zatrudniony w roku 2017 w Referacie finansowym Adam Pilch wyjaśnił w dniu 20 stycznia 2021 r., że w Referacie nie są prowadzone teczki podatników. Wyjaśnił, że prowadzone są segregatory, w których znajdują się decyzje podatkowe, informacje o nieruchomościach oraz deklaracje podatkowe i akty notarialne. Zawiadomienia ze starostwa znajdują się w osobnych segregatorach. Osobny segregator prowadzony jest również na zawiadomienia o nadaniu numeru porządkowego. Wskazał, że informacje o nieruchomościach odbiera od podatników w urzędzie bezpośrednio do rąk własnych i rejestruje datę wpływu w sekretariacie. Informacje te nie są wprowadzane do systemu elektronicznego obiegu dokumentów – Edokument. Wyjaśnił, że informacje nie są wprowadzane *„ponieważ dłużej by to trwało.”* Wyjaśnił ponadto, że obecnie wprowadzane są do Ewidencji podatkowej kompleksowo wszystkie dane z zakładek. We wcześniejszym okresie dane te nie były w całości wprowadzane.

[dokumentacja kontroli: T. V k. 143 – 145]

Staranne prowadzenie Ewidencji podatkowej, stanowiącej zbiór danych dotyczących danego podatnika i przedmiotu opodatkowania, umożliwia weryfikację poprawności ustalonego wymiaru podatkowego w przypadku uzupełnienia jej nowymi danymi, uzyskanymi na podstawie innych źródeł. Z powyższych wyjaśnień wynika, że pracownicy referatu finansowego przy wykonywaniu czynności związanych z wymiarem podatku od nieruchomości nie opierali się wcale na otrzymanej przez Urząd Gminy dokumentacji architektoniczno-budowlanej. Do Ewidencji podatkowej nie wprowadzono również danych związanych z obiektami budowlanymi, wynikających z zawiadomień ze starostwa dotyczących osób fizycznych. A w przypadku osób prawnych zdaje się, że nie wprowadzano żadnych danych z tych zawiadomień. Z udzielonych wyjaśnień wynika, że otrzymywane dane ze starostwa służyły w głównej mierze do wezwania podatnika do złożenia właściwej informacji podatkowej, który to obowiązek według dokonanych w toku kontroli ustaleń, był realizowany w niewielkim stopniu. Ponadto ustalono wobec dużej części wezwań, że pomimo ich wystawienia nie dokonywano jakiegokolwiek skutecznych czynności mających na celu wyegzekwowanie złożenia informacji podatkowej np. poprzez wszczęcie postępowania podatkowego. Z oświadczenia złożonego przez Wandę Kohut, zatrudnioną w referacie finansowym, wynika ponadto, iż nie przeprowadzała żadnych kontroli podatkowych ani oględzin, bowiem przyjmowała, że nie leży to w jej obowiązkach.

Skarbnik gminy Bronisława Fiedor na pytanie funkcjonariusza o przedstawienie opisu procedowania wpływających do Urzędu Gminy decyzji architektoniczno-budowlanych, odpowiedziała, że nie wie jak ten przebieg funkcjonował bowiem nie jest to związane z referatem finansowym. Wyjaśniła, że do referatu nigdy te dokumenty nie wpływały.

Wyjaśniła następnie, że pracownicy zatrudnieni w referacie finansowym odbywają szkolenia a także konsultują między sobą sposób załatwienia spraw, a zatem wg Bronisławy Fiedor – powinni mieć wiedzę, że pewne dokumenty należy pozyskać z innych komórek organizacyjnych.

[dokumentacja kontroli: T. V k. 139 - 142]

Wskazać ponownie należy, że katalog danych wynikających z Ustawy, stanowiących podstawę wpisu do Ewidencji podatkowej jest otwarty, a jednym ze źródeł wskazanych przez ustawodawcę w tym katalogu są pozwolenia na budowę. Wyjaśnienia, złożone przez pracowników referatu finansowego w tym kierownika tego referatu, z których wynika, że przy prowadzeniu wymiaru podatku od nieruchomości nie korzystano wcale z dokumentacji architektoniczno-budowlanych, biorąc pod uwagę okres ich zatrudnienia, należy uznać za co najmniej kontrowersyjne. Z dokumentów tych wynika bowiem nie tylko informacja o powstaniu lub planie powstania danej inwestycji gospodarczej lub mieszkalnej, która w zakresie podatku od nieruchomości ma doniosłe znaczenie, ale również z dokumentacji tej można wywnioskować fakt prowadzenia działalności gospodarczej, powierzchni użytkową nieruchomości i inne dane niezbędne do właściwego opodatkowania nieruchomości.

Obowiązek przekazywania bez wezwania organu podatkowego dokumentacji architektoniczno-budowlanej w sprawach podatku od nieruchomości wynika wprost z Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2002 r. w sprawie informacji podatkowych. Zaniedbanie obowiązku wykorzystywania tych informacji przy prowadzeniu wymiaru podatku od nieruchomości po stronie wójta jako organu podatkowego, jak również po stronie kierownika referatu finansowego należy uznać za istotne uchybienie.

Według wyjaśnień złożonych przez Bronisławę Fiedor sposób pracy przy wymiarze podatku od nieruchomości nie był uregulowany proceduralnie. Wyjaśniła, że nie wprowadziła procedur bowiem nie była świadoma, że to leży w jej obowiązkach. Podkreśliła, że wymiar podatku podlega adnotacji, a sam sposób załatwienia sprawy regulują przepisy prawa. Natomiast co do braku adnotacji o sposobie załatwienia sprawy w wykazie wezwań do złożenia informacji, wyjaśniła, że nie kontrolowała go ponieważ nikt go jej nie dał do skontrolowania.

[dokumentacja kontroli: T. V k. 139 - 142]

Wbrew powyższym wyjaśnieniom, z uzyskanego zakresu czynności nr SA-0112/1/2003 z dnia 5 maja 2003 r. wynika, że jednym z obowiązków Bronisławy Fiedor było „dokonywanie kontroli finansowej i przygotowywanie w tym celu obiegu dokumentów finansowych, przygotowywanie projektów Zarządzeń wójta Gminy Istebna oraz kierowanie i nadzór nad pracą referatu Finansowego.” Nie można mieć przy tym wątpliwości, iż sama zasadność wprowadzenia odpowiedniej procedury wynika co najmniej z wybitniejszej wiedzy pracowników referatu finansowego w zakresie przepisów Ustawy, którą przedstawiali w toku składanych wyjaśnień oraz nieprawidłowo konstruowanej Ewidencji podatkowej stanowiącej fundamentalny element ustalania wymiaru podatku od nieruchomości.

[dokumentacja kontroli: T. V k. 160]

Pracownik referatu finansowego, Adam Pilch złożył w toku kontroli wyjaśnienia, że po zatrudnieniu w 2017 roku stwierdził wiele nieprawidłowości w opodatkowaniu nieruchomości, które sygnalizował swoim przełożonym. Wskazał, że wnioskował o zatrudnienie dodatkowej osoby, lecz nie spotkało się to z żadnym odzewem. Dodał, że rozmawiał o tym z ówczesnym wójtem Henrykiem Gazurkiem, który miał nie skomentować jego wniosków i wyrazić zdziwienie stwierdzonymi nieprawidłowościami.

Adam Pilch wyjaśnił w tym zakresie, że „dużo osób, które prowadzą działalność było nieopodatkowanych. Posiadali grunty, na których prowadzili działalność gospodarczą a nie odprowadzali podatku. Dużo budynków nie było opodatkowanych. Te nieprawidłowości stwierdziłem w połowie 2017 roku.”

[dokumentacja kontroli: T. V k. 143 – 145, T. I k. 19 - 20]

Podobne stanowisko wyraziła skarbnik, Bronisława Fiedor (wcześniej również kierownik referatu finansowego), wskazując że Adam Pilch wnioskował o zatrudnienie dodatkowych osób z uwagi na dużą skalę nieprawidłowości, które stwierdził w 2017 roku. Wskazała ponadto, że „Pan Pilch skomentował przy mnie, że w gminie było „eldorado”. Miał on stwierdzić „rozbieżności w wyniku rejestracji zmian ze starostwa pomiędzy danymi zawartymi w ewidencji gruntów i budynków prowadzonej przez starostwo powiatowe w Cieszynie a danymi widniejącymi w ewidencji podatkowej”.

Bronisława Fiedor wyjaśniła, że sama zwracała się do wójta Gminy Henryka Gazurka o zwiększenie zatrudnienia „aby coś z tym zrobić”. Miał on odpowiedzieć, że nie ma nic przeciwko, jednakże mimo to nie zatrudniono dodatkowych osób. Wskazała ponadto „Nie wiem dlaczego nie ogłosiliśmy konkursu w roku 2018”.

[dokumentacja kontroli: T. V k. 139 – 142, T. I k. 10 - 11]

W toku kontroli ustalono, że w okresie wakacyjnym 2018 roku w Urzędzie Gminy Istebna podjęła praktyki studenckie, która w tym okresie porównywała dane wynikające z informacji podatkowych z danymi zawartymi w internetowym portalu danych przestrzennych – Geoportalu. Złożyła oświadczenie, że efektem jej pracy był notatnik, w którym zapisała zweryfikowane nieruchomości i po odejściu z pracy zostawiła go w referacie finansowym. Wskazała, że w jej ocenie w Urzędzie Gminy była wiedza o nieprawidłowościach, ponieważ jest to fakt powszechnie znany mieszkańcom gminy. Wskazała ponadto, że w większości zajmowała się domami jednorodzinnymi i mniejszymi podatnikami. Stwierdzone przez nią nieprawidłowości polegać miały na tym, że niektóre budynki nie były zgłoszone wcale do opodatkowania, niektóre miały zaniżoną powierzchnię użytkową inne zaś ujawnione jako niezamieszkałe w rzeczywistości były użytkowane jako budynki mieszkalne.

[dokumentacja kontroli: T. III k. 83 - 84]

Z uzyskanej od Kontrolowanego informacji wynika, że w okresie 2013 – 2018 r. nie były wszczyniane żadne postępowania podatkowe. W tym okresie (2015 r.) podjęto wyłącznie jedną decyzję umarzającą podatek od nieruchomości na kwotę 1.359,90 złotych, której to dokumentacja nie została przez Kontrolowanego przedłożona z uwagi na fakt, iż nie została odnaleziona przez pracowników Urzędu Gminy na żądanie Kontrolujących, wyrażone w toku kontroli. Wydano również (w 2019 r.) jedną decyzję w sprawie rozłożenia na raty zaległości podatkowej w kwocie 2.190,00 złotych.

W okresie 2013 – 2019 rada gminy nie podejmowała uchwał zwalniających z opodatkowania nieruchomości, za wyjątkiem obowiązującego do 2017 roku zwolnienia budynków gospodarczych lub ich części, w których prowadzona jest działalność rolnicza lub leśna oraz nieruchomości związanych z zabezpieczeniem gotowości bojowej w zakresie ochrony przeciwpożarowej z wyjątkiem wykorzystywanych do prowadzenia działalności gospodarczej.

[dokumentacja kontroli: T. III k. 174 – 180, T. V k. 149 – 156]

Skalę występujących nieopodatkowanych nieruchomości ilustruje artykuł prasowy opublikowany 31 grudnia 2018 roku w internetowym portalu śląska cieszyńskiego. W artykule

tym wskazano, powołując się na odbytą wcześniej sesję rady gminy, iż około 1000 budynków mieszkalnych na terenie gminy może być niezarejestrowanych. Przytoczone zostały w nim słowa radnego Jana Bocka – gdybyśmy przeprowadzili taką od serca inwentaryzację naszych budynków i garaży, to wpływy do naszego budżetu byłyby wielokrotnie wyższe niż w tej chwili. Jak jeżdżę po przysiółkach, to pełno jest budynków bez numerów, a ludzie tam mieszkają i wiem, że ci ludzie podatków nie wpłacają. Skarbnik Bronisława Fiedor wskazała miała, że ten stan rzeczy wynika ze zbyt małej liczby osób zatrudnionych w referacie finansów. Wskazała, że latem praktyki w referacie finansowym odbywała jedna praktykantka. Przy jej pomocy udało się za pomocą badań ustalić, iż blisko 500 budynków w samym sołectwie Istebnej nie odprowadza podatków do gminy.

[dokumentacja kontroli: T. VI k. 350 – 351]

Z udzielonych przez Adama Pilcha wyjaśnień wynika, że stwierdzone przez niego po podjęciu pracy w 2017 roku nieprawidłowości notował, aby w przyszłości się nimi zająć. Wyjaśnił - Zbierałem te informacje i przygotowywałem plan dalszego działania. Nie wskazał przy tym przypadków, z których wynikałoby, iż podjął w związku z nimi jakiegokolwiek czynności zmierzające do właściwego ich opodatkowania, za wyjątkiem poinformowania swoich przełożonych i wnioskowania o zatrudnienie dodatkowych osób. Podkreślił przy tym, że był jedyną osobą, która zajmowała się podatkami, i nie było nikogo, kto mógłby go nauczyć pracy w tym zakresie. Wskazał: „Uczyłem się wszystkiego. Nie wiedziałem wtedy nawet, co to jest budowla”.

[dokumentacja kontroli: T. I k. 19 – 20, T. V k. 143 – 145]

Bernadeta Bryś zatrudniona w Referacie do 2019 roku złożyła oświadczenie, że „Sytuacja w Referacie bardzo się zmieniła w chwili wyborów nowej Pani wójt. Pani Skarbnik zaczęła się bardziej interesować referatem finansów w okolicach wyborów wójta”. Wskazała ponadto, że to zatrudnienie Łukasza Małysza we wrześniu 2019 roku dopiero wzmocniło zespół, ponieważ gdy został zatrudniony, zajął się porządkowaniem spraw podatkowych.

W zakresie współpracy pomiędzy osobami w referacie złożyła oświadczenie, że współpraca z Adamem Pilchem układała się bardzo źle. Wyjaśniła, że Adam Pilch i z tego powodu był „inaczej traktowany. Od Pana Pilcha mniej wymagano.” Wskazała, że w okresie od 2017 roku pomimo tego, że zatrudniony Adam Pilch była sama do załatwienia spraw bieżących, „Pan Pilch basyłał do mnie osoby, które przychodziły do naszego biura w różnych sprawach. Wyjaśniałam też sprawy związane z wymiarem osób fizycznych kiedy te osoby dzwoniły i przychodziły. Czuję się osobą pokrzywdzoną. Byłam wykorzystywana przez niego (i) Ja miałam raczej taką pozycję by siedzieć cicho i lepiej się nie odzywać”.

Bernadeta Bryś złożyła ponadto oświadczenie - Chciałam dodać, że w czasie pracy zajmował się on prowadzoną przez siebie działalnością geodezyjną. Zapraszał swoich klientów, których obsługiwał jako geodeta, w godzinach pracy do urzędu, za wiedzą i zgodą naszej przełożonej (...). Także w mojej obecności rozmawiał z klientami (...). Słyszałam jego rozmowy z nimi, część ludzi przychodziło tak często, że już ich rozpoznawałam po głosie. Przychodzili do niego między innymi jego znajomi, którzy nie mieli prawidłowo naliczonych podatków od nieruchomości, o czym wiedział Pan Pilch. Jedną z takich osób Pan [redacted] który posiada pensjonat nad pierwszym wyciągiem. Rozmawiali oni o czym innym, a po jego wyjściu Pan Pilch mówił mniej więcej tak: „A ten [redacted] z podatków nie płaci”, czyli wiedział o tym, a nie z tym formalnie nie robił. Konkretnie Pan [redacted] płacił podatek od swojego domu jednorodzinnego, ale niepoprawnie miał ustalony wymiar od pensjonatu. Druga podobna sytuacja dotyczyła [redacted] która w podatkach funkcjonuje jako osoba fizyczna, a podatnikiem jest

właścicielka [redacted] w Koniakowie. Pan Pilch wiedział, że tam się podatki nie zgadzały, ale nie wysłał wezwań, bo jak mówił, nie miał kiedy tego zrobić. Wysłał to wezwanie dopiero Pan Małysz. Na wezwanie stawiał się mąż Pani [redacted], a było to w listopadzie 2019 r. Kiedy [redacted] wyszedł, do pomieszczenia wszedł Pan Pilch. Pan Łukasz Małysz powiedział wtedy, że trzeba będzie jechać do tej karczmy, żeby pomierzyć budynek. Pan Pilch powiedział wówczas mniej więcej tak: „Ja tam na pewno nie pojedę, bo już obiadu tam za darmo nie zostanę”. Chwalił się on, że dostawał (w mojej ocenie od różnych osób): ten właśnie obiad, karnet narciarski i obrazy (...). Świadkiem tej rozmowy był Pan Łukasz Małysz (...). Zaraz przed przyjściem Pana Małysza, dosłownie na dzień przed objęciem jego obowiązków, Pan Pilch przygotował konkretne numery ewidencyjne podatników, którymi miał się zająć Małysz po objęciu stanowiska (...).

[dokumentacja kontroli: T. I k. 56 – 59, T. V k. 103 – 104]

W powyższej sprawie wyjaśnienia złożył Łukasz Małysz wskazując - Nie byłem świadkiem tych sytuacji, ale słyszałem wielokrotnie jak Pan Pilch chwalił się, że dostał od różnych osób to darmowy obiad, to obraz czy inne rzeczy, niekoniecznie było to związane z jego pracą w Urzędzie, a raczej z jego pracą jako geodeta. Uważam jednak, że może to naruszać jego bezstronność. Pamiętam sytuację, jak Adam Pilch powiedział, że nie pojedzie do konkretnego podatnika, chyba była to [redacted], wykonać czynności, związanych z określeniem wymiaru podatku, bo więcej tam darmowego obiadu nie dostanie. Podobnie mówił o wyciągu - kiedy pracowaliśmy nad podatkiem tego wyciągu, powiedział, że teraz to już na pewno nie dostanie od nich karnetu narciarskiego (...). Pani Skarbnik, Adama Pilcha, nie raz mówiła, że fakt, że Adam Pilch jest geodetą, że zna nieruchomości i wielu mieszkańców gminy jest jego atutem w pracy w podatkach”.

[dokumentacja kontroli: T. III k. 161 – 165]

Adam Pilch wyjaśnił, że wykonywana przez niego działalność jako geodety, którą wykonuje między innymi na terenie gminy Istebna nie wpływa na niego przy opodatkowaniu nieruchomości. Oświadczył - Nigdy świadomie nie odstępiałem od prawidłowego naliczania podatku od nieruchomości (...). Na wyciągu narciarskim [redacted] zawsze dostawałem karnet [redacted] np. przy ustawieniu wyciągu. Ja bardzo często im pomagałem. W tym roku nie dostałem karnetu. Karnet darmowy dostawałem do zesła [redacted] Zdarzało się, że jestem w restauracji [redacted] gdy zamówię obiad, dostaję go za darmo gdy dostrzeże mnie Pani [redacted] no chęci zapłaty. Podkreślam, że wynika to z wdzięczności za moją pomoc geodezyjną czy prawną, nie związaną z pracą w urzędzie. Ja w moich notatkach, które sporządzałem po zatrudnieniu, w których ustaliłem niewłaściwe opodatkowanie wskazałem również restaurację [redacted] Pana [redacted] prowadzącego galerię”.

[dokumentacja kontroli: T. V k. 143 – 145]

Wskazać w tym miejscu należy, że prowadzona [redacted] galeria sztuki w budynku dzierzawionym od gminy nie była opodatkowana od 2009 roku. Nieprawidłowość w opodatkowaniu tej nieruchomości została stwierdzona dopiero pod koniec 2019 roku. Na tej podstawie zostały wydane decyzje podatkowe za lata 2014 – 2019. Dzierżawca w toku kontroli złożył oświadczenie, że podatek nie płacił, bowiem uzgodnił to ustnie z ówczesną wójt Danutą Rabin. [redacted] została zwrócony dopiero w 2019 r. Podobnie kolej linowa

Wszystkie powyższe nieruchomości były opodatkowane [redacted] ło lub wcale. Dopiero na przełomie roku 2019 i 2020 dokonano czyn [redacted] prawdzających wobec powyższych nieruchomości i doprowadzono do właściwego opodatkowania z uwzględnieniem pięcioletniego okresu przedawnienia.

W zakresie nieprawidłowości dotyczących sposobu pracy referatu finansowego wyjaśnienia złożył zatrudniony we wrześniu 2019 roku Łukasz Małysz, który wskazał iż podczas wykonywania czynności służbowych napotkał wiele nieprawidłowości związanych z opodatkowaniem nieruchomości. Wyjaśnił między innymi, że po odejściu z pracy Bernadety Bryś, kiedy wraz z innymi pracownikami przystąpił do porządkowania dokumentów, które po niej zostały: „odkryliśmy, że w jej szafkach, szufladach i biurku leżały dokumenty sprzed kilku lat, które nie były wykorzystywane służbowo. Były to deklaracje podatkowe sprzed kilku lat, nawet z 2011 roku, część była zarejestrowana a część nie, pomieszane z nimi były jeszcze zupełnie inne dokumenty, na przykład zawiadomienia ze starostwa dotyczące nieruchomości, a także inne dotyczące podatku leśnego, transportowego, rolnego i inne. Dotyczyły głównie osób prawnych, jako że nimi zajmowała się Pani Bryś (...) Znalazłem tam też informację ze starostwa o rozbudowę hotelu _____ min. o tym, że została zakończona budowa, że odbyła się inwentaryzacja budynku, że zmieniła się jego powierzchnia. Były to zawiadomienia z lat 2014, 2015, 2016 (...) Tych dokumentów z szafek Pani Bryś były dosłownie setki, nie zrobiliśmy ich inwentaryzacji, a zatem ciężko mi będzie wskazać, które dokładnie dokumenty to były”.

Wskazał ponadto, że na początku swojego zatrudnienia otrzymał od Adama Pilcha dużą liczbę dokumentów wskazując, że są to sprawy, które on zajął i trzeba je zatwilić. Z wyjaśnień wynika, że wśród tych dokumentów były również takie, które zostały wykorzystane służbowo, lecz w sposób nieprawidłowy. Wskazał przy tym przykładowo na budynek _____, który w Ewidencji podatkowej określony był jako budynek mieszkalny, w którym nie prowadzono działalności gospodarczej. Właściciel sprzedał ten budynek komuś innemu, o czym pan Pilch wiedział, bo mówił mi to prywatnie. Mimo to, nowemu właścicielowi nadal naliczał podatek jak od budynku mieszkalnego, a nie od działalności. To mnie zlecił zatwilienie tej sprawy (...) Dlatego decyzję podatkową wydaliśmy w 2019 roku. Gdyby zostało to uczynione przez Adama Pilcha, który miał o tym informację, udało by się ściągnąć większy podatek od poprzedniego właściciela, biorąc pod uwagę pięcioletni termin przedawnienia zobowiązań podatkowych (...)

(...) była też taka sytuacja, że wezwałem pewnego mieszkańca, osobę fizyczną, który miał nieopodatkowany dom mieszkalny. Ten pan, którego nazwiska nie pamiętam w tej chwili, nabył ten dom z działką pod koniec ubiegłego roku. Pan Adam Pilch, kiedy dostał wiadomość ze starostwa, nałożył podatek tylko na działkę, a nie na dom. Potem wręczył mi dokumentację i kazał wezwać tego człowieka, aby opodatkować też budynek. Nie wiem, dlaczego mi to zlecił, jeżeli sam już nałożył podatek na działkę. Zwykle mówi w takich sytuacjach, że on się nie zna na przepisach i procedurach podatkowych, a ja to umiem lepiej. Kiedy wykonałem to zlecenie, wezwany podatnik miał do mnie pretensje, dlaczego jest wzywany, jeżeli dostał już od wójta jedną decyzję podatkową i ją wykonał (...) On uważa, że nie ma czasu na to wszystko, na wzywanie podatków, bo tych informacji ze starostwa jest za dużo (...) pierwsza decyzja sporządzona przez pana Pilcha i wydana przez osobę upoważnioną (Panią Skarbnik lub Panią Sekretarz) została wydana z naruszeniem przepisów. Nie można bowiem wydać decyzji podatkowej na podstawie informacji ze starostwa, konieczne jest złożenie informacji podatkowej przez podatnika albo wszczęcie procedury podatkowej (...)

Imy przykład dotyczy Pani _____, która pracowała w Gminnym Ośrodku Kultury. Sytuacja była taka, że nabyła ona nieruchomość w Koniakowie w 2018 roku. W tym budynku siedzibę ma fundacja, której ta Pani jest Prezesem. Pan Adam mnie poinformował, że ta nieruchomość jest niepoprawnie opodatkowana. On sam wydał decyzję podatkową w marcu albo kwietniu 2019 roku, gdzie obłożył tą nieruchomość podatkiem jak dla lokalu mieszkalnego. Tymczasem fundacja prowadziła tam działalność gospodarczą. Adam Pilch znowu sporządził decyzję bez uzyskania informacji. Ja sam kontaktowałem się z Panią _____

_____ telefonicznie, później mailowo, aby poinformowała mnie, jaka część budynku jest wykorzystywana na prowadzenie działalności, jaka na cele statutowe, a jaka pozostaje mieszkalna. Jeszcze później, bo w 2020 roku, okazało się ze złożonej w końcu przez Panią _____ informacji, że powierzchnia budynku była dotychczas zaniżona (...) w toku czynności sprawdzających wskazać miała że „w gminie jest tak dużo nieopodatkowanych nieruchomości, że nie powinienem się jej czepiać”.

[dokumentacja kontroli: T. I k. 12 – 18]

Kontrola prawidłowości czynności podejmowanych przez pracowników referatu finansowego przy ustalaniu wymiaru podatku od nieruchomości dokonana została na wybranych przykładach, w szczególności ty _____ owstanie obowiązku podatkowego wynikało między innymi z dokumentacji architektoniczno-budowlanej, zawiadomień o zmianie danych w ewidencji gruntów i budynków czy nadanym numerze porządkowym.

1) Kolej linowa

Z uzyskanych od Transportowego Dozoru Technicznego w Katowicach informacji wynika, że kolei linowa ośrodka narciarskiego _____ prowadzona jest przez Spółkę _____ z siedzibą w Wiśle i powstała z końcem 2012 roku. Wcześniej w tym miejscu _____ wyciągi narciarskie (zlikwidowane w związku z nową inwestycją).

[dokumentacja kontroli: T. IV k. 25 - 27]

Spółka corocznie składała deklaracje podatkowe. Z dokumentacji uzyskanej od Kontrolowanego wynika, że w okresie od początku powstania inwestycji do 2019 roku organ podatkowy nie przeprowadził żadnych czynności sprawdzających pomimo faktu, iż Spółka za rok 2013, a więc za okres, w którym nowa inwestycja już powstała, zapłaciła podatek od nieruchomości w kwocie 56.536,00 złotych. Podatek za rok 2012 wyniósł 22.331,00 złotych. Dokument deklaracji z 2013 roku ponadto nie zawierał żadnej adnotacji organu podatkowego w miejscu, w którym należało odnotować jej poprawność. Wskazana przez spółkę wartość budowli wynosiła 800.000 złotych.

[dokumentacja kontroli: T. III k. 104 - 105, T. V k. 127 - 128]

Czynności sprawdzające wobec podatnika zostały przeprowadzone dopiero w 2019 roku. W wyniku tych czynności ustalono, że inwestycja Spółki prowadzona była w oparciu o umowę leasingu zawartą w 2012 roku z _____, oraz licznymi umowami dzierżawy gruntów zawartych z ich właścicielami. Umowa leasingu obejmowała zdecydowaną większość budowli wykorzystywaną przez _____

W toku czynności sprawdzających ustalono, że:

- (1) _____ s. k. składała deklaracje podatkowe lecz nie ujawniała w nich faktycznej wartości wszystkich budowli, do których była zobowiązana jako właściciel. Nieprawidłowość stwierdzono na podstawie uzyskanej od przedsiębiorcy ewidencji środków trwałych. Spółka wykazywała w deklaracjach podatkowych wartość budowli pomniejszoną o odpisy amortyzacyjne w sytuacji, gdy powinna wykazać wartość początkową na dzień nabycia nieruchomości lub wytworzenia budowli. Uzyskano w ten sposób zaległy podatek, w tym za rok 2019 na kwotę ponad 120 000 złotych. Przedawnieniu uległy zobowiązania za rok 2013 i 2014 w kwocie około 48 000 złotych.

(II) Leasingodawca jako właściciel budowli od początku powstania inwestycji nie złożył żadnych deklaracji podatkowych i nie zapłacił w tym okresie wymaganego podatku od nieruchomości (budowli). Deklaracje podatkowe zostały złożone dopiero w 2019 roku na kwotę **1.251.360,00 złotych** obejmujące lata 2014 - 2019. Zobowiązanie podatkowe za rok 2013 w kwocie 208.560,00 złotych uległo przedawnieniu.

(III) Właściciele gruntów dzierżawionych przez [redacted] pod działalność narciarską nie ujawniali ich w informacji o nieruchomościach lub nie składali ich weale. W tym zakresie organ podatkowy wydał w 2019 roku kilkadziesiąt decyzji podatkowych za okres 2014 - 2019 na wartość przekraczającą **150 000 złotych**. Lata poprzednie uległy przedawnieniu.

[dokumentacja kontroli: T. V k. 19 - 22, 101, T. IV k. 1 - 4]

Oświadczenie w sprawie opodatkowania kolei linowej złożyła [redacted]. Wskazała, że przez pierwsze dwa lata działalności Spółki na mocy ustnych ustaleń z pracownikami gminy Istebna Spółka płaciła podatek za mniejszy areal niż faktycznie wykorzystywała. Wskazała, że takie ustalenia *były poczynione ustnie z ówczesną wójt lub inną osobą, której nie pamiętam. Takie zwolnienie nie wiem czy wynikało z obowiązujących przepisów, jestem przekonana, iż była to dobra wola władz. Miałam wiedzę, iż po tych dwóch latach spółka powinna zwrócić się do gminy o wydanie uchwały w sprawie podatku od nieruchomości dot. ewentualnych zwolnień. Nie mam wiedzy czy spółka zwracała się z takimi wnioskami (...)* Umowa spółki [redacted] zawierała z dzierżawcami zawierala zapis, iż to spółka będzie płaciła podatki za dzierżawców. [redacted] złożyła ponadto oświadczenie, że z jej inicjatywy odbyły się na przełomie lat 2015 - 2017 spotkania, na których przedstawiany był problem opodatkowania m.in. *„że podatek na trasie zjazdowej nie jest regulowany przez spółkę (...)* Dzierżawcy powzięli wiedzę, iż nie jest płacony podatek.” Wskazała również na spotkanie, bez jej udziału, w którym udział brali wspólnicy spółki wraz z wójtem Henrykiem Gazurkiem. Na jednym z ostatnich spotkań w tym okresie przedstawiciel spółki - [redacted] miał zapewnić wszystkich, że podatki są płacone. Wskazała, że *„W 2015 r. poinformowałam wójta Istebna, Starostę Cieszyńskiego i Radę Gminy na piśmie oraz spotkałam się osobiście z wójtem i Starostą i poinformowałam o problemie ośrodka Złoty Groń w tym na pewno o nieprawidłowym regulowaniu podatków. Nie jestem w stanie przedstawić nic na temat podatku od budowli.”*

[dokumentacja kontroli: T. III k. 69 - 80]

Z uzyskanej od Kontrolowanego dokumentacji wynika, że w okresie poprzedzającym 2019 roku, a więc rok, w którym rozpoczęto na szeroką skalę w gminie Istebna weryfikację właściwego opodatkowania nieruchomości, w dokumentacji ujawniono jedynie pismo organu podatkowego, Wójta Henryka Gazurka z czerwca 2018 roku, w którym wezwał [redacted] do udostępnienia wykazu wydzierżawiających działki w pasie tras narciarskich celów podatkowych. Pismo w swojej treści nie zawierało podstawy prawnej. W przedłożonym przez Kontrolowanego Wykazie wezwań do złożenia informacji podatkowej, wezwanie to zostało odnotowane bez wskazania sposobu załatwienia.

[dokumentacja kontroli: T. I k. 102]

Bernadeta Bryś złożyła w tym zakresie oświadczenie, że *gdzieś w połowie 2018 roku odbyła się spotkanie w urzędzie, w którym brał udział wójt Gazurek, Pan Pilch, Pani Fiedor i Pan [redacted]* Wskazała, że na spotkaniu tym rozmawiano o podatku od gruntów, które Spółka dzierżawi od właścicieli gruntów zajętych na prowadzenie

działalności narciarskiej. Według B. Bryś na spotkaniu wskazane zostało, że czynsz, który Spółka płaci z tytułu dzierżawy właścicielom gruntów byłby niewystarczający na pokrycie podatku od nieruchomości przez nich, zatem to Spółka złoży deklaracje i zapłaci podatek za właścicieli nieruchomości.

[dokumentacja kontroli: T. I k. 58 - 59]

Informację o spotkaniu potwierdził obecny wspólnik spółki - [redacted] składając oświadczenie że w sprawie gruntów pod koleją linową spotkał się z wójtem Henrykiem Gazurkiem prawdopodobnie w 2018 roku. Na spotkaniu ustalono, że to Spółka będzie płacić podatek od gruntów dzierżawionych zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej. [redacted] wskazał również, że sprawy wyciągu narciarskiego od 2009 roku, poprzez czas budowy kolei w roku 2012 i kolejnych lat, prowadziła była Prezes Spółki

[dokumentacja kontroli: T. IV k. 137]

Z powyższego wynika, że brak odpowiedzi na pismo o [redacted] z czerwca 2018 roku wynika z uzgodnień z [redacted] zgodnie z którymi podatek od dzierżawionych gruntów, opłacany będzie przez spółkę. Należy podkreślić, że było to niezgodne z prawem. Obowiązek podatkowy leży po stronie właścicieli gruntów, i nie można w drodze czynności cywilnoprawnej przenieść go na osobę trzecią. Niemniej jednak, pomimo powyższych uzgodnień spółka nie złożyła w 2018 roku korekty deklaracji podatkowej i nie zapłaciła z tego tytułu należnego podatku. Stosownych informacji o nieruchomościach nie złożyli również właściciele wydzierżawiających spółkę grunty. Stosowne informacje przez osoby wydzierżawiające zostały złożone dopiero w 2019 roku w wyniku podjętych przez organ podatkowy czynności sprawdzających.

[dokumentacja kontroli: T. IV k. 1 - 23]

Z wyjaśnień udzielonych przez obecnego wójta Gminy, Lucji Michalek wynika, że informacja o nieprawidłowościach związana z podatkiem od nieruchomości narciarskich została stwierdzona na podstawie wniosków złożonych do Urzędu Gminy [redacted] fizyczne w trybie ustawy o dostępie do informacji publicznej, w których pytano między innymi o właściwe opodatkowanie gruntów zajętych na prowadzenie działalności wyciągów narciarskich. Lucja Michalek wskazała ponadto, że jej zastępca - Ryszard Macura uzyskał na spotkaniu z [redacted] że grunty oraz budowle pod koleją [redacted] są nieprawidłowo opodatkowane. Uzyskane informacje według wójta Lucji Michalek stanowiły podstawę do podjęcia czynności weryfikacyjnych. Powyższą informację potwierdzają wyjaśnienia Zastępcy wójta Gminy, Ryszarda Macury.

[dokumentacja kontroli: T. I k. 2 - 6]

Oświadczenie w sprawie niewłaściwego opodatkowania kolei linowych złożyła Bernadeta Bryś wskazując, iż nieprawidłowości wynikały z jej niewiedzy na temat wartości budowli. Wskazała, że nie wiedziała, że w 2012 roku była przebudowa wyciągu narciarskiego. Wskazała ponownie *na [redacted] dokumentacja architektoniczno-budowlana - według wyjaśnień pracowników i kierownika referatu finansowego - nie wpływały do tego referatu. Nie mniej jednak wskazać należy, że [redacted] jest jedną z największych w regionie atrakcji i informacje o jej powstaniu niewątpliwie znane są mieszkańcom gminy.*

[dokumentacja kontroli: T. V k. 56 - 59]

Z wyjaśnień udzielonych przez pracownika referatu finansowego Adama Pilcha, wynika natomiast, że już w 2017 roku wspólnie z innym pracownikiem referatu - Bernadeta Bryś, porównywali kwoty podatku opłacanego przez przedsiębiorców prowadzących kolej linową. W wyniku tych czynności stwierdzono, że kolej linowa Złoty Groń (powstała w 2012 roku) płaci dużo mniejszy podatek od kolei linowej, powstałej w 2008 roku). Adam Pilch wskazał przy tym, że nie wie dlaczego decyzje podatkowe dla wyciągu były wydane dopiero w 2019 roku, skoro wiedza ta była już w 2017.

[dokumentacja kontroli: T. I k. 20]

W tej sprawie oświadczenie złożyła była już pracownica referatu finansowego, której zakres czynności obejmował wymiar podatków od osób prawnych, Bernadeta Bryś. Wskazała, że „nie mogę potwierdzić tego, że w 2017 roku z Panem Pilchem porównywałam kwoty podatków, płaconych przez poszczególne wyciągi narciarskie. Pamiętam, że w 2018 roku, w grudniu, wpływały do Urzędu Gminy pytania o podatek od wyciągów (...) Wydaje mi się, że weryfikację podatków z Panem Pilchem przeprowadzałam w 2019 roku”.

[dokumentacja kontroli: T. I k. 59]

Z wyjaśnień udzielonych przez pracownika referatu finansowego, Lukasz Malysza wynika, że Bernadeta Bryś kontaktowała się z nim jeszcze w okresie, w którym był zatrudniony w urzędzie gminy Wisła jako zastępca skarbnika. Wskazał, że było to prawdopodobnie w 2017 roku. W tym okresie razem z B. Bryś uczestniczył w szkoleniu. W tym dniu została zainicjowana rozmowa na temat opodatkowania wyciągów narciarskich. Wyjaśnił, że po szkoleniu kontaktowała się z nim również telefonicznie w tej sprawie. Lukasz Malysz wyjaśnił, że Bernadeta Bryś nie przekazała mu informacji o nieopodatkowaniu wyciągów narciarskich lecz jak wskazał - z rozmowy można było wywnioskować, że tak właśnie jest.

[dokumentacja kontroli: T. I k. 13, T. V k. 102]

Skarbnik gminy, Bronisława Fiedor (do 2019 roku również kierownik referatu finansowego) na pytanie funkcjonariusza, w jaki sposób uzyskała wiedzę na temat nieprawidłowego opodatkowania infrastruktury narciarskiej, wyjaśniła, że nie pamięta dokładnie, lecz że było to chyba w 2017 roku. Wyjaśniła, że w tym okresie porównywała z Bernadeta Bryś opodatkowanie kolei linowej. Wskazała przy tym, że „nie jestem w stanie odpowiedzieć dlaczego Pani Bryś od 2017 roku nic z tym nie zrobiła. Czym bardziej ją dyscyplinowałam tym więcej ona mówiła, że stosuje wobec niej mobbing”.

[dokumentacja kontroli: T. V k. 141 – 142]

2) Kolej linowa

Kolej linowa ośrodka narciarskiego prowadzona przez w Wiśle. Inwestycja powstała w 2008 roku.

[dokumentacja kontroli: T. IV k. T. IV k. 360 – 365]

Z informacji uzyskanej od Kontrolowanego wynika, że w okresie od początku powstania inwestycji do 2019 roku organ podatkowy nie przeprowadził żadnych czynności sprawdzających. Czynności sprawdzające wobec podatnika zostały przeprowadzone dopiero w 2019 roku. W wyniku tych czynności ustalono, że inwestycja Spółki prowadzona była w oparciu o umowę leasingu zawartą w 2008 roku z S.A. oraz licznymi umowami dzierżawy gruntów zawartych z ich właścicielami.

Organ podatkowy w wyniku podjętych w roku 2019 czynności sprawdzających ustalił, że leasingodawca jako właściciel części budowli nie składał od 2008 roku deklaracji podatkowych. Leasingodawca w wyniku wezwania, złożył deklaracje podatkowe za lata 2014 – 2015 i uregulował za ten okres podatek wraz z odsetkami w kwocie 111.783,00 złotych. Zobowiązania podatkowe za lata wcześniejsze (2009 – 2013) uległy przedawnieniu w kwocie ok. 447.130 złotych (89.426 złotych rocznie).

Właściciele gruntów w 2019 roku złożyli informacje o nieruchomościach w zakresie powierzchni zajętej na prowadzenie działalności gospodarczej, na podstawie których organ podatkowy wydał decyzje podatkowe za okres 2014 – 2019 w kwocie 22.435 złotych. Podatek za wcześniejsze lata uległ przedawnieniu. Wskazać należy, że jedną z osób nie wykazującą gruntu wykorzystywanego do prowadzenia działalności gospodarczej była

[dokumentacja kontroli: T. V k. 19 – 22, 117 - 125, T. IV k. 1 - 4]

3) Obiekt weselno - noclegowy

Nieruchomość nabyta przez w 2015 roku. Z informacji uzyskanych od Kontrolowanego wynika, że umowa darowizny (akt notarialny) wpłynął do Urzędu Gminy Istebna w dniu 7 grudnia 2015 roku. Podatnik nie złożył wymaganej informacji o nieruchomościach. Jednakże pomimo tego faktu organ podatkowy opodatkował grunty, na których znajdowały się obiekty budowlane. W Ewidencji podatkowej ujawnione zostały jedynie grunty. Wpis został dokonany 25 stycznia 2016 roku przez pracownika referatu finansowego, Wandę Kohut.

Stwierdzić zatem należy, że decyzja podatkowa została wydana na podstawie otrzymanej przez referat finansowy umowy darowizny, nie uzyskując przy tym wymaganej informacji o nieruchomościach. Z aktu notarialnego jednoznacznie wynika bowiem, że nieruchomość była zabudowana. Z informacji uzyskanych w toku kontroli wynika ponadto, że we wcześniejszych latach, zanim nieruchomość nabył Pan budynki również były nieopodatkowane. Wskazać przy tym należy, że w źródłach otwartych nieruchomość ta jest przedmiotem wielu artykułów prasowych i posiada swoją stronę internetową od co najmniej 2015 roku. W źródłach tych zawarto informacje o imprezie sylwestrowej z 31 grudnia 2015 roku.

Z wyjaśnień udzielonych przez Lukasz Malysza wynika, że umowa darowizny przedmiotu opodatkowania znajdowała się w dokumentacji podatnika. Przy czym, nie znajdowała się tam dokumentacja architektoniczno-budowlana tego obiektu. Dokumentacja ta została pozyskana przez niego dopiero w toku podjęcia postępowania podatkowego. Wyjaśnił on ponadto, że gdy wezwał podatnika do złożenia informacji podatkowej oraz złożenia wyjaśnień, to w imieniu podatnika – awił się jego ojciec - (poprzedni właściciel nieruchomości), który wyjaśnił odpowiadając na pytanie, że nie odprowadzał podatku ponieważ nikt od niego tego nie wymagał. Wyjaśnił miało w roku 2015 nie mog prowadzić działalności gospodarczej ponieważ działalność domu weselnego była niezgodna z planem zagospodarowania przestrzennego. Pozwolenie na budowę inwestycji miało zostać wydane na budowę zakładu produkcji żywności a w rzeczywistości zamierzenie inwestycyjne polegało na działalności organizacji imprez weselnych i noclegów.

[dokumentacja kontroli: T. V k. 20 – 21, 106]

Pracownik referatu finansowego, który w tym okresie wprowadził do Ewidencji podatkowej grunty, nie ujawniając w niej obiektów budowlanych, złożyła oświadczenie

w tej sprawie, że rozmawiała z ojcem _____ w sprawie opodatkowania domu weselnego. Podczas rozmowy wyjaśnił on, że działalność ta jeszcze w pełni nie funkcjonuje. Zobowiązał się podczas rozmowy, że gdy rozpocznie jej prowadzenie to przyjdzie do Urzędu i zgłosi obiekt do opodatkowania. Dalej wskazała „Na tym się skończyło”. Wskazać należy, że w przedłożonym przez Kontrolowanego Wykazie wezwań do złożenia informacji o nieruchomościach nie znajduje się wezwanie _____ okresu 2015 - 2016.

Kwota zaległego podatku za lata 2016 - 2019 została zapłacona dopiero w wyniku podjętego w 2019 roku postępowania podatkowego w kwocie **93.634,00 złotych**. Weześniejsze lata uległy przedawnieniu.

[dokumentacja kontroli: T. V k. 146 – 147]

4) Obiekt wesolno – noclegowy

Obiekt weselny – hotelarski prowadzony przez _____. Obiekt ten funkcjonuje od 2015 roku. W Ewidencji podatkowej ujawnione były jedynie grunty, które zostały opodatkowane. Wpis do Ewidencji podatkowej został wprowadzony przez Halinę Kohut w dniu 19 stycznia 2016 roku. Nie ujawniono przy tym faktu prowadzenia działalności gospodarczej oraz istnienia obiektów budowlanych. Wskazać należy, że obiekt ten 24 września 2015 roku został wpisany przez wójta Henryka Gazurka do ewidencji innych obiektów świadczących usługi hotelarskie na wniosek przedsiębiorcy _____. Obiekt ten znajduje się również w serwisach internetowych i posiada swoją stronę internetową.

Niewłaściwe opodatkowanie tej nieruchomości zostało stwierdzone dopiero we wrześniu 2019. W wyniku tych czynności ustalono, że obiekt budowlany nie jest opodatkowany wcale. Na tej podstawie zostało wszczęte postępowanie podatkowe, które prowadzone jest nadal z uwagi na uchylanie się przez podatnika z obowiązku przekazania wymaganej dokumentacji. Łączna wartość uszczuplenia podatku za lata 2016 - 2019 wg wycieńzeń Kontrolowanego wynosić ma około **180 000 złotych**. Według informacji uzyskanych w toku kontroli w dokumentacji podatnika nie było zawiadomień ze starostwa o zmianie w ewidencji gruntów i budynków. W dokumentacji urzędowej odnaleziono jedynie zawiadomienie o nadaniu numeru porządkowego z dnia 16 września 2015 roku, które było ponadto zadekretowane do „księgowości podatkowej”.

[dokumentacja kontroli: T. V k. 20 – 21, 106 – 107, T. VI k. 251 - 253]

5) Dwór

Obiekt hotelarski prowadzony przez _____. Obiekt ten prowadzi od 2015 roku. W 2015 roku budynek został przebudowany na obiekt hotelarski. Wcześniej znajdował się tam budynek zaplecza biurowo socjalnego. Obowiązkiem podatkowym zostały objęte jedynie grunty ww. podatnika. W Ewidencji podatkowej nie ujawniono obiektu budowlanego. Wskazać należy, że 24 września 2015 roku wójt Henryk Gazurek dokonał wpisu tej nieruchomości do ewidencji innych obiektów świadczących usługi hotelarskie na wniosek przedsiębiorcy _____. Obiekt znajduje się w serwisach internetowych.

W roku 2019 zostały wszczęte czynności sprawdzające i wezwano podatnika do złożenia informacji o nieruchomościach i złożenia wyjaśnień. Z uwagi na brak odpowiedzi wszczęto postępowanie podatkowe. W toku postępowania podatkowego uzyskano dokumentację z nadzoru budowlanego, dotyczącą obiektu budowlanego. W wyniku czynności podatek złożył informację podatkową. Na jej podstawie zostały wydane decyzje podatkowe za lata 2016 -

2019 roku w łącznej kwocie około **20 000 złotych**. Podatnik do obecnego momentu podatku nie uregulował i z tego powodu prowadzone jest postępowanie egzekucyjne. Pracownik referatu finansowego prowadzące postępowanie podatkowe złożył wyjaśnienie, że podatnik podczas rozmowy na temat zaległości podatkowej wynikającej z wydanych decyzji podatkowych wyjaśnił, że „Pani wójt powinna zająć się dochodzeniem podatku za czas jej kadencji ponieważ z poprzednim wójtem ustalenia były inne”.

[dokumentacja kontroli: T. V k. 20 – 21, 107 – 108, T. VI, 259 – 301]

_____ zył w tym zakresie oświadczenie, że „My nie zgłaszaliśmy budynków do opodatkowania ponieważ gmina nie spełniła swoich obowiązków zapewnienia dojazdu do obiektów. Ja składałem w ostatnich latach kilka pism do Urzędu Gminy, w których wskazałem że dojazd do obiektu jest niebezpieczny i utrudniony. Ja spotkałem się zarówno w tej sprawie z poprzednim jak i obecnym wójtem gminy. Niestety do dnia dzisiejszego nic w tej sprawie nie poczyniono. Mi się wydaje że w gminie wiedzieli, że ja oczekuję na remont tej drogi i dlatego nie wymierzili podatku od budowli. Moim zdaniem gmina była biedna i aby się rozwijać władze gminy nie chciały na opodatkowanie nieruchomości. Miało to ten pozytywny aspekt, że gmina się rozwijała. Gmina coraz bardziej się rozwija. Przybywa inwestorów”.

[dokumentacja kontroli: T. V k. 138]

6) Hotel

Z dokumentacji uzyskanej od Kontrolowanego wynika, że inwestycja powstała z końcem 2015 roku. Hotel prowadzony jest przez spółkę _____. W tym okresie rozpoczęto również jej użytkowanie. W źródłach otwartych zawarte są liczne informacje o funkcjonowaniu tego obiektu jako jednego z największych hoteli w tym regionie. W Ewidencji podatkowej ujawnione były jedynie grunty pod obiektem budowlanym, za które właściciel opłacał należny podatek. Opodatkowaniu nie podlegały obiekty budowlane. Ewidencja podatkowa nie określa osoby pierwotnie wprowadzającej dane do Ewidencji lecz z uwagi, iż właścicielem tego obiektu jest osoba prawna, przyjąć należy że dane te zostały wprowadzone przez Bernadette Bryś, której zakres czynności obejmował wymiar podatku osób prawnych. Obiekt ten od początku powstania na przelomie ostatnich lat uległ przebudowie. Pod koniec 2018 roku odbył się w nim miało oficjalne otwarcie nowego skrzydła. Podatnik złożył deklarację podatkową dopiero w lutym 2019 roku, w której ujawnił jedynie część budynku (prawdopodobnie nową część).

[dokumentacja kontroli: T. V k. 20 – 21, 108, T. I k. 283 - 288]

Bronisława Fiedor wyjaśniła w tym zakresie, że nieprawidłowość w opodatkowaniu hotelu według jej wiedzy stwierdził Adam Pilch w 2018 roku.

[dokumentacja kontroli: T. I k. 11]

Wskazać w tym miejscu należy na pismo z dnia 30 stycznia 2019 roku złożone w Urzędzie Gminy w Istebnej z dnia 5 lutego 2019 roku, w którym to pełnomocnik działający w imieniu _____ wrócił się między innymi z wnioskiem „o udzielenie informacji czy Gmina Istebna zamierza podjąć działania zmierzające do naliczenia podatku od tej nieruchomości, a także od innych nieruchomości na których prowadzona jest działalność gospodarcza, w tym także nieruchomości należące do właściciela Hotelu”.

[dokumentacja kontroli: T. III k. 12]

Bernadeta Bryś złożyła w tej sprawie oświadczenie, że nie miała wiedzy iż hotel ten nie został opodatkowany. Wskazała, że wyjaśniana była sprawa rozbieżności między osobą fizyczną i osobą prawną bowiem, jak wyjaśniła właściciel hotelu posiada wiele nieruchomości jako osoba prawna – Dlatego myślałam, że płaci on podatki jako _____ a te nieruchomości

należą do niego jako osoby fizycznej. Nie wiem, dlaczego nie składali oni deklaracji jako osoba prawna.

[dokumentacja kontroli: T. I k. 58]

Czynności sprawdzające polegające na wezwaniu podatnika do złożenia deklaracji podatkowych zostało zainicjowane dopiero we wrześniu 2019 roku. W wyniku tych czynności podatnik złożył deklaracje podatkowe za lata 2016 – 2019 i zapłacił należny podatek na łączną kwotę **165.938,00 złotych**.

[dokumentacja kontroli: T. V k. 20]

Wskazać w tym miejscu należy, że z informacji uzyskanych od Kontrolowanego wynika, że po odejściu z pracy Bernadety Bryś w jej szafie i biurku znaleziono dokumenty związane z hotelem. Nie były wykorzystane służbowo. Znajdowały się tam informacje ze starostwa o rozbudowę budynku, że zmieniła się jego powierzchnia (...).

[dokumentacja kontroli: T. I k. 13]

7) Karczma

Według wyjaśnień udzielonych przez Adama Pilcha nieprawidłowość w opodatkowaniu tej nieruchomości stwierdził w toku wykonywania czynności służbowych, którą zanotować miał celem późniejszego wykorzystania służbowego. Miał on również wcześniej pomagać przedsiębiorcy jako geodeta.

[dokumentacja kontroli: T. V k. 144]

Informację tę potwierdzają wyjaśnienia Łukasza Malysza, który wskazał że po zatrudnieniu w 2019 roku otrzymał informację od Adama Pilcha, że nieruchomość ta została nieprawidłowo opodatkowana w zakresie powierzchni wskazanej do prowadzenia działalności gospodarczej oraz budowy w 2015 roku nowego obiektu budowlanego, który nie został opodatkowany.

Z informacji uzyskanej od Kontrolowanego wynika, że inwestor uzyskał pozwolenie na budowę wiaty, która po odebraniu w 2015 roku przez inspektora budowlanego została w nieoznaczonym okresie zmieniona na budynek sali biesiadnej. Według wyjaśnień pracownika referatu finansowego prawdopodobnie zmiana ta stanowiła samowolę budowlaną. W dokumentacji gminnej znajdować się miało jedynie zawiadomienie inspektora nadzoru budowlanego z 2015 roku o zakończeniu budowy, które nie zostało wprowadzone do Ewidencji podatkowej. W dokumentacji nie znajdowała się również informacja o nieruchomościach na podstawie której wydawane były dotychczasowe decyzje podatkowe (w toku kontroli nie została ona przez pracowników referatu finansowego odnaleziona).

Podatnik złożył informację podatkową dopiero w wyniku wezwania organu podatkowego z 28 października 2019 roku. W informacji podatkowej wykazała m.in. od 2015 roku wiatę (o wartości 40.000 złotych), która miała zostać następnie rozbudowana i od 2019 roku stanowi budynek o powierzchni użytkowej 265 m² oraz obiekt w postaci utwardzonego parkingu.

Decyzją z dnia 24 lutego 2020 roku dokonano zmiany wymiaru łącznego zobowiązania pieniężnego ustalonego decyzją wójta z dnia 6 września 2019 roku z kwoty 15.642,00 złotych do kwoty 22.781,00 złotych, tj. wzrost o **7.139,00 złotych**.

[dokumentacja kontroli: T. V k. 20 – 21, 134, T. VI k. 74 - 87]

8) Budynek

Z informacji uzyskanych od Kontrolowanego wynika, że nieruchomość tę nabył w lutym 2015 roku. Nieruchomość nie była ujawniona w Ewidencji podatkowej. Nie mniej jednak z wyjaśnień udzielonych przez Łukasza Malysza przeprowadzającego postępowania wyjaśniające wynika, że w szafie znajdującej się w Referacie finansowym

znajdowało się wezwanie do złożenia informacji podatkowej tego podatnika z dnia 27 października 2015 roku. Pod wezwaniem podpisany miał być akt notarialny z zakupu tej nieruchomości. Łukasz Malysz wskazał, że nie sprawdzał w archiwum czy wezwanie to zostało faktycznie wysłane lecz w dokumentacji nie znajdowało się potwierdzenie jego nadania ani ewentualna odpowiedź tego podatnika. Nieruchomość nie była opodatkowana do 2019 roku. Postępowanie podatkowe zostało wszczęte dopiero w 2019 roku a zakończone w 2020 roku. Uszczuplenie podatku w latach 2015 – 2019 z tytułu nieopodatkowania nieruchomości wyniosło **35.503 złotych**.

[dokumentacja kontroli: T. V k. 20 – 21, 106, T. VI k. 50 - 73]

9) Stolarska

Nieruchomość stanowi kolejny przykład, gdzie niewłaściwe opodatkowanie wynika z braku dokonanych czynności sprawdzających. Podatnik pierwszą informację o nieruchomościach złożył 24 stycznia 2012 roku. Dopiero w wyniku czynności sprawdzających przeprowadzonych w 2020 roku ustalono, że podatnik ujawnił niewłaściwą powierzchnię gruntów oraz powierzchnię budynków. Czynności sprawdzających dokonano w oparciu o ewidencję gruntów i budynków oraz w oparciu o system geoportal. Podatnik złożył w wyniku tych czynności właściwą informację podatkową i na jej podstawie wydano decyzję, zwiększając podatek za okres 2017 – 2019 o **48.724,00 złotych**.

[dokumentacja kontroli: T. V k. 20, 135]

10) Tartak

Podatnik złożył w grudniu 2017 roku pierwotną informację o nieruchomościach, w której nie wykazał jednego z budynków oraz zaniżył powierzchnię wykorzystywaną do prowadzonej działalności gospodarczej. Wpis do ewidencji wprowadził Adam Pilch. Czynności sprawdzające przeprowadzono dopiero na przełomie 2019 – 2020 roku, w wyniku których podatnik złożył informację podatkową we właściwym wymiarze. Czynności sprawdzające dokonano w oparciu o ewidencje gruntów i budynków oraz system geoportal. Wartość uzyskanego zaległego podatku za okres 2018 – 2019 wyniosł **14.351,00**.

[dokumentacja kontroli: T. V k. 20, 134, T. VI k. 9 - 17]

11) Tartak

Podatnik złożył pierwotną informację 25 października 2018 roku. W informacji nie wykazał powierzchni wszystkich gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej oraz zaniżył powierzchnię budynków. Wpis do ewidencji dokonała Wanda Kohut w listopadzie 2018 roku, w którym zatrudniona została ponownie na podstawie umowy cywilnoprawnej. Czynności sprawdzające dokonano dopiero w okresie 2019 – 2020 roku w oparciu o ewidencję gruntów i budynków oraz system geoportal. Podatnik ostatecznie złożył informację podatkową o właściwym wymiarze, w wyniku której wydano decyzję podatkową. Wartość uzyskanego zaległego podatku za okres 2018 – 2019 roku wyniosł **18.305,00 złotych**.

[dokumentacja kontroli: T. V k. 20, 134, T. VI k. 18 - 22]

12) Domy z drewna

Działalność prowadzona przez [redacted] Nabywanie nieruchomości nastąpiło w grudniu 2018 roku. Z informacji uzyskanej od Kontrolowanego wynika, że organ podatkowy w 2019 roku wysłał aż trzy wezwania do złożenia deklaracji podatkowej oraz złożenia wyjaśnień. Pomimo wysyłanych bezskutecznie wezwań nie wszczęto postępowania podatkowego. Podatnik złożył deklarację za 2019 rok dopiero w wyniku zawiadomienia urzędu skarbowego o możliwości popełnienia przestępstwa karnoskarbowego.

[dokumentacja kontroli: T. V k. 20, 135]

Wskazać przy tym należy, że odpowiednie czynności zostały podjęte dopiero przez nowozatrudnionego we wrześniu 2019 roku pracownika referatu finansowego Lukasz Malysza, którego zatrudnienie spowodowało w sposób bezpośredni realne rozpoczęcie [redacted] weryfikacyjnych, których efektem jest [redacted] wiele postępowań podatkowych i [redacted] zaległości podatkowych [redacted] kwocie wielkich sum.

Wyżej przytoczone przypadki wskazują, że niewłaściwe opodatkowanie nieruchomości wynika nie tylko z braku dokumentacji architektoniczno-budowlanej, która powinna być przekazana do referatu finansowego, a której dane po wprowadzeniu do Ewidencji podatkowej powinny we wskazanych przypadkach spowodować wszczęcie czynności sprawdzających, lecz również z braku rzetelności przy wprowadzaniu danych wynikających z dokumentów dysponowanych przez referat finansowy. Nie dokonywano również weryfikacji deklaracji (informacji) podatkowych z ewidencją gruntów i budynków. Wszystkie wymienione powyżej nieruchomości zostały poddane czynnościom sprawdzającym, w wyniku których uzyskano zaległe podatki w znacznej kwocie, dopiero na przełomie lat 2019 – 2020. Sytuacja ta potwierdza, iż zaniechanie ustalania właściwego wymiaru podatku od nieruchomości wynika co najmniej z opieszałości pracowników referatu finansowego.

Wśród wykazanych niepoprawnie opodatkowanych nieruchomości znajdują się również takie, w których opodatkowano jedynie grunty, a pominięto obiekty budowlane pomimo wiedzy, iż na gruntach tych znajdują się obiekty budowlane. Wykazano również nieruchomości, które nie były opodatkowane pomimo posiadanych przez organ podatkowy informacji o powstaniu wobec nich obowiązku podatkowego. Niektóre decyzje podatkowe wydawane były bez przeprowadzonych postępowań podatkowych i bez uzyskania wymaganej informacji podatkowej. W dokumentacji urzędowej znajdowały się również takie dokumenty, które nie były wykorzystane służbowo.

Skarbnik gminy, Bronisława Fiedor na pytanie funkcjonariusza o wyjaśnienie, dlaczego pomimo niezłożenia przez podatnika informacji o nieruchomościach w Ewidencji podatkowej ujawnione były grunty a pominięte zostały budynki, udzieliła odpowiedzi, że „do dzisiaj tego nie mogę zrozumieć. Nie wiem z czego to wynika. Nie jestem w stanie udzielić odpowiedzi na to pytanie”.

[dokumentacja kontroli: T. V k. 140]

Nieruchomości gminy przekazane do korzystania osobom trzecim.

Informacja o zawartych umowach przekazujących do korzystania osobom trzecim nieruchomości stanowiące własność gminy stanowi kolejne źródło informacji, z którego organ podatkowy powinien czerpać wiedzę konstruując Ewidencję podatkową celem ustalenia prawidłowego wymiaru i poboru podatku od nieruchomości. Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 4 Ustawy podmiotem zobowiązanym z tytułu podatku od nieruchomości w takim przypadku są posiadacze nieruchomości lub ich części albo obiektów budowlanych lub ich części, jeżeli stanowią własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego.

13) Galeria

Umowa oddająca w najem część budynku gminy o pow. 227,72 m² została zawarta w 2009 roku z [redacted] prowadzącą działalność gospodarczą.

Najemca prowadził tam działalność [redacted] Wobec podatnika od 2009 do 2019 roku nie były przeprowadzane czynności sprawdzające. Najemca pierwszą informację o nieruchomościach złożył dopiero po wszczęciu postępowania podatkowego w 2019 roku. Kwota uzyskanego zaległego podatku za lata 2014 – 2019 wyniosła ponad 29 000. złotych. Zobowiązania podatkowe za lata 2009 – 2013 w kwocie około 22 000 złotych uległy przedawnieniu.

[dokumentacja kontroli: T. III k. 83 – 169, T. V k. 20 - 21]

Wskazać przy tym należy, że ww. najemca w październiku 2019 roku złożył informację o nieruchomościach dla potrzeb wymiaru podatku ze wskazaniem, że informacja ta obowiązuje dopiero od stycznia 2020 roku. Następnie po ponownym wezwaniu organu podatkowego, ze wskazaniem iż zawarcie umowy nastąpiło w 2009 r. najemca odparł że „Nie płacenie w/w podatku było uzgodnione ustnie pomiędzy wójtem, a Osobą wynajmującą nieruchomość i wobec czego nie otrzymaliśmy deklaracji podatkowej ani upomnień o zapłatę”. W czerwcu 2020 roku ustalono ponadto, że ww. najemca korzysta z większej części budynku aniżeli wynikająca z umowy. W związku z czym ustalona w 2019 roku kwota podatku uległa ponownemu zwiększeniu o około 670 złotych. Najemca złożył w dniu 12 sierpnia 2020 roku wypowiedzenie umowy.

[dokumentacja kontroli: T. III k. 148, T. V k. 95 - 97]

[redacted] wskazując iż jest faktycznym najemcą nieruchomości, wyjaśnił w toku kontroli, że on z maja 2009 r. prowadzi galerię sztuki i w tym okresie w sposób ustny ustalił z ówczesną wójt gminy, Danutą Rabin, że w zamian za koszty, które poniósł na inwestycję w budynek (około 300.000 złotych) nie będzie musiał płacić podatku od nieruchomości ani czynszu najmu. Podkreślił, że gdyby gmina zażądała od niego zapłaty podatku to by go zapłacił. Wskazał ponadto, że był przekonany, że ustalenie dokonane z Panią wójt jest wystarczające. Wyjaśnił przy tym, że otrzymał od pani wójt informację, że temat opodatkowania przedłoży na radzie gminy, jednak jak wskazał – nie wiem, czy to zrobiła.

Oświadczył, że w kolejnych latach rozmawiał z wójtem Henrykiem Gazurkiem jedynie o czynszu, lecz nie o podatku od nieruchomości. Wójt Henryk Gazurek miał poinformować [redacted] jakie znaczenie dla gminy ma prowadzona przez niego galeria i biorąc pod uwagę jej niezarobkowy charakter, zapewnił go że nadal czynszu nie będzie musiał płacić.

[dokumentacja kontroli: T. II k. 81 – 82]

14) Zakład

Umowa oddająca w dzierżawę budynek gminny zawarta w 2013 roku. W budynku prowadzona była działalność. Dzierżawca składał informacje o nieruchomościach, w których wykazywać miał powierzchnię budynku związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej 25 m² w sytuacji gdy faktyczna powierzchnia wynosiła 61,12 m². Na podstawie informacji podatnika organ podatkowy wydawał do 2019 roku decyzje podatkowe, których przedmiotem opodatkowania była wskazana przez podatnika powierzchnia, tj. 25 m².

Czynności sprawdzające zostały podjęte dopiero w 2019 roku. W wyniku tych czynności uzyskano zaległy podatek za lata 2014 – 2019 na kwotę około 6.000 złotych. Poprzednie lata uległy przedawnieniu.

[dokumentacja kontroli: T. II k. 126 – 127, T. V k. 95 – 97]

Wskazać należy, że nieprawidłowości w zakresie opodatkowania nieruchomości gminnych oddanych w najem / dzierżawę zostały stwierdzone już w 2015 roku przez Regionalną Izbę Obrachunkową podczas doraźnej kontroli. W protokole kontroli zostały ujawnione nieruchomości, które nie były opodatkowane. Pomimo tego, analogiczna sytuacja miała miejsce podczas kolejnej kontroli doraźnej mającej miejsce w 2019 roku. Kontrola RIO ponownie wykazała w gminie nieruchomości oddane w najem / dzierżawę, które nie były opodatkowane oraz te, które były opodatkowane niewłaściwie. Wykazane nieruchomości zostały oddane w najem / dzierżawę przed 2015 rokiem, w którym to okresie poprzednia kontrola tego organu wykazała analogiczne nieprawidłowości.

Bronisława Fiedor na pytanie funkcjonariusza, dlaczego pomimo wykazania w 2015 roku przez kontrolę RIO nieprawidłowości w opodatkowaniu dwóch nieruchomości oddanych do użytkowania osobom trzecim, nie dokonała weryfikacji pozostałych podatników, z którymi zawarła umowy dzierżawy / najmu, udzieliła wyjaśnień, że po kontroli na pewno poleciła pracownikom referatu finansowego aby sprawdzić pozostałe umowy. Wskazała, że nie pamięta czy otrzymała informację zwrotną w tym zakresie.

[dokumentacja kontroli: T. V k. 142]

Na temat ujawnionych w gminie nieprawidłowości oświadczenie złożyła Bernadeta Bryś, zatrudniona w Referacie finansowym do grudnia 2019 roku – „miałam przydzielony bardzo duży zakres obowiązków. W podatkach były zatrudnione dwie osoby. Mniej więcej w 2013, 2014 wnioskovalam do Pani Skarbnik Fiedor o zatrudnienie dodatkowych pracowników, co spotykało się z jej sprzeciwem, dlatego po raz kolejny nie posłam. Na początku, podczas zwolnienia chorobowego Pani Wandy Kohut, miałam do obsługi praktycznie dwa biura, do rozmów z podatnikami i telefonów. Nie wiem, dlaczego Pani Skarbnik była przeciwna zatrudnieniu dodatkowych pracowników. Pani Sekretarz, która odpowiada za sprawy kadrowe, dekretuje także dokumenty, wpływające do Urzędu, tę prośbę skomentowała „Zawsze w podatkach były dwie osoby”. Miałam wiedzę od pracowników z innych gmin, że u nich te same obowiązki wykonuje więcej osób. Do moich obowiązków należał wymiar podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego dla osób prawnych, a także wymiar, księgowanie i egzekucja podatku transportowego dla osób prawnych.” Wskazała ponadto, że „temat podatków i zakres moich obowiązków był nie do ogarnięcia.” Bernadeta Bryś w toku kontroli wskazała również na negatywną atmosferę panującą w referacie finansowym.

[dokumentacja kontroli: T. I k. 56 – 59, T. V k. 103 – 104]

Wanda Kohut zatrudniona do 2017 roku złożyła oświadczenie, że „Nie mam sobie nic do zarzucenia. Każda osoba fizyczna była zobowiązana przysię i zgłosić do opodatkowania nieruchomości. Nie miałam obowiązku iść w teren i sprawdzać tych podatników. Nawet nie było by czasu by wyjść w teren (...) Były problemy z podatnikami – przykładowo były nadane numery porządkowe domów, ja ich wezwałam do złożenia informacji, a taki podatnik przyszedł do mnie i powiedział, że on nie zamieszkuje jeszcze budynku i nie będzie płacił podatku od nieruchomości. Ja na tym poprzestałam. Jedną z tych osób był (...) to się obawiałam tej osoby. Miałam nieprzyjemności z powodu niego. Zdarzały się takie ni zypadki ale ich dokładnie nie pamiętam. Tego konkretnego zapamiętałam ponieważ dość ostro ze mną rozmawiał (...) Ja nigdy nie otrzymałam polecenia aby pominąć jakiegoś podatnika. Wśród mieszkańców bywały rozmowy, pretensje że ktoś nie płaci podatku a ktoś inny musi. Te rozmowy czasami odbywały się w urzędzie gdy przychodziły te osoby. Czasem słyszałam takie rozmowy w prywatnych rozmowach poza urzędem (...) Ciężko było ogarnąć zakres podatków w sytuacji gdy w Referacie były tylko dwie osoby zatrudnione”.

[dokumentacja kontroli: T. V k. 146 – 147]

Adam Pilch natomiast wyjaśnił, że nie miał wystarczającej wiedzy na temat podatków oraz że nie było osoby, która mogła go nauczyć pracy w tym zakresie. Wskazał „Uczyłem się wszystkiego. Nie wiedziałem w tedy nawet co to jest budowla”. Również w toku kontroli wskazał, że zwracał się z wnioskiem o zatrudnienie dodatkowych osób mając na uwadze stwierdzone przez siebie liczne nieprawidłowości lecz to nie spotkało się żadnym odzewem.

Wyjaśnił ponadto, że nienormalne jest to, że w gminie, w której jest tylu mieszkańców i tyle przedsiębiorców są tylko dwie osoby zatrudnione przy podatkach. Istebna ma 12 000 mieszkańców, a Wisła 11 000 mieszkańców. W Wiśle jest tych osób około 6. W urzędzie nie brakuje narzędzi, systemów lecz osób kompetentnych do pracy. Poprzedni pracownicy nie znali systemów, które były dostępne. Na przykład Pani Halina Kohut nie znalazła wszystkich systemów. Nie korzystała z nich samodzielnie (...).

Wskazać ponownie należy, że Wanda (Halina) Kohut była zatrudniona od 1991 roku i zajmowała się wymiarem osób fizycznych.

[dokumentacja kontroli: T. V k. 144, T. I k. 19 – 20]

Z ustalonego stanu faktycznego wynika, że organ podatkowy dopiero w 2019 roku podjął na szeroką skalę czynności weryfikacyjne w zakresie poprawności opodatkowania nieruchomości na terenie gminy Istebna. W toku kontroli uzyskano notatkę służbową z dnia 18 września 2019 roku, w której omówiono stan realizacji podjętych od kwietnia 2019 roku działań związanych z doprowadzeniem do stanu właściwego opodatkowania nieruchomości, w szczególności wyciągów narciarskich a także ustalono kolejność pilnych działań w celu weryfikacji wymiaru podatku:

- wyciągi narciarskie
- tartaki, składy opałowe i składy materiałów budowlanych,
- działalności gospodarcze, budynki pozostałe i domki letniskowe,
- agroturystyki.

Na spotkaniu podjęto również decyzję o wystosowaniu do mieszkańców pisma informującego o konieczności dokonania weryfikacji podatkowej nieruchomości ze stanem faktycznym, które zostanie opublikowane w lokalnej prasie oraz na stronie internetowej. Pismo opublikowano w lokalnej prasie „Nasza Trójwiś” w czerwcu 2019 roku. Kontrolowany wykazał ponadto pismo skierowane do mieszkańców, w którym zwrócił się o weryfikację swoich nieruchomości

pod kątem ich prawidłowego opodatkowania. Pismo zostało załączone do decyzji podatkowych za rok 2020.

[dokumentacja kontroli: T. III k. 1 – 68]

Według oświadczenia złożonego w dniu 20 stycznia 2021 r. przez Adama Pilcha dotychczas opodatkowano wiele nieruchomości, które wcześniej nie było opodatkowane. Czynności weryfikacyjne prowadzone są według schematów – rodzajowo. Wyraził przy tym, że jeszcze sporo podatników – osób fizycznych jest nieopodatkowanych. Na pewno doprowadzenie do porządku wszystkie będzie trwało jeszcze kilka lat.

[dokumentacja kontroli: T. V k. 144 – 145]

Podobne stanowisko wyraził Lukasz Malysz w dniu 20 stycznia 2021 r. wskazując, że jest jeszcze bardzo dużo nieprawidłowości w zakresie wymiaru podatków. Zweryfikowanie wszystkiego zajmie jeszcze kilka lat. Jeżeli chodzi o pensjonaty i ogólnie działalność związaną z wynajmem pokoi turystom w tym zakresie jest bardzo dużo nieprawidłowości. W roku 2020 zaplanowaliśmy około 30 kontroli tych obiektów, w okresie wakacyjnym. Udało się przeprowadzić około 10. Z kilku zrezygnowaliśmy ponieważ podatnicy sami przyszli i złożyli korekty informacji. Z mojego rozeznania wynika, że konieczność przeprowadzenia kontroli w tym zakresie może dotyczyć 300 obiektów zajmujących się wynajmem pokoi. Wskazał również na problem polegający na tym, że w gminie jest wiele obiektów stanowiących samowole budowlane oraz obiektów użytkowanych wobec których nie uzyskano pozwolenia na użytkowanie, a które również podlegają opodatkowaniu. Wskazał ponadto, że nadal istnieje bardzo dużo obiektów mieszkalnych osób fizycznych, które są nieopodatkowane. Nie jestem w stanie ocenić tej skali ale Pan Adam Pilch, który zajmuje się podatkiem od osób fizycznych, wskazał że liczba ogólna nieopodatkowanych budynków może wynieść nawet 1000.

[dokumentacja kontroli: T. V k. 135 – 136]

Kontrolowany wskazał ponadto, że od października 2019 roku w urzędzie zatrudniony jest specjalista Lukasz Malysz, który w sposób znaczny usprawnia pracę w referacie finansów. W okresie po zatrudnieniu ww. pracownika wszczęto liczne postępowania sprawdzające i podatkowe celem właściwego opodatkowania nieruchomości, które dotychczas były nieopodatkowane lub opodatkowane niepoprawnie. Kontrolowany wskazał, że skala błędów, które przyszło nam korygować po naszych poprzednikach jest zdecydowanie ponadprzeciętna. Stąd od samego początku przyjęliśmy metodę hierarchizowania tematów, które poddawane są kontroli i ewentualnej naprawie. Przyniosło to m.in. efekt w postaci odzyskania zaległych podatków o łącznej wartości szacowanej na ponad 2 mln. złotych. Działania naprawcze są nadal kontynuowane. W komórce organizacyjnej odpowiedzialnej za opłaty i podatki lokalne zatrudniliśmy już dodatkowo 3 pracowników. 01.01.2019 r. było ich dwóch, od 01.12.2020 r. jest ich pięciu. Wprowadziliśmy procedury uzupełnienia i weryfikowania danych potrzebnych do prawidłowego wymierzania podatków (...).

[dokumentacja kontroli: T. V k. 96]

Przedłożone przez Kontrolowanego procedury, wbrew powyższym wyjaśnieniom, nie regulują jednak sposobu uzupełniania i weryfikowania danych potrzebnych do prawidłowego wymierzania podatków. Kontrolowany przedłożył Zarządzenie nr 0050.15.2020 wójta Gminy Istebna z dnia 18 lutego 2020 r. w sprawie ustalenia procedury przepływu informacji w Urzędzie Gminy w Istebnej oraz pomiędzy Urzędem Gminy Istebna a Gminnym Ośrodkiem Kultury Promocji, Informacji Turystycznej i Biblioteką Publiczną w Istebnej, celem prawidłowego i terminowego ustalenia wymiaru podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego.

Zarządzenie nakłada obowiązek przekazywania pomiędzy jednostkami organizacyjnymi, komórkami organizacyjnymi Urzędu a stanowiskami ds. podatków i opłat lokalnych dokumentów związanych m.in. z nieruchomościami lub sprawami związanymi z rozpoczęciem działalności gospodarczej na terenie gminy, co niewątpliwie umożliwi pracownikom referatu finansowego właściwie prowadzenie Ewidencji podatkowej i weryfikację składanych informacji (deklaracji) podatkowych. Wskazać jednak należy, że powstałe w gminie nieprawidłowości nie wynikają tylko z nieprawidłowego przepływu informacji ale również z nieprawidłowego wykorzystywania informacji będących w posiadaniu referatu finansowego. Ponadto przykładowy katalog dokumentów wskazanych w wprowadzonym Zarządzeniu jest co prawda katalogiem otwartym ale nie wskazano w nim przykładowo dokumentacji architektoniczno-budowlanej, która wprost wskazana została przez ustawodawcę w sprawie podatku od nieruchomości, a która, co należy podkreślić, ma bardzo istotne znaczenie dla prawidłowego opodatkowania nieruchomości.

[dokumentacja kontroli: T. III k. 293]

Na temat stwierdzonych w gminie nieprawidłowości oświadczenie złożył poprzednio urzędujący w latach 2014 – 2018 wójt Gminy Istebna Henryk Gazurek - „*Oświadczam, że nie jestem pewien, czy w czasie mojej kadencji występowały nieprawidłowości w zakresie podatków. Dowiaduję się o tym w tym momencie. Nie czytam prasy lokalnej ani innych mediów, dlatego nie dotarły do mnie żadne informacje o tym. Podczas mojej kadencji zwracalem uwagę pracownikom, ażeby dokładnie zajmowali się podatkami i podatnikami, którzy nie płacą należnych podatków*”.

Ponadto złożył oświadczenie, że jako wójt formalnie odpowiadał za stan podatków w gminie lecz całość spraw pozostawił skarbnik gminy, Bronisław Fiedor. Nie dokonywał kontroli prawidłowości realizacji zadań wykonywanych przez pracowników związanych z wymiarem i poborem podatku od nieruchomości. Oświadczył, że nie pamięta, żeby poprosił o jakiegokolwiek sprawozdania lub osobiście kontrolował działania skarbnika w zakresie podatków.

Henryk Gazurek wyjaśnił przy tym, że za czasów swojej kadencji miał pełne zaufanie do swoich pracowników z referatu Finansowego, którzy zajmowali się podatkiem od nieruchomości, a zwłaszcza do skarbnika gminy. Uzasadnił to tym, że pani skarbnik znana jest z tego, że jest osobą bardzo sumienną i skrupulatną – „*stąd moje zaufanie do niej*.” Wskazał, że w czasie swojej kadencji skupiał się głównie na inwestycjach z wykorzystaniem dotacji i środków zewnętrznych, w związku z czym w sprawy podatków nie angażował się bezpośrednio, pozostawiając to skarbnikowi gminy.

[dokumentacja kontroli: T. I k. 21 – 23]

Skarbnik gminy, Bronisława Fiedor na pytanie funkcjonariusza o wskazanie sposobu prowadzenia kontroli podległego referatu finansowego, udzieliła wyjaśnień, że w sposób ustny ustaliła z wójtem Gminy Danutą Rabin oraz swoim zastępcą, Agatą Kobel – Zembik, że nadzór nad podatkami w referacie prowadzić będzie jej zastępca. Wyjaśniła ponadto, że jako skarbnik była bardzo zapracowana i nie miała czasu na wiele spraw. Wskazała ponadto „*robiłam wiele rzeczy niekoniecznie należących do zakresu moich czynności. Ja wskazałam kilka razy Pani Bryś w roku 2018 albo 2019, że niektórzy podatnicy płacą zbyt mały podatek wobec posiadanych przez nich nieruchomości*”. Bronisława Fiedor wyjaśniła również, że wniosowała do wójta Gminy, Henryka Gazurka o potrzebę zatrudnienia dodatkowych osób do referatu finansowego.

[dokumentacja kontroli: T. V k. 142]

W powyższej sprawie wyjaśnienie złożyła, Agata Kobel – Zembik (obecnie kierownik referatu finansowego a wcześniej zastępca skarbnika) „*Jestem zaskoczona skalą nieprawidłowości, jakie są w podatkach. Nie wiedziałam o nich wcześniej, ponieważ nie miałam podatków w zakresie obowiązków, a nie ingerowałam w pracę tych, którzy się podatkami zajmowali*”

[dokumentacja kontroli: T. I k. 54 – 55]

Skarbnik gminy (wcześniej również kierownik referatu Finansów) Bronisława Fiedor na temat nadzoru organu podatkowego złożyła następujące wyjaśnienia - *z mojego wieloletniego doświadczenia i według mojej wiedzy to kontrolę podatków prowadzoną przez wójta to wcześniej przeprowadzała wójt Dumuta Rabin, która była wójtem do 2014 roku. Ona się interesowała. Ona sprawdzała poszczególnych podatników. Chodziło raczej o duże firmy. Natomiast za kadencji Pana wójta Gazurka nie odbywały się takie kontrole (...). Bronisława Fiedor powołując się na oświadczenie innego pracownika, złożone na jednym ze spotkań, wskazała że Henryk Gazurek nie przykładał wagi do uzyskanych w Gminie podatków.*

[dokumentacja kontroli: T. I k. 27 – 28]

Brak kontroli nad prawidłowością realizacji obowiązków podatkowych w gminie potwierdziła również pracownica referatu finansowego Bernadeta Bryś. Wskazała ona, że ani ze strony wójta Henryka Gazurka, ani ze strony skarbnik gminy Bronisławy Fiedor *nie było kontroli*. Podkreśliła, że z jej udziałem nie odbywały się rozmowy z wójtem Gazurkiem na temat podatków. Wskazała, że przygotowywała jedynie sprawozdania kwartalne z wszystkich podatków lokalnych.

[dokumentacja kontroli: T. I k. 56 – 59]

Brak kontroli nad prawidłowością opodatkowania nieruchomości potwierdziła również Wanda Kohut wskazując - *Pani kierownik Fiedor nie kontrolowała naszego referatu. Pan wójt Gazurek również nie przeprowadzał kontroli.*

[dokumentacja kontroli: T. V k. 146 – 147]

Oświadczenie w sprawie stwierdzonych nieprawidłowości złożył również Przewodniczący Rady Gminy sprawujący funkcję w radzie w latach 2006 – 2018. Wskazał, że Rada Gminy jako organ miała wpływ na kontrole w zakresie podatków tylko w ten sposób, że miała możliwość poruszenia problemu na sesjach rady celem poinformowania wójta. Sam osobiście w tym zakresie nigdy nie interweniował. Wskazał, że jeżeli temat podatków był poruszany, *wójt Gazurek odpowiadał, że są pracownicy, którzy zajmują się podatkami, i jest to informacja przeznaczona dla nich. W ocenie Artura Szmeka – Za zaniedbania ze strony Urzędu Gminy (...) odpowiedzialny jest brak pracowników w referacie finansów. Nie wiem, jak wyjaśnić, że podatek nie był placony przez duże obiekty i przedsiębiorców, jestem jednak zdania, że to wójt powinien wydać odpowiednie polecenia i zająć się tym. Do Rady Gminy dobiegały informacje związane głównie z niezgłoszonymi budynkami prywatnymi, ponieważ generowało to problemy związane na przykład z wywozem śmieci. Przy okazji dowiadaliśmy się też o kłopotach z podatkami placonymi przez większych płatników. Działo się to na pewno już za czasów Pani wójta Rabin*”. Wskazał, iż firmy będące na etapie rozwoju mogły nie składać deklaracji podatkowych.

[dokumentacja kontroli: T. I k. 24 – 25]

Ustalony w toku kontroli stan faktyczny jednoznacznie wskazuje, że organ podatkowy – wójt gminy Henryk Gazurek, który z mocy prawa odpowiada za wymiar i pobór podatku od nieruchomości, jak również skarbnik gminy Bronisława Fiedor, której powierzono

funkcję kierownika referatu finansowego zupełnie zaniechali dokonywania jakichkolwiek czynności nadzorczych i kontrolnych nad wykonywanymi przez pracowników referatu finansowego obowiązkami służbowymi związanymi z wymiarem i poborem podatku od nieruchomości, doprowadzając do powstania wielu nieprawidłowości w opodatkowaniu nieruchomości położonych na terenie gminy Istebna.

Nie wprowadzano w tym zakresie żadnej procedury regulującej sposób postępowania przy ustalaniu wymiaru podatku od nieruchomości i weryfikacji składanych informacji (deklaracji) podatkowych, w tym odpowiedniej procedury regulującej przepływ informacji o danych wynikających z dokumentacji niezbędnej w sprawie podatku od nieruchomości. Zasadność jej wprowadzenia niewątpliwie zostałyby przez te osoby potwierdzona w przypadku realizacji obowiązków nadzorczych i kontrolnych.

Nie mniej jednak odpowiednich czynności nie podjęli nawet wówczas gdy zatrudniony w 2017 roku pracownik wykazać miał wiele nieprawidłowości w opodatkowaniu nieruchomości wnioskując przy tym o zatrudnienie dodatkowych osób, jak również dalej w 2018 roku gdy zatrudniona na praktyki osoba potwierdziła, że w gminie nawet 1000 budynków może być nieopodatkowanych. Czynności weryfikacyjne zostały podjęte dopiero po zmianie osoby wójta, w roku 2019.

14. W trakcie przeprowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono:

- 1) Niedopełnienie obowiązków przy ustalaniu wymiaru i poboru podatku od nieruchomości w gminie Istebna w latach co najmniej od 2013 do 2018 r., czego skutkiem było uszczuplenie w tych latach budżetu gminy o co najmniej 1 600 000 złotych, z czego co najmniej 300 000 złotych uległo przedawnieniu.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy jednoznacznie wskazuje, iż niedopełnienia obowiązków w sposób rażący dopuścili się wszystkie osoby wykonujące w tym okresie czynności przy ustalaniu wymiaru i poboru podatku od nieruchomości, począwszy od pracowników referatu finansowego, poprzez kierownika referatu sprawującego jednocześnie funkcję skarbnika, po wójta gminy jako organu podatkowego. W toku czynności kontrolnych ustalono ponadto, że nawet sekretarz jako osoba upoważniona w imieniu wójta do wydawania decyzji podatkowych, w swojej informacji o nieruchomościach, nie ujawniła gruntów, które wykorzystywane były przez spółkę prowadzącą kolej linową do prowadzonej działalności gospodarczej, tym samym zaniżając kwotę podatku. Właściwą informację o nieruchomościach złożyła dopiero w 2019 roku w wyniku podjęcia przez organ podatkowy czynności weryfikacyjnych.

Pracownicy referatu finansowego, w tym kierownik referatu w toku odbieranych oświadczeń wykazywali wysoki stopień niewiedzy przepisów regulujących sposób prowadzenia Ewidencji podatkowej, który stanowi zbiór danych niezbędnych do prawidłowego ustalenia wymiaru podatku od nieruchomości, w tym weryfikacji właściwego opodatkowania położonych na terenie gminy nieruchomości. Pracownicy referatu konstruując Ewidencję podatkową opierali się w głównej mierze na danych zawartych w informacjach i deklaracjach podatkowych nie weryfikując przy tym w zdecydowanej większości prawidłowości wskazanych w nich danych z innymi dostępnymi w gminie i nie wszczynali w zdecydowanej większości przypadków czynności sprawdzających, do których zobowiązani byli na podstawie art. 272 ustawy OP. Przy prowadzeniu Ewidencji podatkowej zupełnie pomijano dane wynikające

z dokumentacji architektoniczno-budowlanej, które zostały wskazane w art. 7c Ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz Rozporządzeniu ministra finansów w sprawie informacji podatkowej jako dane niezbędne w sprawie ustalania wymiaru podatku od nieruchomości. Dokumentacja ta w ogóle nie była przekazywana do referatu finansowego. Z udzielonych przez pracowników referatu oświadczeń wynika, że nie byli świadomi iż dokumenty te są do wykorzystania w urzędzie gminy. Do Ewidencji nie wprowadzano również wszystkich danych dotyczących obiektów budowlanych należących do osób fizycznych, wynikających z zawiadomień ze starostwa powiatowego o zmianie danych ewidencji gruntów i budynków, a danych dotyczących osób prawnych nie wprowadzano prawie wcale. Ewidencja nie była prowadzona również w oparciu o zawiadomienia o nadaniu numerów porządkowych nieruchomości oraz dane wynikające z prowadzonej przez wójta listy obiektów turystycznych. Ustalono ponadto, że pomimo nielicznych wysyłanych wezwań do złożenia informacji o nieruchomościach, stanowiących podstawę wydania decyzji podatkowej, nie wszczynano postępowań podatkowych pomimo nieudzielenych pisemnie odpowiedzi tych podatników. W toku kontroli ujawniono ponadto podatników wobec których wydano decyzje podatkowe pomimo niezłożenia przez te osoby koniecznych informacji o nieruchomościach stanowiących podstawę ich wydania, nie przeprowadzając w tym zakresie niezbędnych postępowań podatkowych. Z kolei wydane decyzje podatkowe obejmowały jedynie grunty a pomijały obiekty budowlane, w których prowadzona była działalność gospodarcza. Stwierdzone powyżej nieprawidłowości przy ustalaniu właściwego wymiaru podatku od nieruchomości spowodowało iż liczne nieruchomości w gminie Istebna nie były i według informacji uzyskanej od Kontrolowanego nadal w dużej mierze nie są opodatkowane wcale lub są, ale w sposób nieprawidłowy.

Kierownik referatu Finansowego pomimo spoczywającego na niej obowiązku nie zapewniła kontroli nad prawidłowością wykonywania przez podległych pracowników obowiązków związanych z ustalaniem wymiaru podatku doprowadzając do powstania w gminie wielu nieprawidłowości przy opodatkowaniu nieruchomości. Pomimo nienależytego prowadzenia Ewidencji podatkowej nie wprowadziła procedur, wyjaśniając że nie wiedziała że leży to w jej obowiązkach. Wykaz wezwań do złożenia informacji prowadzony przez pracowników referatu finansowego nie zawierał dla zdecydowanej części adnotacji o sposobie załatwienia sprawy. Brak kontroli nad tym wykazem został przez kierownika referatu wyjaśniony tym, że nikt go jej nie dał do skontrolowania. Podkreślić należy, że nawet pomimo wskazanych w roku 2015 przez Regionalną Izbę Obrachunkową nieprawidłowości związanych z opodatkowaniem nieruchomości gminnych przekazanych do korzystania osobom trzecim, po których stronie znajdował się obowiązek podatkowy, nie spowodowały po stronie kierownika referatu finansowego weryfikacji pozostałych podatników korzystających z nieruchomości gminnych, co doprowadziło do tego, iż w dalszym ciągu nie wszystkie dzierżawione / wynajmowane nieruchomości były opodatkowane.

Wskazać należy, że według uzyskanych w toku kontroli informacji w kontrolowanym okresie, przynajmniej do roku 2019, nie były wszczynane żadne postępowania podatkowe. Okoliczność ta zdawać by się mogła potwierdzać pozytywny walor świadczący o rzetelności wypełniania obowiązków zarówno przez podatników jak i pracowników prowadzących wobec nich czynności sprawdzające w sposób skuteczny. To jednak biorąc pod uwagę, iż według Kontrolowanego łączna wartość **zaległego** podatku uzyskana w wyniku podjętych na przełomie 2019 i 2020 roku czynności sprawdzających przekroczyła kwotę 2 mln złotych i w dalszym ciągu nieopodatkowanych może być niespełna tysiąc budynków, świadczy niewątpliwie o wysokim poziomie zaniedbania organu podatkowego jak i pracowników, którym powierzono w tym okresie sprawy podatkowe. Ujawniona w toku kontroli kwota uszczuplenia podatku od

nieruchomości w kwocie przekraczającej 1,6 mln złotych stanowi jedynie wartość łącznego podatku opisanych w protokole kontroli przykładów dotyczących w zasadzie wyłącznie niewielkiej liczby przedsiębiorców prowadzących działalność na terenie gminy. Biorąc pod uwagę wyjaśnienia Kontrolowanego, iż w dalszym ciągu nieopodatkowanych może być niespełna tysiąc budynków, wysokość uszczuplenia budżetu z tytułu podatku od nieruchomości w kontrolowanym okresie niewątpliwie tę kwotę przekroczy.

Organ podatkowy oraz kierownik referatu finansowego uzyskali nie później niż w 2017 roku wiedzę, iż w gminie występuje wiele nieprawidłowości w opodatkowaniu nieruchomości i mimo to nie podjęli żadnych skutecznych działań zmierzających do właściwego ich opodatkowania. W okresie tym nadal wydawano decyzje podatkowe w sposób nieprawidłowy. Ewidencja podatkowa nadal była prowadzona nieprawidłowo. Według oświadczenia jednej z pracownic zatrudnionej w kontrolowanym okresie w Referacie finansowym kierownik referatu finansowego, Bronisława Fiedor wykazała zainteresowanie pracą referatu dopiero w okolicach wyborów samorządowych, które miały miejsce w drugiej połowie 2018 roku. W wyniku czego, dopiero zmiana osoby organu podatkowego spowodowała w 2019 roku podjęcie na szeroką skalę czynności weryfikacyjnych prawidłowości opodatkowanych w gminie nieruchomości. Z informacji uzyskanych od Kontrolowanego wynika, że **łączna wartość uzyskanego zaległego podatku przekracza kwotę 2 mln złotych i w dalszym ciągu nieopodatkowanych może być niespełna tysiąc budynków**. Wskazać przy tym należy, że odpowiedniemu przedawnieniu uległy oraz ulegać będą zobowiązania podatkowe sprzed pięcioletniego okresu poprzedzającego okres weryfikacji.

Całokształt okoliczności ujawnionych w toku kontroli wskazuje, że w gminie Istebna osoby chcące uniknąć opodatkowania nieruchomości przyjęły bierną postawę wobec obowiązku złożenia odpowiednio informacji lub deklaracji podatkowej lub składając nierzetelną informację (deklarację) podatkową, nie ujawniali wszystkich nieruchomości bądź zaniżali wartość budowli, nie uiszczając w ten sposób należnego podatku. Bierna działalność organu podatkowego oraz kierownika referatu finansowego, która miała miejsce do końca 2018 roku niewątpliwie temu sprzyjała.

Powyższą ocenę doskonale ilustruje oświadczenie osoby zatrudnionej na praktyki studenckie w roku 2018, która w okresie tym porównywała dane z informacji podatkowych z systemem geoportal, wskazując w złożonym w toku kontroli oświadczeniu - *iż faktem powszechnie znanym jest, że w gminie nie płaci się podatków*. Podobną ocenę wyraził jeden z przedsiębiorców prowadzący obiekt hotelarski, wobec którego wydawano decyzje podatkowe wyłącznie wobec gruntów, na których posadowiony był obiekt budowlany (pomimo posiadanej dokumentacji, iż grunt jest zabudowany a obiekt wpisany jest do ewidencji obiektów hotelarskich), wskazując że jego zdaniem gmina była biedna i aby się rozwijać władze gminy nie naciskały na opodatkowanie nieruchomości. Według niego sytuacja ta miała ten pozytywny aspekt, że gmina się rozwijała i przybywali do niej inwestorzy. Z kolei inny przedsiębiorca dzierżawiący od 2009 roku nieruchomość gminną wprost wskazał, że podatku od nieruchomości nie płacił ponieważ uzgodnienia takie poczynił z ówczesną wójt z uwagi na poniesione przez niego nakłady na nieruchomość. Nieruchomość ta pomimo jej wydzierżawienia w 2009 roku i pomimo wykazania przez Regionalną Izbę Obrachunkową w 2015 roku nieprawidłowości w opodatkowaniu nieruchomości gminnych przekazanych do odpłatnego korzystania osobom trzecim, do 2019 roku była nadal nieopodatkowana.

Załącznik nr 1 do Protokołu Kontroli nr DR/16/20

Wykaz dokumentów zgromadzonych w toku prowadzenia kontroli DR/16/20

Lp.	Tytuł pisma	Data pisma	Liczba dziennika	Karta dokumentacji kontroli	Tom dokumentacji kontroli
1	Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli wraz z informacją o aktualnych przepisach regulujących prawa i obowiązki kontrolowanego	11.05.2020	KA-3/2020	1	I
2	Protokół z przyjęcia ustnych wyjaśnień złożonych przez Wójta Lucję Michalek	11.05.2020		2 - 3	I
3	Protokół z przyjęcia ustnych wyjaśnień złożonych przez Zastępcę Wójta Ryszarda Macury	11.05.2020		4 - 9	I
4	Protokół z przyjęcia ustnych wyjaśnień złożonych przez Skarbnika Bronisławę Fiedor	12.05.2020		10 - 11	I
5	Protokół z przyjęcia ustnych wyjaśnień złożonych przez pracownika Referatu finansowego Lukasz Malysza	12.05.2020		12 - 18	I
6	Protokół z przyjęcia ustnych wyjaśnień złożonych przez pracownika Referatu finansowego Adama Pilcha	12.05.2020		19 - 20	I
7	Protokół z przyjęcia oświadczenia złożonego przez Henryka Gazurka	13.05.2020		21 - 23	I
8	Protokół z przyjęcia oświadczenia złożonego przez	13.05.2020		24 - 25	I
9	Pismo DCBA w Katowicach w sprawie przekazania dokumentacji / informacji dotyczącej przedmiotu kontroli.	13.05.2020	KA-3337/20	26	I
10	Pismo DCBA w Katowicach w sprawie złożenia pisemnych wyjaśnień przez Bronisławę Fiedor	18.05.2020	KA-3432/20	27 - 28	I
11	Pismne wyjaśnienia Bronisławę Fiedor, Skarbnika Gminy	18.05.2020	KA-3473/20	29 - 53	I
12	Protokół z przyjęcia ustnych wyjaśnień złożonych przez pracownika Referatu finansowego Agatę Kobel-Zembik	19.05.2020		54 - 55	I
13	Protokół z przyjęcia oświadczenia w sprawie kontroli od Bernady Bryś	19.05.2020		56 - 59	I
14	Pismo Kontrolowanego w sprawie przekazania dokumentów / informacji dotyczących przedmiotu kontroli	19.05.2020	KA-3514/20	60 - 344	I
15	Pismo Kontrolowanego w sprawie przekazania dokumentów / informacji dotyczących przedmiotu kontroli	13.05.2020	KA-3515/20	1 - 214	II
16	Pismo Kontrolowanego w sprawie przekazania dokumentów / informacji dotyczących przedmiotu kontroli	20.05.2020	KA-4064/20	1 - 68	III
17	Protokół z przyjęcia oświadczenia w sprawie kontroli	26.05.2020		69 - 80	III
18	Protokół z przyjęcia oświadczenia w sprawie kontroli	29.05.2020		81 - 82	III
19	Protokół z przyjęcia oświadczenia w sprawie kontroli	29.05.2020		83 - 84	III
20	Pismo Kontrolowanego w sprawie przekazania dokumentów / informacji dotyczących przedmiotu kontroli	01.06.2020	KA-4236/20	85 - 160	III
21	Protokół z przyjęcia ustnych wyjaśnień złożonych przez pracownika Referatu finansowego Lukasz Malysza	04.06.2020		161 - 165	III

22	Pismo DCBA w Katowicach w sprawie przekazania dokumentacji dotyczącej przedmiotu kontroli.	04.06.2020	KA-4215/20	166	III
23	Pismne wyjaśnienia Lukasz Malysza w zakresie przeprowadzanej kontroli	26.06.2020	KA-4880/20	167	III
24	Pismo DCBA w Katowicach do Starosty Cieszyńskiego w sprawie udzielenia informacji w zakresie przeprowadzanej kontroli	10.07.2020	KA-5162/20	168	III
25	Pismo Starosty Cieszyńskiego [plyta CD]	20.07.2020	KA-5577/20	169a	III
26	Pismo DCBA w Katowicach w sprawie przekazania dokumentacji dotyczącej przedmiotu kontroli.	31.07.2020	KA-5752/20	170	III
27	Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli wraz z informacją o aktualnych przepisach regulujących prawa i obowiązki kontrolowanego	10.08.2020	KA/3/2020	171	III
28	Pismo Kontrolowanego w sprawie przekazania dokumentów / informacji dotyczących przedmiotu kontroli	01.09.2020	KA-6512/20	172 - 340	III
29	Pismo o udzielenie pisemnych wyjaśnień przez Adama Pilcha	11.09.2020	KA-6740/20	341 - 342	III
30	Pismo o udzielenie pisemnych wyjaśnień przez Agatę Kobel - Zembik	11.09.2020	KA-6741/20	343 - 344	III
31	Pismo DCBA w Katowicach do TDT w Katowicach w sprawie udzielenia informacji związanych z przedmiotem kontroli	15.09.2020	KA-6781/20	345 - 346	III
32	Pismne wyjaśnienia Agaty Kobel - Zembik	17.09.2020	KA-6837/20	347	III
33	Pismne wyjaśnienia Agaty Kobel - Zembik	17.09.2020	KA-6905/20	348	III
34	Pismne wyjaśnienia Adama Pilcha	18.09.2020	KA-6915/20	1 - 23	IV
35	Pismo TDT w Katowicach w sprawie informacji dotyczących kontroli	22.09.2020	KA-6931/20	24 - 30	IV
36	Pismo TDT w Katowicach w sprawie informacji dotyczących kontroli	05.10.2020	KA-7526/20	31 - 365	IV
37	Pismo Starosty Cieszyńskiego [plyta CD]	25.09.2020	KA-7165/20	1 - 2a	V
38	Pismo DCBA w Katowicach do Starosty Cieszyńskiego	13.10.2020	KA-7479/20	3 - 4	V
39	Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli wraz z informacją o aktualnych przepisach regulujących prawa i obowiązki kontrolowanego	09.11.2020	KA/3/2020	5	V
40	Pismo DCBA w Katowicach o udzielenie pisemnych wyjaśnień Lukasz Malysz	10.11.2020	KA-8106/20	6	V
41	Pismo DCBA w Katowicach o udzielenie pisemnych wyjaśnień Lucja Michalek	20.11.2020	KA-8326/20	7 - 13	V
42	Pismo DCBA w Katowicach o udzielenie pisemnych wyjaśnień Lucja Michalek	18.11.2020	KA-8327/20	14	V

PD

KB he

PD

KB J

43	Pismo do Starosty Cieszyńskiego	24.11.2020	KA-8389/20	15	V
44	Pismo do KBW w Katowicach	24.11.2020	KA-8390/20	16	V
45	Email KBW w Katowicach	26.11.2020	KA-8457/20	17	V
46	Pismo do KBW w Bielsku Białym	27.11.2020	KA-8488/20	18	V
47	Pisemne wyjaśnienia Lukasz Malysza	27.11.2020	KA-860/21	19 - 20	V
48	Pismo Kontrolowanego w sprawie przekazania dokumentów / informacji dotyczących przedmiotu kontroli	01.12.2020	KA-861/21	21 - 22	V
49	Pismo KBW w Bielsku Białym	08.12.2020	KA-8940/20	23 - 94	V
50	Pisemne wyjaśnienia wójta gminy	10.12.2020	KA-858/21	95 - 97	V
51	Pismo Starosty Cieszyńskiego [płyta CD]	21.12.2020	KA-9214/20	98a	V
52	Pismo Starosty Cieszyńskiego [płyta CD]	13.01.2021	KA-409/21	99a	V
53	Protokół z przyjęcia ustnych wyjaśnień złożonych przez pracownika Referatu finansowego Lukasz Malysza	18.01.2021		100 - 102	V
54	Protokół z przyjęcia oświadczenia w sprawie kontroli od Bernady Bryś	19.01.2021		103 - 104	V
55	Protokół z przyjęcia ustnych wyjaśnień złożonych przez pracownika Referatu finansowego Lukasz Malysza	19.01.2021		105 - 108	V
56	Pismo Kontrolowanego w sprawie przekazania dokumentów / informacji dotyczących przedmiotu kontroli	19.01.2021	KA-862/21	109 - 132	V
57	Protokół z przyjęcia ustnych wyjaśnień złożonych przez pracownika Referatu finansowego Lukasz Malysza	20.01.2021		133 - 136	V
58	Protokół z przyjęcia oświadczenia w sprawie kontroli od	20.01.2021		137	V
59	Protokół z przyjęcia oświadczenia w sprawie kontroli od	20.01.2021		138	V
60	Protokół z przyjęcia ustnych wyjaśnień złożonych przez Skarbnika Bronisław Fiedor	20.01.2021		139 - 142	V
61	Protokół z przyjęcia ustnych wyjaśnień złożonych przez pracownika Referatu finansowego Adama Piłcha	20.01.2021		143 - 145	V
62	Protokół z przyjęcia oświadczenia w sprawie kontroli od Wandy Kohut	20.01.2021		146 - 147	V
63	Pismo DCBA w Katowicach w sprawie przekazania dokumentacji dotyczącej przedmiotu kontroli.	20.01.2021		148	V
64	Pismo Kontrolowanego w sprawie przekazania dokumentów / informacji dotyczących przedmiotu kontroli	20.01.2021	KA-859/21	149 - 156	V
65	Pismo Kontrolowanego w sprawie przekazania dokumentów / informacji dotyczących przedmiotu kontroli	01.02.2021	KA-967/21	157b - 266	V
66	cd.	01.02.2021	KA-967/21	1 - 348	VI
67	Notatka służbowa z dnia 8 lutego 2021 r.	08.02.2021		349 - 355	VI
68	Pismo DCBA w Katowicach z dnia 9 lutego 2021 c.	09.02.2021		356	VI

Anonimizacji danych dokonano zgodnie z zasadami ujętymi m.in. w pkt. 26 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)

W zastępstwie Inspektora Ochrony Danych

Mariusz Zawada

Audytor wiodący bezpieczeństwa informacji

wg PN ISO 27 001

Z wizytą u Karola Sikory – mleczarza z Koniakowa

Z naszego słownika i krajobrazu zniknął dziś zupełnie zawód mleczarza. Tylko w pamięci niektórych pozostał widok baniek z mlekiem wystawionych rano na ławeczkach czy przed domami, terkot przejeżdżającego wozu, pobrzękujące na nim bańki. Pan **Karol Sikora** z Koniakowa poświęcił wozeniu mleka 18 lat życia. Ale mleczarskie perypetie to nie jedyna ciekawa opowieść, jaką ma do opowiedzenia.

Pan Karol mieszka pod Tyniokiem, w niezwykle malowniczym zakątku – w przysiółku Usnobocz. Urodził się 13 listopada 1939 roku. Od dziecka spadła na niego rola jedyne go mężczyzny w rodzinie, bowiem jego tata zginął na froncie, gdy synowi szedł piąty rok. Ojciec zginął pod Stalingradem. Karol został z mamą i babcią na 5-cio hektarowym gospodarstwie.

Szczególny talent mały Karol wykazywał do recytacji. Do dziś pamięta chyba wszystkie wiersze, których się nauczył na różne życiowe okoliczności. Na przykład ten, który wygłaszał do kierowniczk i Heleny Józia k, kiedy opuszczał mury szkoły w Rastoce. Po kilkudziesięciu latach oproszony o deklamację, nie daje się długo prosić i bez cienia zająknięcia, powoli, dostojnie recytuje:

*Gdy już mam opuścić
Te tu mury szkolne
Chociaż w krótkich słowach
Chciałbym podziękować*

*Pani kierowniczo, z serca wam dziękuję
Za trudy, za znoje, za wszystką naukę
I też Wam dziękuję za tą miłość szczerą
Coście do mnie mieli przez te 4 lata*

*Z Bogiem bądźcie kierowniczo
Z Bogiem bądźcie dzieci
Z Bogiem zostań miła szkoło
Przyjmuj nowe dzieci!*

SKOŁA ŻYCIA

Z wszystkich ukończonych szkół najważniejszą okazała się jednak być szkoła życia. Karol starał się być samowystarczalny, choć nie było przy nim ojca, podpatrywał różne męskie rzemiosła od „ujców” i sąsiadów, mistrzów w swoim fachu.

Pamięta swoją pierwszą samodzielną furmankę. Chodził wówczas do IV klasy podstawówki. Świnia „sie huczała” i uciekła. Pojechał wtedy na saniach. O mało co nie wpadł w tarapaty, bo wjechał w miejsce, skąd trudno zawrócić ale dzięki sprytowi udało mu się wyjechać do Kowolówki.

Fot. arch. prywatne, Tyniok

W wieku 15 lat chłopak uszył pierwsze kyrpce, czego nauczył go „Ujec Jano łod Jureczka”. Do końca szył sobie to tradycyjne obuwie na swoje potrzeby. Do lasu jeździł później też w kyrpcach, zanim jeszcze pojawiły się „filcoki”. Z kolei Ujec z Ośniatej uczył go siał zboże. „Nie wychodziło mi to, „leciało mi to miysionćkami”. Ujec nie spali w nocy, głowiąc się, w czym jest problem, na drugi dzień podpowiedzieli, by nie rzucać garści zboża przed siebie, ale by wziąć większy rozmach, siał „zza siebie”. Od tego czasu zaczęło wychodzić...

Już mając 17–18 lat młody Karol poszedł do szkoły rolniczej w Istebnej na Dzielcu. Na pierwszym roku przerabiana była uprawa buraka pastewnego. Na drugim roku tematem przewodnim była hodowla świń. Uczniowie wówczas przygotowali w Cieszynie wystawę, przywieźli eksponaty i oczywiście – świnię.

– *Zrobili my 7 corków, rozlokowali świnię. Świnie kwicióm, wystawa gotowo* – relacjonuje z humorem pan Karol. Z dumą wspomina, że Koniaków miał I miejsce w powiecie cieszyńskim.

Na III roku w szkole tematem głównym były – owce i ziemniaki. Edukację zwieńczył III – tygodniowy kurs w Cieszynie i egzamin przed Państwową Komisją Organizacyjną. Trzeba było wybrać dwa nawozy i opisać ich działanie. Wybrał Saletrzak i Supertomasynę. Na wstępie zapowiedział komisji, że będzie mówił „*po nasiymu*” – „*koniokowskim narzecim*”. To się chyba spodobało, bo otrzymał potwierdzenie zdania egzaminu na piątkę z plusem.

NAJPIERW DOM POTEM WESELE

Kiedy Karol był mały babcia opowiadała mu o kobietach, które zmarły z przesilenia w czasie budowy nowego domu. Wziął sobie do serca te opowieści i postanowił, że za nic w świecie nie ożeni się, zanim nie wybuduje domu. Jak postanowił, tak zrobił. W 1962 roku zaczął budowę. Nie było to łatwe, trzeba było załatwiać i wozić materiały koniem do

góry. Pomagali mu sąsiedzi. Dwa lata później, w 1964 r. gdy wszystko było gotowe ożenił się z wybranką swego serca, Martą, która wówczas pracowała na Kubalonce. Wcześniej odwiedziła go w nowo wybudowanym domu. Do teraz pamięta, jak mocno biło mu serca, kiedy zobaczył ją jak wyszła z lasu i po raz pierwszy miała przekroczyć próg. Co będzie, jak się jej nie spodoba?! Na szczęście już weranda się jej spodobała, co uspokoiło przyszłego męża.

Kiedy nadszedł dzień wesela Karol także postanowił godnie podziękować matce i sąsiadom, wśród nich Michałowi z Osniatej, który zamieszkiwał w ich domu i był dla niego jak członek rodziny. Zawołał wszystkich najbliższych i wyrecytował wiersz napisany przez księdza Franka – wówczas proboszcza parafii ewangelicko – augsburskiej. Po dziś dzień widać wielkie wzruszenie kiedy bez zająknięcia wypowiada tamte słowa.

Kochana Matko

*Za chwilę wybieram się do domu Bożego
Aby tam przed Bożym ołtarzem poślubić Cię,
Którą wybrało serce moje
Było mi dobrze z Tobą, matko i kochałaś mnie
Za to Ci serdecznie dziękuję
Może dlategoś mnie kochała
Że przypominałem Ci ojca mojego
Z którym tak krótko byłaś złączona
I którego nam Pan Bóg przez wojnę
Tak wcześnie od nas do siebie zabrał.*

*I Ciebie Michale dziękuję
Byłeś mi starszym bratem
I mam Ci wiele do zawdzięczenia
I wam również, kochani sąsiedzi
Serdecznie dziękuję za pomoc, miłość i dobre serca*

*A teraz proszę Cię matko o błogosławieństwo
Niech to Twoje błogosławieństwo idzie za mną
Po wszystkie dni życia mojego*

Amen

Po tych słowach pan młody wyściskał gorąco rodzinę i sąsiadów. Na weselu było wielu gości, uroczysty obiad miał miejsce w domu, posiłki przyrządzane były we „warzkuhni” na dole, a na tańce pojechano do Koniakowa.

„NIE POTOK, A RZEKA MLEKA”

W dniu 10 czerwca 1957 roku została reaktywowana Spółdzielnia Mleczarska w Skoczowie i przyjęła nazwę Okręgowej. Terenem działalności były: Brenna, Chybie, Dębowiec, Górki, Istebna, Jaworzynka, Koniaków, Mnich, Nierodzim, Ochaby, Pierściec, Pogórze, Skoczów, Ustroń i Wisła. W latach 1965–1975 wybudowano 6 nowoczesnych stałych zlewni.

Powstały one w miejscowościach Brenna, Chybie, Dębowiec, Istebna, Ochaby i Pierściec. Mleko dowożone było na koszt Spółdzielni.

Jako mleczarz zatrudnił się pan Karol ok. roku 1975, jeszcze kiedy zlewnia znajdowała się w Jaworzynce na Krzyżowej. Pojechał do Skoczowa do kierownika i zatrudnił się do wożenia mleka. Pół roku jeździł na Krzyżową a potem na Beskid.

– To była mordercza praca – wspomina po latach pan Karol.

Wstawał każdego dnia, cicho, by nie obudzić żony Marty. Najpierw musiał jeszcze podoić ich własne krowy i szybko schłodzić mleko – tylko takie przyjmowała mleczarnia. Wyjeżdżał skoro świt – o 5 w lecie i ok. 6.30 w zimie. Pierwszy przystanek był „Na Przygónie”. Jechał „ku Skolu”, „Do Jasiniorza”, „Za Bagno”. „Pod Osniatóm” zwykle niebo się rozwidniało. Jednorazowo woził nawet 600 litrów mleka. Na każdej bańce widniał numer domu. Przy każdym domu w drodze powrotnej pan Karol wykladał z powrotem bańkę.

Pieniądze ludziom wypłacano w kasie, każdemu wedle ilości i klasy mleka. Wyższą klasę miało oczywiście to bardziej tłuste. W Trójwsi rzadko się zdarzało, by ktoś miał II klasę. Mleko niemal zawsze było „I klasa”. Każdą bańkę od razu sprawdzano. Mleko nie mogło być ciepłe ani kwaśne – w takich wypadkach odprowadzono je z powrotem. Ponoć niektórzy czasem dodawali do niego odrobinę proszku „IXI”, wtedy nie skwaśniało. Właściwie każde gospodarstwo oddawało mleko do mleczarni, był to dobry sposób dodatkowego zarobku w tych trudnych czasach. W roku oddawano z tych stron ok. 9000 litrów. Pan Karol pamięta, że raz na zebraniu mleczarskim w Istebnej padły słowa: „Od was idzie nie potok ale rzeka mleka” ...

Było ciężko zwłaszcza w zimie, w czasie „polodowaci” – dużego oblodzenia. Raz obróciło go, musiał zawrócić. Innym razem w drodze zaskoczyła go burza. Nieraz trzeba było wykłócać przemoczzone ubrania. A o wolne w tym fachu nie było łatwo. Zdarzało się właściwie tylko trzy razy do roku – w Boże Narodzenie, Wielkanoc i Nowy Rok. Przyjeżdżał i szedł do pola, obrabiać gospodarstwo.

Pan Karol przyznaje, że ta praca wykańczała konie jednego za drugim. Jego najsilniejszy koń wytrzymał 2 lata. Kare, gniade, kasztany kupowało się w Skaryszewie, Zwoleniu. Co lepszy koń szedł do Czech przeprowadzany nielegalnie przez granicę. Co trzy tygodnie trzeba było kuć. Także tego fachu nauczył się „z konieczności” i robił to samodzielnie. Postawił sobie nawet własną kuźnię. Potem miał spawarkę, asystowała mu żona Marta która trzymała „raszplym”, gwoździe i „klepocz”, a pan Józef kuł. Samodzielnie także robił sanie, kuł *klynczary*. Niektórzy radzili mu nawet „chytać się kowalki”.

Pan Karol dwukrotnie był w Warszawie na dożynkach ogólnopolskich jako przodownik zespołu. Dostali wtedy bezpłatne

Fot. arch. prywatne, Tyniok

bilety do kina, na film w Pałacu Kultury. Raz grupa zgubiła przewodnika i przewodnikiem z konieczności został pan Karol. Poprowadził wtedy swoją grupę do ogrodu zoologicznego, świetnie się bawili i dobrze spędzili czas. Kiedy potem spotkali się z resztą grupy pod pałacem kultury Waldek od Buki nie mógł odżałować, bo profesjonalny przewodnik nie zabrał ich do ogrodu a tylko „kludził po placach”.

Mleczarzem pan Karol był przez 18 lat. Nigdy nie zdarzyło mu się zapaść do pracy. Jednak lata na chłodzie i mrozie zrobiły swoje. Pod koniec niestety zaczęło szwankować zdrowie. Pan Karol podkreśla że w chorobie zawsze „prawdziwym aniołem” była dla niego żona Marta.

Pana Karola wraz z rodziną odwiedziliśmy 5 sierpnia, w deszczowy letni dzień. W obejściu zwrócił uwagę zmechanizowany „wyciąg do gnoja” używany po dziś dzień, w stodole traktor i spawany wóz, ciągle w użyciu. Już z daleka widać, że tu się jeszcze gazduje dawnymi sposobami... ale z pomysłem, jak na absolwenta szkoły rolniczej przystało. Było to niezwykle spotkanie z człowiekiem o niesamowitym charakterze i fenomenalnej pamięci.

W ostatnich dniach tej historii życie dopisało jeszcze jeden, smutny rozdział. Kiedy gościliśmy u Pana Karola przy stole siedziała z nami jego żona, pani Marta. Niewiele mówiła za to ciągle pogodnie się uśmiechała, patrzyła na wszystkich pięknymi niebieskimi oczami, częstowała słodyczami, czasem dopowiadała kilka słów do historii męża. Dwa tygodnie po wizycie doszła do nas smutna wiadomość – pani Marta zmarła. Panu Karolowi wraz z synem składamy szczere wyrazy współczucia po stracie ukochanej żony i matki.

Życie wciąż przypomina nam o tym, jak bardzo jest kruche i ulotne, dlatego tak cenna jest każda chwila, kiedy można wysłuchać, poznać i zachować choć fragment historii żyjących wokół nas, nieraz w cichych zakątkach Trójwsi niezwykłych ludzi, którzy nieraz tak wiele mają nam do opowiedzenia.

Barbara Juroszek – instruktor GOK Istebna

V FESTYN KÓNIAKOWIANÓW - 14.10.2021

Fot. Jacek Kohut | V Festyn Kóniakowianów (kolaż zdjęć)

Jesienny Festyn Kóniakowianów udany!

Późny, jesienny termin nie zaszkodził atmosferze V Festynu Kóniakowianów, który przy wspaniałej pogodzie odbył się w Koniakowie 14 października w Dniu Edukacji Narodowej.

Impreza realizowana ze środków funduszu sołeckiego Sołectwa Koniaków oraz budżetu Gminy Istebna miała sportowo-rekreacyjny charakter.

Zamiar organizatorów, aby zintegrować środowiska związane ze szkołami w Koniakowie-Centrum i Rastoce udał się znakomicie a związane z aurą obawy nie potwierdziły się.

W ramach festynu zorganizowano dla grup uczniów z obu szkół grę terenową – podchody, które zakończyły się strzelaniem z łuku przy Szkole Podstawowej nr 2 w Koniakowie-Rastoce. Tam również na przyszkolnym boisku rozegrano stojący na wysokim poziomie sportowym mecz drużyn mieszanych z obu szkół.

Uczestnicy części sportowej z obu szkół otrzymali ufundowany z funduszu sołeckiego sprzęt sportowy, który wręczył inicjator i główny organizator wydarzenia – sołtys Koniakowa **Jan Gazur**.

Część zaplanowanych na ten dzień wydarzeń miała miejsce przy Szkole Podstawowej nr 1 w Koniakowie-Centrum, gdzie na dzieci czekały dmuchańce i wata cukrowa.

Wszyscy uczestnicy wydarzenia – zarówno w Koniakowie-Centrum, jak i Rastoce – otrzymali poczęstunek w postaci pysznej kielbaski z dodatkami.

Władze Gminy Istebna reprezentowali: radna **Barbara Kubas**, radna **Lucyna Bytów** i przewodniczący rady **Stanisław Legierski**.

Jacek Kohut – instruktor GOK Istebna

Fot. M. Owczarczak | XXII Zaduszki Istebniańskie

XXII Zaduszki Istebniańskie

Za nami Zaduszki Istebniańskie, wieczór pełen wspomnień, ubogacające spotkanie z muzyką i trzema niezwykłymi kobietami, które swoją osobowością, talentami, umiłowaniem Ojcowskiego Domu, wielkim sercem i pasją wniosły tak wiele, że pamięć o nich jest ciągle żywa.

2 listopada o 17.00 w zaduszkowy zimny wieczór ciepłe wnętrza Karczmy Olza wypełniło się po brzegi. Zgromadzonych powitała **Łucja Dusek** – Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Istebnej, który w tym roku po raz pierwszy był współorganizatorem wydarzenia. **Ewa Cudzych** w imieniu Muzeum i Stowarzyszenia im. Artysty Jana Wałacha z Istebnej wprowadziła zebranych w dalszy program wieczoru, którego bohaterkami miały być trzy wyjątkowe kobiety.

O Zuzannie Gembołyś „Zuzce z Wilczego” (1914–2001) – folklorystce, autorce sztuk ludowych, dokumentalistce, kierownicze Zespołu Regionalnego „Istebna” napisała jej przyjaciółka, towarzyszka wielu godzin spotkań etnograf **Małgorzata Kiereś**. Tekst i zebrane zdjęcia przedstawiła zebranym **Ewa Cudzych**.

O Zuzannie Kawulok „Zuzce łod Wojtosza” (1938–2018), niezwyklej instrumentalistce, gawędziarce, poetce opowiadał jej uczeń, potem opiekun, obecnie kustosz Chaty Kawuloka **Janusz Macoszek**. Swoją prezentację ubogacił osobistymi wspomnieniami i pięknym filmem zmontowanym ze wspomnień znajomych i przyjaciół, zdjęć i archiwalnych nagrań samej Zuzanny Kawulok.

O Urszuli Gruszcze z Koniakowa (1955 – 2021) mówiła **Ewa Macoszek-Dragon** – Dyrektor Ogniska Pracy Pozaszkolnej w Koniakowie. Tutaj również obejrzelismy film, który przywołał wspomnienia tej niezwyklej góralki spod Ochodžitej. Była nie tylko znakomitą solistką i tancerką, kierownikiem Zespołu Regionalnego Koniaków odznaczonym wieloma nagrodami i wyróżnieniami ale niezwyklej osobowością potrafiącą promować folklor w kraju i za granicą.

Na wirtuozerskim poziomie stał koncert muzykantów z Trójwsi. Wzięli w nim udział reprezentanci różnych kapel i pokoleń: **Zbigniew Wałach, Jan Wałach, Zbigniew Michałek, Jan Kaczmarzyk, Jakub Kaczmarzyk, Łukasz Juroszek, Kacper Legierski, Monika Wałach-Kaczmarzyk, Paulina i Karolina Kupczyk, Piotr Jojko i Bolesław Niedoba**.

Na początek zabrzmiało (tradycyjnie już) „Od Morawy deszcz idzie”, potem różne pieśniczki znane i mniej znane, muzyczne ukłony w stronę rodziny Kawuloków od Wojtosza „Smyrek” i „Skrzypce” a także niepowtarzalne kompozycje Zbigniewa Wałacha takie jak „Uwielbienie”, „Tryptyk beskidzki”. Muzyka wypełniająca po brzegi życie wszystkich trzech bohaterów wieczoru przeplatała opowieści o nich. Na koniec był czas na rozmowy i wymianę wrażeń w gościnnych progach karczmy „Olza”.

Na Zaduszkach Istebniańskich obecni byli Wicemarszałek Województwa Śląskiego **Beata Białowas**, Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Istebnej – **Łucja Dusek, Stanisław Baczyński** Radny Sejmiku Województwa Śląskiego, **Agata Zygmunt** – przedstawiciel Departamentu Promocji i Projektów Społecznych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego, **Bogusław Lalik** koordynator Roku Górali w Województwie Śląskim, Radni Gminy Istebna, przedstawiciele mediów lokalnych i wielu innych gości.

Zaduszki Istebniańskie odbywają się już od 21 lat, a pierwsze organizowane były z inicjatywy **Zbigniewa Wałacha i Józefa Michałka**. Ich idea jest prosta i piękna – być razem w zaduszkowy wieczór i powspominać tych którzy odeszli, a którzy oddali serca naszej ziemi, zachwyć się raz jeszcze ich wielkimi osiągnięciami, czynami, słowami. Bo choć prawdą jest, że najważniejsza jest chwila obecna, to przecież „pamięć jest kluczowym pojęciem każdej kultury. Wszystko co tworzymy, z czym obcujemy zawiera się w pamięci.”

Znamienne, że o prezentowanych kobietach opowiadali w tym roku ich uczniowie, kontynuatorzy ich pracy. Pięknie pokazuje to, że nic tradycji trwa, że nawet po odejściu kogoś ważnego w naszym życiu, przychodzi następca, ktoś kto czerpie z inspiracji, przykładu, wiedzy. Tak jak kamień wrzucony w wodę, wywołuje coraz większe kręgi, tak i ludzkie działania wpływają na otoczenie, zmieniają innych i świat wokół nich jeszcze długo po ich odejściu.

Dziękujemy serdecznie wszystkim prelegentom, występującym muzykom, uczestnikom oraz właścicielom **Olza Karczma i Pokoje** za miłe przyjęcie.

XXII Zaduszki Istebniańskie organizowane były w ramach Roku Górali w Woj. Śląskim a WYDARZENIE OTRZYMAŁO WSPARCIE ZE ŚRODKÓW BUDŻETU SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO Śląskie. Pozytywna energia

Barbara Juroszek – instruktor GOK Istebna

Konkurs kulinarny

Ciekawą inicjatywą sołtysa Jana Gazura i Rady Sołeckiej Koniakowa jest coroczny Konkurs Kulinarny dla uczniów szkół z Koniakowa Centrum i Rastoki, który tym razem odbył się w Dworze Kukuczka w Istebnej.

Wydarzenie miało typowo praktyczny charakter, gdyż uczestnicy zapoznali się z wyposażeniem kuchni obiektu, w którym zajęcia się odbyły i pod kierunkiem mistrza kucharskiego oraz personelu kuchni sami przygotowali dania.

Tym razem w zajęciach wzięło udział 29 uczniów – 20 ze Szkoły nr 1 w Koniakowie Centrum oraz 9 ze Szkoły nr 2 w Rastoku. Wszyscy wykazali się wielkim zaangażowaniem i pomysłowością a przygotowana przez nich oferta gastronomiczna – pizza, hamburgery, frytki, sałatki i monodesery – okazała się bardzo smaczna.

Konkurs zakończył się wspólną degustacją przygotowanych dań oraz wręczeniem uczestnikom upominków.

W wydarzeniu, nad którym pieczę sprawował sołtys **Jan Gazur** wzięli udział dyrektorzy szkół **Magdalena Marek** z Rastoki i **Andrzej Ryłko** z Koniakowa Centrum oraz opiekunowie uczniów z obu szkół w osobach **Renaty Haratyk**, **Natalii Czepczor** i **Joanny Marekwica** (Centrum) a także **Barbary Matuszny** (Rastoka).

Fot. Jacek Kohut | Konkurs Kulinarny

Władze Gminy Istebna reprezentowali Zastępca Wójta **Łukasz Małysz** oraz radna **Barbara Kubas**.

Było to bardzo udane przedsięwzięcie, które uczestnicy z pewnością zapamiętają na długo.

Jacek Kohut – instruktor GOK Istebna

Fot. Jacek Kohut | Konkurs Kulinarny

Podsumowanie projektu „jako to ze Inym było”

W piątek 15 października w Chacie Kawuloka w Istebnej odbyło się podsumowanie i zakończenie projektu „Jako to ze Inym było” realizowanego przez Zespół Regionalny Koniaków w ramach programu Etnopolska2021 dofinansowanego ze środków Narodowego Centrum Kultury.

W trakcie promocji został wyświetlony film w którym wystąpiła cała grupa, Zespołu Koniaków” oraz zaproszeni goście. Wszyscy uczestnicy otrzymali folder edukacyjny dla dzieci z bajką o lnianej napisaną przez **Barbarę Juroszek**, ilustrowaną przez **Bolesława Michałka** w Istebnej z dodatkowym bonusem – grą memory. Materiały te z pewnością będą wspinałą pomocą dla szkół i nauczycieli.

Film „Jako to ze Inym było” – lekką rymowaną opowieść o obróbce lnu widzianej z perspektywy małych górali można zobaczyć na profilu facebookowym Zespołu Koniaków oraz na YouTube. Prowadzi nas od dnia świętego Stanisława, kiedy sieje się len by urósł „wysoki jak ława”, przez zbieranie, suszenie, czichrani, prządki aż do szycia góralskiej lnianej koszuli. Głosu użyczyła **Julia Kohut** z Istebnej, a piękną muzykę do filmu nagrali **Martin Wałach** i **Łukasz Kukuczka**.

W czasie trwania spotkania **Monika Wałach-Kaczmarzyk**, która w ramach projektu była instruktorem wykonywania fartuchów rozdała uczestniczkom warsztatów efekt ich pracy – nowe, plisowane zapaski, które będą służyć przez lata, a koordynator i pomysłodawca – **Janusz Macoszek** podziękował wszystkim zaangażowanym za współpracę. Dla uczestników spotkania przygotowano regionalny poczęstunek – kubuś i placek „spod pierzyny”. Przygrywała kapela „Rajwach” wraz z członkami Zespołu Koniaków.

Wszyscy zainteresowani folderem mogą kierować się do Kurnej Chaty Kawuloka i **Janusza Macoszka** – koordynatora projektu. Serdecznie gratulujemy całemu Zespołowi pomysłowi i realizacji.

Barbara Juroszek – instruktor GOK Istebna

Fot. Janko Macoszek | Folder edukacyjny jako to ze Inym było

Fot. Janko Macoszek | Spotkanie promocyjne w Chacie Kawuloka

**POSZUKUJEMY ZDJĘĆ MUZYKANTÓW
Z TRÓJWSI BESKIDZKIEJ I PAMIĄTEK
PO NICH !**

**Pilnie poszukujemy zdjęć
muzykantów ludowych
z Beskidzkiej Trójwsi
i pamiątek po nich do ekspozycji
w nowo powstającym
Centrum Muzyki Karpat
w Istebnej**

**Wszystkich posiadaczy ciekawych
zdjęć, nagrań
i eksponatów, które mogą wzbogacić
ekspozycję
i znaleźć swoje miejsce w Sali
Beskidzkich Muzykantów prosimy
o kontakt mailowy, facebookowy
lub telefoniczny**

 TEL:
033 855 62 08
518 595 637
mail:
basiajuroszek@op.pl

Centrum Muzyki Karpat – Sala Beskidzkich Muzykantów

W poniedziałek 25 października 2021 roku w biurze wójta gminy Istebna **Łucji Michałek** odbyło się spotkanie dotyczące Centrum Muzyki Karpat, które powstanie w budynku Domu Trzech Narodów na Jasnowicach.

W spotkaniu udział wzięli także dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury – **Łucja Dusek** oraz **Eugeniusz Białas** ze Studia 660, który jest realizatorem aranżacji wnętrza i koncepcji I etapu obejmującego utworzenie Sali Beskidzkich Muzykantów.

Na zdjęciu od lewej: dyrektor GOK Łucja Dusek, Eugeniusz Białas i wójt Łucja Michałek | fot. arch. GOK

Fundusze na zadanie pozyskał Gminny Ośrodek Kultury w kwocie 150 tysięcy złotych w ramach Programu „Infrastruktura Domów Kultury 2021” ze środków finansowych Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

Podczas spotkania zebrani zaznajomili się ze szczegółowym projektem aranżacji wnętrza obejmującego m.in. informacje na temat zasłużonych muzykantów, czy charakterystycznych instrumentów dla Beskidów i Karpat, a także omówiono logo które ma charakteryzować to wyjątkowe miejsce.

Prace przy aranżacji wnętrza zakończą się do grudnia 2021 roku.

Aneta Legierska – kierownik promocji i informacji turystycznej

Dla pszczół

Pszczoly dają życie, a to życie coraz częściej jest zagrożone. Populacja zmniejsza się drastycznie, więc postanowiliśmy zrobić coś dobrego.

3 października br. na Trójstyku w Jaworzynce miało miejsce spotkanie pszczelarzy z zaprzyjaźnionych Związków Pszczelarzy z trzech narodów: Polski, Czech i Słowacji. Na spotkaniu w atmosferze rodzinnej omawiano tematy związane z pszczelarstwem.

Martin Słowak Prezes Związku Pszczelarzy z Czadcy, wraz z prezesami pszczelarzy przygranicznych związków m.in. z prezesem **Martinem Szturcem** Bystrice nad Olsi, z prezesem **Janem Niestanikiem** z Jabłonkowa i pszczelarzami ze **Związku Pszczelarskiego z Wisły**, oraz z udziałem Wójta Gminy Istebna **Łucją Michałek** i innymi, na pamiątkę przyjaźni posadzili 6 lip na terenie Trójstyku, które mają przypominać jedną z najważniejszych roślin chroniących gatunek pszczół.

Lipy zostały posadzone za zgodą ks. proboszcza Marka Modzelewskiego na działce należącej do probostwa na Trzycatku.

Jerzy Polok

Fot. arch. prywatne | Spotkanie przyjaciół pszczelarzy na Trójstyku wraz z wójtem gminy Istebna Łucją Michałek

Szkolne Sztafetowe Biegi Przełajowe

W dniu 30 września odbyły się zawody powiatowe w sztafetowych biegach przełajowych. Naszą gminę reprezentowały 4 sztafety z ZSP w Istebnej pod opieką **Małgorzaty Galej** i **Henryka Gazurka**. Sztafeta Młodzieżowa (rocznik 2007–2008) chłopców zajęła 1. miejsce w składzie: **Filip Juroszek, Szymon Zawada, Sergiusz Marekwica, Adam Celak, Jakub Kohut, Janek Kulik, Wiktor Soból** w powiecie, zaś sztafeta dziewczyn 2 msc. w składzie: **Kinga Gazurek, Noemi Haratyk, Aleksandra Legierska, Klaudia Michałek, Patrycja Michałek, Magdalena Kukuczka, Julia Bujok**. Natomiast sztafety dzieci rocznik 2009 i młodszy dziewczyny 3 msc., a chłopcy po zaciętej walce 4 msc.

Skład sztafety dziewczynek: **Dorota Krężelok, Maja Stroskosz, Judyta Jojko, Bury Oliwia, Amelia Krężelok, Hania Michałek, Rucka Zuzanna, Julia Krężelok**.

Skład sztafety chłopców: **Drewniak Patryk, Mateusz Bury, Tomek Juroszek, Wojciech Suszka, Kacper Kapaś, Borecki Wojciech, Kohut Tomasz**.

Udział w zawodach wzięła wójt Istebnej **Łucja Michałek** oraz radna **Barbara Kubas**, która (społecznie) pełniła funkcję zabezpieczenia medycznego.

Drużyny dziewczyn starsze i młodsze oraz starsi chłopcy zakwalifikowały się do zawodów rejonowych w Łące k. Pszczyny i tam nasze sztafety zajęły kolejno:

- Sztafeta dziewczyn starszych 1 msc.
- Sztafeta chłopców starszych 2 msc.
- Sztafeta dziewczyn młodszych 2 msc.

Z tych zawodów do Finału Wojewódzkiego w Konopiskach kwalifikowali się tylko zwycięzcy. Startująca w nim sztafeta starszych dziewcząt ZSP Istebna w bardzo silnej stawce zajęła 14. miejsce.

Małgorzata Galej – nauczyciel ZSP Istebna

Fot. Małgorzata Galej | Reprezentacja ZSP Istebna

Fot. Bartosz Baczyński (z lewej)

Dobry występ Bartosza Baczyńskiego w ME

Podczas rozegranych w Maintal w Niemczech Mistrzostw Europy Ju-jitsu Fighting do lat 18 dziewiąte miejsce w kategorii 81 kg zajął **Bartosz Baczyński** z Istebnej. Reprezentujący klub UKS Wisła Centrum podopieczny trenerów **Jakuba Matusznego** i **Dariusza Dragona** zdobył w ten sposób nowe doświadczenie na tak wysokiej rangi turnieju.

Jacek Kohut – instruktor GOK Istebna

Piłka nożna – runda jesienna

UKKS Istebna – Kobiety – IV Liga Śląsk

03.10.21 Jaskółki Chorzów – UKKS Istebna 1:0
 09.10.21 UKKS Istebna – Wisła Skoczów 7:0
 17.10.21 UKKS Istebna – Myszków 1:4
 24.10.21 ROW II Rybnik – UKKS Istebna 3:0 walkower
 30.10.21 UKKS Istebna – Orzesze mecz przełożony na 13.11.

APN Góral Istebna – Seniorzy – Klasa A

03.10.21 APN Góral Istebna – Pierściec 5:1
 10.10.21 Kończyce Małe – APN Góral Istebna 0:0
 17.10.21 APN Góral Istebna – Rudnik 9:0
 23.10.21 Hażlach – APN Góral Istebna 1:2
 31.10.21 APN Góral Istebna – Dębowiec 7:0

Podsumowanie jesiennej rundy rozgrywek, również w kategoriach młodzieżowych zamieścimy w następnym numerze.

Jacek Kohut – instruktor GOK Istebna

Fot. Anna Kaczmarzyk

Anna Kaczmarzyk

Jacek Kohut – instruktor GOK Istebna

PODSUMOWANIE SEZONU ROWEROWEGO MTB 2021

Miesiące wyczerpującego treningu, setki przejechanych kilometrów i 16 startów zawsze zwieńczonych podium. To był fantastyczny sezon kolarski! Warto wspomnieć, że **Anna Kaczmarzyk** uprawia także biegi narciarskie i nie stroni od biegów przełajowych.

Bike Atelier Maraton MTB

- 30.05.2021 – Dąbrowa Górnicza 42km – 2 miejsce
- 13.06.2021 – Ustroń 40 km – 1 miejsce
- 4.07.2021 – Jeleśnia 40 km – 1 miejsce
- 18.07.2021 – Tarnowskie Góry 40 km – 2 miejsce
- 22.08.2021 – Psary 42 km – 1 miejsce
- 12.09.2021 – Wisła 37 km – 1 miejsce
- 26.09.2021 – Żarki 37 km – 1 miejsce
- 10.10.2021 – Racibórz 36 km – 1 miejsce

Klasyfikacja generalna cyklu w kategorii K3 – 1 miejsce

Klasyfikacja generalna cyklu open kobiet – 2 miejsce

Uphill MTB Beskidy

- 24.07.2021 – Brenna – Błatnia 912 m n.p.m. – 1 miejsce
- 7.08.2021 – Bystrzyca – Ostry 946 m n.p.m. – 1 miejsce
- 8.08.2021 – Wędrzynia – Wielka Czantoria 995 m n.p.m. – 1 miejsce
- 21.08.2021 – Ustroń – Równica 885 m n.p.m. – 2 miejsce

Klasyfikacja generalna cyklu – 1 miejsce w K3 oraz 1 miejsce open kobiet

- 12.06.2021 – Uphill Magurka 909 m n.p.m. Wiosna – **1 miejsce open kobiet**
- 28.08.2021 – Uphill Magurka 909 m n.p.m Lato – **1 miejsce open kobiet**

Klasyfikacja generalna cyklu – 1 miejsce w K3 1 miejsce open kobiet

- 29.08.2021 – Uphill Klimczok 1117 m n.p.m. – **1 miejsce open kobiet**
- 17.10.2021 – Uphill Stożek 978 m n.p.m. – **1 miejsce w K3**

Był też sukces we wspomnianej wcześniej dyscyplinie biegów przełajowych – Tym razem na rodzimym podwórku.

26.06.2021 – **Bieg górski na szczyt Złotego Gronia – 1 miejsce**

Zawodniczce serdecznie gratulujemy wszystkich sukcesów i życzymy kolejnych, dziękując jednocześnie za sportową promocję Gminy Istebna!

Nartorolki

*** W Dzianiszu odbyły się zawody w ramach Marwe Cup Pucharu Polski 2021 techniką klasyczną imieniem Stanisława Bukowskiego „Ojca”.

Seniorki: 1. **Magdalena Kobielsz** (SS-R LZS Sokół Szczyrk/Istebna)

Dziewczęta: 1. **Kinga Gazurek** (MKS Istebna), 3. **Teresa Brączek** (NKS Trójwieś Beskidzka)

Juniorzy młodsi: 1. **Przemysław Legierski** (NKS Trójwieś Beskidzka)

Chłopcy: 1. **Filip Juroszek** (NKS Trójwieś Beskidzka), 2. **Szymon Zawada** (MKS Istebna)

Juniorzy młodsi: 2. **Zuzanna Fujak** (NKS Trójwieś Beskidzka)

*** W Klikuszowej rozegrano biegi sprinterskie techniką dowolną również zaliczane do cyklu Marwe Cup.

Seniorzy i Juniorzy: 1. **Łukasz Gazurek** (NKS Trójwieś Beskidzka)

Seniorki: 3. **Magdalena Kobielsz**

Młodziczki: 3. **Julia Rucka** (MKS Istebna)

W ramach imprezy rozegrano także zawody dzieci we wrotkarstwie szybkim i wśród dziewcząt trzecie miejsce zajęła **Magdalena Bury** (MKS Istebna).

*** Nasi biegacze zdominowali rozegrane w Ustroniu XIII Mistrzostwa tego miasta w sprintach na nartorolkach techniką klasyczną. Najlepiej zaprezentował się zawodnik MKS Istebna **Wojciech Wojtyła**, który wygrał kategorię ogólną a tym samym co oczywiste również bardzo szeroką kategorię wiekową M16+. Bardzo dobrze zaprezentował się nasz znakomity biegacz amator **Grzegorz Legierski** z Koniakowa, który zajął drugie miejsce zarówno w Open jak i w kategorii M16+. W kategorii wiekowej Mdo15 reprezentujący NKS Trójwieś Beskidzką **Jonasz Haratyk** zajął drugie miejsce. Reprezentujące NKS Trójwieś Beskidzką mieszkanki Jaworzynki zdominowały kategorię kobiet zajmując pierwsze trzy miejsca w klasyfikacji Open oraz kategorię wiekową Mdo15. Triumfowała **Maria Skurzok** przed **Marią Szkawran** oraz **Oliwią Miesiączek**.

Jacek Kohut – instruktor GOK Istebna

66. Rajd Wisły

Sporą dawkę rajdowych emocji przeżyli w sobotę 23 października licznie zgromadzeni wzdłuż trasy fani sportu samochodowego podczas rozgrywanego na naszych drogach 66. Rajdu Wisły.

Odcinek specjalny, który rozpoczynał się w Koniakowie na Żurówce, przebiegał przez Gronik, Rastokę i Brzestowe a kończył się w okolicach Stacji Diagnostycznej w Istebnej był bardzo widowiskowy.

Nie zabrakło niczego, co liczy się w samochodowym sporcie – ryku silników, dużych prędkości, skoków i driftów a także kraks. Zarazem piękna, jesienna pogoda sprawiła, że liczni obserwatorzy zmagani rajdowców mogli też docenić wyjątkowe widokowe walory naszej gminy.

Zwycięzcami Rajdu zostali jadący Hondą Civic **Maciej Hawro** i **Wojciech Kolaczek** (na zdjęciu przy zjeździe z Gronika w kierunku Rastoki).

Jacek Kohut – instruktor GOK Istebna

Fot. Zwycięska załoga Rajdu Maciej Hawro i Wojciech Kolaczek przy zjeździe z Gronika w kierunku Rastoki

Sport w skrócie

*** Reprezentacja Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Istebnej zwyciężyła w kategorii dziewcząt starszych rozegranego w Skoczowie Turnieju Piłki Nożnej Szkół Podstawowych „Puchar Grodziska Piekietko 2021”. Piąte miejsce zajęła drużyna SP 1 w Koniakowie. Królowną Strzelczyń została **Dorota Krężelok** z Istebnej.

*** **Błażej Haratyk** z Koniakowa zajął trzecie miejsce w kategorii juniorów (16-19 lat) w XIX Żorskim Biegu Ulicznym.

*** Dwa miejsca na podium zajęli nasi zawodnicy podczas rozegranych w Żywcu zawodów „Biathlon dla każdego”. W kategorii Chłopcy rocznik 2005-2007 drugi był **Jakub Szkawran** z Jaworzynki zaś koniakowianin **Kacper Solawa** uplasował się na trzecim miejscu.

Jacek Kohut – instruktor GOK Istebna

Szach-mat

W niedzielę 7 listopada w Leśnym Ośrodku Edukacji Ekologicznej w Istebnej Dzielcu odbył się **Niepodległościowy Turniej Szachowy**.

W rozgrywkach wzięło udział 20 uczestników – 10 w młodszej i 10 w starszej kategorii.

Turniej przebiegał w bardzo miłej atmosferze, a gracze zachowali pełną koncentrację do ostatniej rozgrywki.

Wśród starszych triumfował Dominik Bieleś, który wygrał aż 8 pojedynków, za nim uplasował się Stanisław Kędzior, a trzeci był Leszek Bujok. Wśród dzieci i młodzieży pierwsze miejsce zajął Jakub Niestrój, drugi był Tadeusz Juroszek a trzecia Adelka Patyk.

Wszyscy zawodnicy otrzymali pamiątkowe dyplomy i nagrody ufundowane przez Gminny Ośrodek Kultury w Istebnej. Turniej sędziował Edward Majeranowski, który prowadzi zajęcia szachowe w LOEE.

Na koniec pan Edward Majeranowski podziękował przybyłym i podkreślił jak wielkie są zalety królewskiej gry, która uczy realnego myślenia, logiki i przewidywania, które to cechy należy kształcić zwłaszcza wśród młodego pokolenia. Dlatego sam ufundował dodatkowe nagrody dla najmłodszych: Hani Nosowicz i Michała Marekwicy.

Przypominamy także, że stałe zajęcia szachowe prowadzone są w LOEE w każdy poniedziałek w godz. 16.00-18.00.

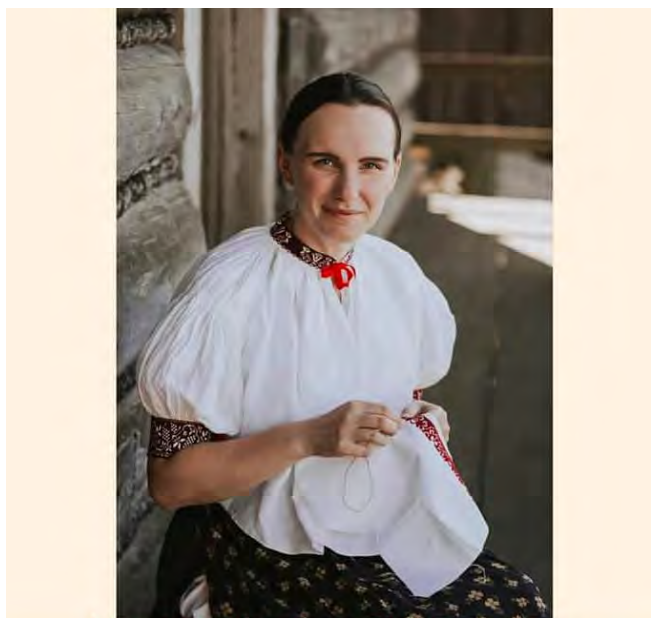
Szczegółowe wyniki i fotorelacja wkrótce na stronie Gminy Istebna.

Niepodległościowy Turniej Szachowy | fot. arch. GOK

Fot. Bronka Polok | Święto Niepodległości. Marsz z biało-czerwoną flagą przez Istebną

Weronika Łacek - haft krzyżykowy

**Ministerstwo
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i Sportu.**

poszukujemy wystawców

GOX
Gminny Ośrodek Kultury
Istebna

CHĘTNYCH DO SPRZEDAŻY
SWOICH WYROBÓW:
REGIONALNEGO RĘKODZIEŁA,
ŻYWNOŚCI I INNYCH

NA II ŚWIĄTECZNYM JARMARKU
W ISTEBNIAŃSKIM PARKU

W NIEDZIELĘ
5 GRUDNIA 2021 R.

KONTAKT Z GMINNYM OŚRODKIEM KULTURY
W ISTEBNIEJ
033 855 62 08

Fot. M. Owczarczak | XXII Zadaszki Istebniańskie

OPTYK *expert*

TOMOGRAFIA OCZU

Angio-OCT | Fundus Camera

OKULISTA

Wisła, ul.1-go Maja 43, tel 33 855 53 31
Ustroń, ul.A. Brody 4, tel: 33 854 58 07

OGRODZENIA ZS SIKORA OGRODZENIAZS

PANEL OGRODZENIOWY
cena od 67 zł brutto

698-572-719
www.ogrodzeniazs.pl

REJESTRACJA POJAZDÓW
KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH

TANIE OC!

+48 502 329 865
+48 513 362 250
+48 502 217 232

ISTEBNA 700
OBOK ZEGARMISTRZA

Nasza **TROJWIEŚ**

Wydawca: Gmina Istebna | 43-470 Istebna 1000, woj. śląskie, tel. 33 855 65 00, www.istebna.eu
Siedziba i adres redakcji: Gminny Ośrodek Kultury, Promocji, Informacji Turystycznej i Biblioteka Publiczna w Istebnej, 43-470 Istebna 68 tel. 33 855 62 08 | e-mail: nasza.trojwies@gmail.com
Redaktor Naczelna: Małgorzata Owczarczak | Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Redakcja nie zwraca nadesłanych materiałów i zastrzega sobie prawo ich skracania i opracowania redakcyjnego. **Skład komputerowy, korekta i druk:** Dziupla graficzna **Fot. okładka:** fot. Jacek Kohut | Rozdanie Nagród Wójta Gminy w Dziedzinie Kultury

PORADNIA MEDYCZNA ISTEBNA

CENTRUM MEDYCZNE ADO **MED 2**

USŁUGI Z ZAKRESU

- Poradni Chirurgicznej
- Poradni Schorzeń Piersi
- Poradnia Schorzeń Tarczycy

DIAGNOSTYKA

ULTRASONOGRAFICZNA

- Tarczycy
- Piersi
- Narządów jamy brzusznej
- Węzłów chłonnych

ZABIEGI W RAMACH PORADNI SPECJALISTYCZNYCH

- Usunięcie znamion
- Usunięcie kaszaków
- Biopsję cienkoigłową pod kontrolą USG
- (Tarczycy, Piersi, Węzły Chłonne)
- Biopsję gruboigłową pod kontrolą USG (Piersi)
- Badania histopatologiczne
- EKG
- Spirometria

BADANIA LABORATORYJNE

- Szeroka oferta badań
- Wyniki on-line dostępne już tego samego dnia

- Ktg dla ciężarnych po 30 tyg ciąży
- Pobieranie wymazów cytologicznych
- Pokaz kąpielii noworodka
- Pielęgnacja kikutu pępownicy
- Edukacja przedporodowa
- Porady laktacyjne

Poradnia Medyczna Istebna 423

Rejestracja tel. 33 851 31 77
on-line:

poradniamedycznaistebna.medfile.pl

Godziny otwarcia:

Poniedziałek 8.00 - 12.00

Środa 8.00 - 12.00

Piątek 8.00 - 12.00

OPTYK FUCHS

Wisła Centrum, ul. 1 Maja 67 A pawilon obok DH Świerk

tel./fax: 33/ 855 30 84 www.optyk-fuchs.pl

Gabinet okulistyczny

lek. med. Krystian Czajkowski

lek. med. Władysława Broda

Okulary do 1 godziny

**BADANIA OSTROŚCI WZROKU
WYKONUJEMY CODZIENNIE**

• **BEZ REJESTRACJI**

• **BEZ KOLEJEK**

• **BEZPŁATNIE**